

ÎNVĂȚĂMÂNTUL ONLINE

articole, resurse, materiale online

NR 5 / 2022



București
2022

Redactor: Ilescu Aurelia

Coperta: Ilescu Aurelia

DTP: Ilescu Aurelia

Coordonator: Dobrica Mihaela

Editura: Smart Edu Publishing

Adresa: Hrisovului 2-4,

Bucuresti, 013162

Email: office@academiajunior.eu

Adresa online: http://academiajunior.eu/wps/?page_id=838

Bucuresti, 2022

ISSN 2784 – 1952

ISSN – L 2784 – 1952

CUPRINS

ACTIVITĂȚILE INTEGRATE ÎN EDUCAREA PREȘCOLARILOR	6
JOCUL DIDACTIC –PRINCIPALA FORMĂ DE ACTIVITATE ÎN GRĂDINIȚĂ.....	8
Trăsături și caracteristici ale unui profesor eficient.....	10
METODA - RAI. METODĂ INTERACTIVĂ DE GRUP	12
Instrumente de evaluare.....	14
Importanța perioadei timpurii în dezvoltarea individului	15
Evaluarea tip portofoliu	16
CONFLICTELE DE PUTERE INTRE PARINTI SI COPII	17
EDUCAȚIA ECOLOGICĂ ÎN GRĂDINIȚĂ	19
METODA RAI ÎN ACTIVITĂȚILE DIN GRĂDINIȚĂ	21
ROLUL FAMILIEI IN EDUCATIA COPIILOR	23
METODE DE LUCRU Exemple din Centrele de educație timpurie din Reggio Emilia	25
COPILUL ȘI BUNELE MANIERE	26
SĂ NE PĂSTRĂM SĂNĂTATEA! -EXEMPLE DE BUNE PRACTICI-.....	28
ȘCOALA ONLINE PENTRU ELEVII CU CERINȚE EDUCAȚIONALE SPECIALE	30
SISTEMELE ALTERNATIVE DE ÎNVĂȚĂMÂNT	32
VERBUL - probă de evaluare -	33
JOCURILE ȘI ACTIVITĂȚILE LIBER ALESE ALE COPIILOR DE 3–6/7 ani	35
ROLUL POVEȘTIILOR ÎN DEZVOLTAREA LIMBAJULUI COPIILOR DIN GRĂDINIȚĂ.....	37
„Gândurile unei fete de la grădiniță”	40
„Primăvara a sosit!”	42
„Mult dorită primăvară”	43
Doamna mea educatoare	44
Vara	45
„Mireasma primăverii”	46
“Dezvoltarea relațiilor comunitare prin intermediul proiectelor educaționale”	47
ARGUMENT PENTRU PREDAREA INTERDISCIPLINARĂ CA PREDARE EFICIENTĂ.....	49
Modalități de realizare a colaborării mentor-debutant	51
Adaptarea copilului la grădiniță	54
ROLUL JOCULUI IN EDUCAREA COPILULUI.....	55

ÎNVĂȚAREA ONLINE – AVANTAJE ȘI DEZAVANTAJE	57
Metodele interactive – drumul spre o educație europeană.....	59
Educația – factor al dezvoltării personalității umane.	61
PRIMUL MODEL ÎN VIAȚA UNUI COPIL SUNT PĂRINȚII.....	66
SARCINILE DE ACASĂ ALE COPIILOR.....	68
IMPORTANȚA STUDIERII MEMETICII FORMAREA VIITORILOR PROFESORI	69
STIMULAREA CREATIVITĂȚII PRIN ACTIVITĂȚI EXTRACURRICULARE	71
CONECTAREA CU COPILUL!	73
Dimensiunea europeană a educației interculturale	74
Valorizarea competențelor interculturale în abordările educaționale inovatoare	77
Evaluarea formativă-modalitate didactică eficientă a învățării.....	81
Importanța educației timpurii în tranziția de la grădiniță la școală.....	83
CUM SĂ ÎȚI PREGĂTEȘTI COPILUL PENTRU ȘCOALĂ	84
EDUCAȚIA ECOLOGICĂ ÎN CICLUL PRIMAR – FACTOR IMPORTANT ÎN EDUCAȚIA PENTRU VIITOR A ȘCOLARULUI MIC	86
JOCUL DIDACTIC MATEMATIC – ROLUL ȘI IMPORTANȚA FOLOSIRII LUI ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR.....	89
ROLUL FAMILIEI ÎN EDUCAȚIA RELIGIOASĂ A COPILULUI	91
Dezvoltarea personalității tinerilor	93
GRUPUL ȘCOLAR – FACTOR SOCIO-EDUCATIV.....	95
Ghicitori din lumea școlii.....	98
Calitatea în educație	100
Predarea tradițională și predarea modernă -eficiență pentru învățământul actual	102
EDUCAȚIA TIMPURIE, O ȘANSĂ PENTRU VIITORUL COPIILOR	103
Utilizarea proiectelor tematice în vederea adaptabilității copiilor la școală	104
Importanța evaluării inițiale -metode si tehnici-	106
PARTENERIATUL CU FAMILIA „ÎMPREUNĂ, PENTRU FORMAREA PERSONALITĂȚII COPILULUI TĂU” ..	108
Plan de intervenție educațională pentru dezvoltarea competențelor emoționale a preșcolarilor.....	110
Premize ale socializării la preșcolari.....	112
PĂDUREA, COLȚ DE RAI.....	113
CATEGORII ESTETICE ÎN LITERATURĂ.....	116
Relația dintre motivație și recompensă în rândul școlarilor	118
CREATIVITATEA ȘI ROLUL EI ÎN ACTIVITATEA INSTRUCTIV-EDUCATIVĂ	120

Metoda proiectelor	122
Strategii de management al clasei- exemple de bune practici	123
Rolul familiei în educarea copilului	128
ACTIVITĂȚI NONFORMALE ÎN ȘCOALA MODERNĂ	130
COMUNICAREA NONVERBALĂ ÎN ACTIVITATEA DIDACTICĂ.....	132
ROLUL JOCULUI ÎN ACTIVITATEA DIDACTICĂ.....	135
Importanța studierii verbului la clasele I - IV	137
COMUNICAREA LA VARSTA PRESCOLARA.....	139
ROLUL EXCURSIILOR ȘCOLARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL SPECIAL	141
Rolul inteligențelor multiple	143
JOCURI PENTRU ORELE DE JOC ȘI MIȘCARE.....	145
RELAȚIA PĂRINTE – COPIL - EDUCATOARE, FACTOR IMPORTANT ÎN DEZVOLTAREA ARMONIOASĂ A COPILULUI	146
CLASA PREGĂTITOARE- O PROVOCARE	149
Impactul folosirii tehnicilor de predare interactivă asupra elevilor	151
CARACTERISTICI ALE CREATIVITĂȚII CARE INFLUENȚEAZĂ ÎNVĂȚAREA LA PREȘCOLARI.....	153
PROIECT DE ACTIVITATE.....	155
PROIECT DE ACTIVITATE INTEGRAT	157
METODE ȘI TEHNICI DE COMUNICARE ÎN PERSPECTIVA INTERCULTURALĂ.....	160
Măsuri care pot duce la facilitarea incluziunii sociale în cadrul școlii	161
Dezvoltarea competențelor digitale ale elevilor.....	162
Bune practici privind metoda predării în echipă	164
EXEMPLE DE BUNE PRACTICI PRIVIND ABORDAREA INTEGRATĂ A ACTIVITĂȚILOR-INSTRUCTIV EDUCATIVE DIN EDUCAȚIA TIMPURIE	166

ACTIVITĂȚILE INTEGRATE ÎN EDUCAREA PREȘCOLARILOR

COZARIUC MARIANA

Activitatea integrată – este activitatea specifică reformei curriculare propusă de noul Curriculum pentru învățământul preșcolar. Aceasta se desfășoară atât ca activități în cadrul unui proiect tematic, cât și în cadrul proiectării pe teme săptămânale. Procesul instructiv-educativ pe care îl desfășurăm în grădiniță, permite fiecărei educatoare, sau echipe de educatoare, punerea în valoare a propriei experiențe didactice, prin activități educative cu caracter integrat, și cu o abordare complexă a conținuturilor.

Predarea integrată a cunoștințelor reprezintă o strategie modernă de abordare a conținuturilor, similară cu interdisciplinaritatea, în sensul că, obiectul de învățământ are ca referință o tematică comună mai multor discipline. Conceptul de integrare se referă la: a include, a îngloba a încorpora, a armoniza în aceeași activitate mai multe activități de tip succesiv. Metoda predării integrate a cunoștințelor este o metodă consacrată de organizare a conținuturilor. Predarea integrată a acestor conținuturi are la bază transmiterea cunoștințelor grupate pe subiecte sau unități tematice care asigură achiziționarea de către copii a unei imagini coerente și unitare despre lumea reală. Curriculumul integrat reprezintă corelarea conținuturilor punctul de pornire fiind fialitatea/finalitățile urmărite.

Structura flexibilă a conținuturilor oferă libertate de decizie și autonomie. Pe scurt se promovează ideea planificării pe teme, se încurajează utilizarea metodei proiectelor, facilitând demersul abordării integrate. Pentru ca aceste activități să reușească este necesar un scenariu foarte bine întocmit de educatoare, cu obiective clare, cu sarcini zilnice pe sectoarele de activitate, asigurând o paletă variată de opțiuni, facilitându-se astfel demersul abordării integrate. Predarea tematică presupune o planificare pe termen lung sau scurt, care reflectă relațiile din tema propusă, domenii de cunoaștere și arii de stimulare. De aceea, orarul zilnic trebuie să conțină echilibrul dintre perioadele active și cele de odihnă. Activitățile se desfășoară grupat, vizând o anumită temă, care se desfășoară pe durata unei săptămâni sau a mai multor săptămâni. În cadrul fiecărei teme se desfășoară diferite tipuri de jocuri pentru a spori atractivitatea activităților și pentru a menține interesul copiilor iar dacă se realizează și atragerea părinților în desfășurarea acestor activități, se asigură suport material și posibilitatea de lărgire a suportului informațional al copiilor.

Abordarea integrată a activităților din grădiniță determină dispariția granițelor dintre tipurile și categoriile de activități studiindu-se tema aleasă cu ajutorul mijloacelor de investigare a mai multor științe. Activitățile integrate aduc noul, lejeritate și coerență procesului de învățare. Reușita predării integrate a conținuturilor ține de gradul de structurare a conținutului proiectat, în viziune unitară și ținând anumite finalități.

BIBLIOGRAFIE:

*Programa activităților instructiv-educative din grădinițe;

*Metoda proiectelor la vârstele timpurii/M.E.C./Miniped,București,2002;

*Aplicații ale metodei proiectelor/Ciobotaru Melania,Antonovici Ștefania,Popescu Mariana,Fenichiu Dorina/Editura CD PRESS,București.

JOCUL DIDACTIC –PRINCIPALA FORMĂ DE ACTIVITATE ÎN GRĂDINIȚĂ

RADU CAMELIA IONELA

Jocurile didactice sunt o categorie aparte de jocuri. Ele sunt integrate demersului educațional explicit, sunt propuse de către adultul educator, au obiective educaționale bine precizate și reprezintă forma ideală prin care jocul, ca activitate fundamentală a vârstei preșcolare poate sprijini învățarea „deghezată” dirijată, pregătind integrarea ulterioară a copilului în școală. Originea jocului didactic este fixată de către U. Șchiopu în jocurile exercițiu ale vârstei antepreșcolare. El are o sarcină didactică specifică (o problemă de rezolvat pentru copil, problemă ce vizează explicit dezvoltarea pe o anumită coordonată psihologică). Alături de sarcina didactică, jocul didactic are reguli specifice și elemente de joc. Cu cât vârsta copiilor este mai mare raportul dintre aceste elemente structurale se schimbă; ponderea elementelor de joc scade în favoarea complexității sarcinilor de rezolvat. Dacă este bine realizat sub conducerea adultului se poate regăsi, coordonat de un copil mai mare sau de către liderul informai al grupului de copii și în contextul activităților libere din grădiniță.

După cum bine știm, înainte de a trăi și a acționa în lumea ideilor, individul trăiește și acționează în lumea lucrurilor, a obiectelor și fenomenelor din lumea reală. Viața psihică a copilului începe prin contactul senzorial cu obiecte și fenomene, iar primele sale acțiuni apar ca reacții de răspuns la incitațiile lor. Prin urmare, întreaga evoluție a activității și comportamentului uman poate fi interpretată ca un proces continuu de acomodare la obiect și de asimilare a obiectului, acest proces având la bază permanenta semnalizare senzorială. Trecerea de la perceperea nediferențiată spre perceperea organizată și sistematică a mediului înconjurător nu se face rapid și nici spontan, ci presupune un proces de educație și instrucție relativ îndelungat, prin organizarea unor activități complete cu obiectele și substitutele acestora. Jocul favorizează angajarea afectiv-attitudinală a copilului, întrecerea cu sine, dorința de autodepășire, care devin acute în contextul întrecerii cu ceilalți. Pentru copil, jocul este distracție, este învățătură, este muncă, mijloc prin care se educă, mijloc eficient de cunoaștere a lumii înconjurătoare.

Jocul didactic este conform dicționarului de pedagogie un „tip de joc prin care educatorul consolidează, precizează și verifică cunoștințele predate copiilor, le îmbogățește sfera de cunoștințe”¹.

Bine elaborat și condus, jocul constituie un veritabil instrument de lucru în activitățile cu copiii preșcolari, dezvoltând virtuți formative dincolo de toate așteptările. Pentru valorificarea acestui incredibil potențial, educatoarea va trebui să-și folosească și chiar să-și dezvolte disponibilitățile empatice, înțelegând prin aceasta capacitatea de a se transpune imaginar în vârsta copilăriei.

Fiind pregătite în cadrul jocurilor alese prin exercițiile senzoriale sau jocuri-exerciții, jocurile didactice contribuie la dezvoltarea sensibilității auditive, gustative, olfactive, tactilo-kinestezice.

Valoarea practică a jocului didactic constă în faptul că în procesul desfășurării lui copilul are posibilitatea să-și aplice cunoștințele, să-și exerseze priceperile și deprinderile ce s-au format în cadrul diferitelor activități.

În concluzie jocul didactic are o largă contribuție la stimularea și dezvoltarea atenției, memoriei, imaginației, la conturarea personalității copilului preșcolar, la pregătirea lui pentru școală.

Trăsături și caracteristici ale unui profesor eficient

BICA ALINA ELENA

Plecând de la una din întrebările ajutătoare în vederea realizării acestei teme „Ce reprezintă un profesor bun?”, ar trebui să ținem cont și de persoanele cărora le adresăm această întrebare. Acestea ar putea fi elevi, părinți sau chiar colegi profesori. Fiecare categorie consideră că un profesor este bun din punctul ei de vedere.

În urma unui studiu făcut pe un număr de 58 de elevi și 23 de cadre didactice din cadrul unei școli din mediul rural, cărora li s-au administrat două chestionare diferite, concluziile au fost că principalele calități/însușiri pe care trebuie să le dețină un profesor bun sunt: bunătatea, calmul, prietenia, sinceritatea, sociabilitatea și buna pregătire profesională. (Dobre, 2014)

Într-un articol din revista Pro Didactic, Dana Terzi identifică câteva caracteristici necesare pentru conturarea profilului unui profesor eficient.

Una dintre acestea este „abilitatea de a motiva elevii” pe care un profesor o poate manifesta prin intermediul a trei factori: valoarea disciplinei, încrederea elevilor în propriul succes și abilitatea elevilor de a dirija procesul educațional. (Terzi, 2001)

O altă caracteristică o reprezintă „managementul clasei” ceea ce presupune că, prin utilizarea unui spectru larg de tehnologii de predare – învățare, profesorul trebuie să fie atent la comportamentul elevilor și la reușita lor școlară. Tot aici aș introduce și „abilitatea de a crea și a menține o ambianță plăcută, de susținere și cooperare” în sala de clasă.

„Interdisciplinaritatea”, „respectarea curriculumului” și „racordarea procesului de predare-învățare” sunt considerate, de asemenea, de Dana Terzi caracteristici care îl ajută pe profesor în organizarea procesului educațional, prin prezentarea și structurarea temelor, respectând standardele și scopurile stabilite anterior.

Pentru a fi un profesor de succes nu trebuie să-i lipsească acelei persoane nici „abilitatea de a echilibra cerințele în creștere” și „încurajarea elevilor în autodirijare”.

Așa cum spunea și autoarea articolului, prin îmbinarea tuturor caracteristicilor menționate, se poate contura „portretul unui profesor de vis”.

Astăzi participăm „la un proces de transformare intensă a învățământului clasic/tradițional, rigid, bazat pe memorizarea mecanică, pasivă într-un învățământ modern, dinamic, creativ, inteligent și eficient, axat pe student, participare și implicare, colaborare și cooperare dintre cadrul didactic și discipolii săi, pe cunoaștere reciprocă, deschidere spre comunicare, pe însușirea și integrarea cunoștințelor, dezvoltarea metodelor de gândire critică și (inter)acțiune, disponibilitatea de a împărtăși și a asculta activ, a adopta comportamente dorite în calitate de educator/ formator sau educat/ formabil etc.”(Rusu, 2016)

Așadar, profilul de competență al unui profesor modern, al zilelor noastre, reprezintă un „conglomerat de cunoștințe, aptitudini native și specifice, competențe/ capacități/ abilități/ atitudini și trăsături de personalitate distincte, structurate pe diverse niveluri în funcție de statutul/ rolul profesorului în anumite situații didactice. Aptitudinea pedagogică/ vocația este considerată unul dintre principalii factori de succes în procesul instructiv-educativ. Când privește măiestria pedagogică, ea reprezintă sinteza tuturor însușirilor general-umane și psihopedagogice ale personalității profesorului. La toate acestea, am adăuga: sinceritatea și fidelitatea față de sine și discipoli, dedicația și pasiunea pentru activitatea desfășurată și meseria de pedagog, carisma, maniera proprie/ stilul inconfundabil de a exercita rolurile multiple”.(Rusu, 2016)

Analizând în paralel cele trei surse bibliografice amintite mai sus, observăm că realitatea se îmbină cu teoria și, practic, ceea ce considerau copiii chestionați ca trăsături ale „unui profesor bun” este descris și în literatura de specialitate. Astfel, „pe lângă competențele profesionale care se referă la rolul de bază al profesorului sunt necesare și o serie de calități personale. O calitate nouă a relațiilor profesor – elev pentru învățământul contemporan bazat pe constructivism, ar fi aspectul afectiv care solicită ca profesorii să posede anumite trăsături de personalitate: autoritate reală dobândită prin profesionalism, moralitate, consecvență, tact pedagogic și permisivitate. Cel mai sigur semn, al talentului pedagogic care întruchipează cele menționate este măsura în care un profesor reușește să trezească și să formeze motivația elevilor pentru disciplina școlară pe care o predă”. (Botgros, 2015)

BIBLIOGRAFIE:

Botgros, I. (2015). Profesor constructiv și creativ–elev productiv. 48–51.

Dobre, M. T. (2014). CE ÎNSEAMNĂ SĂ FII UN BUN PROFESOR?(MICROCERCETARE PEDAGOGICĂ). 22.

Rusu, D. (2016). Competența profesională–dimensiune esențială a personalității profesorului modern. 5, 222–230.

Terzi, D. (2001). Profilul profesorului eficient. Didactica Pro..., 9(5), 22–25.

METODA - RAI. METODĂ INTERACTIVĂ DE GRUP

Moldovan Iuliana

Metodele interactive de grup stimulează învățarea, puterea elevilor de analiză, dar mai ales creativitatea lor și puterea de comunicare dintre ei. Specific acestor metode este faptul că ele promovează interacțiunea dintre elevi, schimbul de idei, de cunoștințe, activitatea didactică fiind interactivă, deci nu se va instala monotonia în procesul instructiv - educativ.

Denumirea provine de la inițialele cuvintelor Răspunde – Aruncă – Interoghează, fiind o metodă activă care se poate aplica la începutul unei lecții, când verificăm lecția anterioară, înaintea începerii predării noilor cunoștințe, pentru a se reactualiza cunoștințele anterioare, dar și eventualele lacune ale elevilor, sau poate fi folosită la sfârșitul activității didactice, pentru a face feed-back-ul. Se poate folosi și pentru a verifica studiul individual al elevilor. Întrebările se pun de elevi către elevi și pot avea un caracter crescând de dificultate. Se poate folosi și frontal, cu toată clasa, dar și pe grupe, procedându-se asemenea în interiorul fiecărei grupe. La sfârșit, cei mai buni din fiecare grupă intră în finală.

Etape:

*Profesorul folosește o minge mică și ușoară, în timp ce elevii se așează în cerc. *Mingea se va arunca de un elev la altul.

*Elevul care aruncă mingea la alt coleg pune acestuia o întrebare din lecție.

*Elevul ce prinde mingea răspunde la întrebarea pusă de coleg. Dacă răspunde corect la întrebare, aruncă la rândul lui mingea altui coleg, punându-i, bineînțeles, și o întrebare. Dacă, însă, el nu știe răspunsul, iese din joc, cel care spune răspunsul corect fiind cel care a pus întrebarea. Acesta deci mai aruncă în acest caz o dată mingea altui coleg și mai pune și o întrebare.

*Se aruncă mingea până când rămâne cel mai bine pregătit dintre elevi.

*La final profesorul lămurește întrebările, problemele la care nu s-a găsit soluție.

Avantajele metodei :

☐ Această metodă este foarte bine primită de către elevi, din cauza caracterului ludic, de joc al metodei.

☐ Prin această metodă se poate face o recapitulare a cunoștințelor anterioare sau se poate face feed – back-ul repede și într-un mod plăcut și destins.

☐ Este foarte plăcută ca și metodă, una dintre cele mai bine primite metode, având în vedere atât învățarea, cât și evaluarea.

☐ Elevii sunt supuși unui exercițiu de atenție, dar și de promptitudine.

☐ Se are în vedere dezvoltarea abilității de a formula întrebări corecte atât din punct de vedere gramatical, dar și din punctul de vedere al noțiunilor folosite, și, bineînțeles, puterea de a găsi rapid cel mai corect răspuns.

☐ Se poate folosi la începutul lecției, sau la sfârșitul ei, fiind valabilă la orice vârstă și pretându-se la orice disciplină.

Dezavantajele metodei:

☐ Elevii pot fi tentați să îi scoată din joc pe unii colegi, astfel răzbunându-se pe ei.

☐ Elevii pot fi răi cu colegii și pot pune întrebări prea dificile.

Prin folosirea acestei metode, elevii depun un efort intelectual, mental, exersând procesele psihice, abordând căi de învățare noi, în care își asumă responsabilități, formulează și verifică soluții, unde, de fapt, ei sunt personajul principal. De asemenea, această metodă activează toți elevii și le dezvoltă comunicarea, creativitatea, independența în gândire și acțiune, îi ajută să ia decizii corecte și să argumenteze deciziile luate.

Instrumente de evaluare

VASILICĂ ANDREEA CLAUDIA

Prin organizarea experienței senzoriale a elevilor, mijloacele de învățământ contribuie în bună măsură la constituirea și consolidarea structurilor perceptive operatorii, ameliorând capacitatea preșcolarului de a înregistra, prelucra și interpreta informațiile primite, operațiile perceptive de explorare, comparare, fixare, precum și caracterul rațional al acțiunilor perceptive.

Funcția de motivare a învățării și de orientare a intereselor profesionale al elevilor este legată de încărcătura emoțională a imaginii audio-vizuale, care se adresează direct sensibilității preșcolarului. Mesajele vizuale și auditive stimulează la elevi curiozitatea, interesul, dorința de cunoaștere și de acțiune și creează momente de bună dispoziție, toate acestea contribuind la mobilizarea efortului în procesul de învățare. De asemenea, grație utilizării mijloacelor tehnice, elevii se pot informa mai repede, mai bine și mai mult despre diverse profesii, activități, preocupări etc., ceea ce contribuie la orientarea lor școlară și profesională.

Funcția demonstrativă - Această funcție este valorificată în situațiile educative în care există constrângeri legate de transmiterea mesajului educațional, datorate caracteristicilor obiectelor, proceselor și fenomenele date: dimensiuni foarte mici sau foarte mari, ritm lent sau alert, dinamică etc. Aceste caracteristici fac imposibilă studierea lor nemijlocită, de aceea se recurge la substitute ale obiectelor, proceselor și fenomenelor reale: modele materiale și ideale sau mijloace tehnice de instruire. Acestea din urmă prezintă avantajul comprimării sau decompresiei ritmului de desfășurare a unui proces sau eveniment, permit vizualizarea procese și fenomene inaccesibile observației directe etc.

Funcția formativă și estetică - Comunicarea audiovizuală se caracterizează printr-o organizare cronospațială impusă, care îl solicită pe profesor la un plus de rigurozitate în sistematizarea informației, cu efecte benefice asupra dezvoltării structurilor cognitive ale elevilor.

Funcția de evaluare a randamentului elevilor - Încă din deceniile 6-7, din timpul învățământului programat se utilizează dispozitive mecanice evaluare a rezultatelor școlare ale elevilor, în timp, lor li s-au adăugat cele electrice și cele electronice.

Importanța perioadei timpurii în dezvoltarea individului

Huțu Elena Ingrid

Educația timpurie este prima etapă de pregătire pentru educația formală și se adresează copiilor de la naștere la 6-7 ani, oferind condiții specifice pentru dezvoltarea deplină, în funcție de evoluția individuală și de vârstă a acestora. Conform Raportului de monitorizare globală a Educației pentru Toți (2007), educația timpurie sprijină supraviețuirea, creșterea, dezvoltarea și învățarea copiilor de la naștere până la intrarea în ciclul primar (formal, informal, nonformal), încuzând sănătatea, nutriția și igiena, dezvoltarea cognitivă, socială, fizică și emoțională a lor.

Educația timpurie încorporează ideea că vârstele mici constituie baza personalității, iar pentru reușita educațională a copilului e necesar să fie antrenati toți agenții cu influențe asupra copilului, pornind de la familie, instituții de educație până la comunitate.

Dacă un copil se confruntă cu stări de stres emoțional și nu poate face față stresului vor fi afectate capacitățile lui de a se dezvolta fizic și de a învăța. Această interacțiune dintre dimensiuni, distincte din punct de vedere conceptual, dar interdependente organic, solicită o atenție asupra „copilului în întregime”. Tot ce se întâmplă în primii ani de viață ai copilului este esențială, atât pentru progresul său imediat cât și pentru viitorul său. De aceea educația timpurie are în vedere această perioadă fundamentală pentru dezvoltarea creierului, ce determină progresele în formarea capacităților fizice, cognitive, sociale, emoționale ale copilului.

Toate modificările ce au loc asupra domeniilor de dezvoltare ale copilului au la bază interacțiunea acestuia cu oamenii din jur. Un copil care se bucură de atenție, grijă, răbdare, joc, comunicare va manifesta dorința și încrederea de a învăța repede.

Evaluarea tip portofoliu

FLORIAN FLORINA

PORTOFOLIUL, este o metodă de evaluare mai veche, folosită, îndeosebi, în învățământul primar, unde învățătorii le cereau elevilor să realizeze o seamă de lucrări, pe parcursul instruirii, care constituiau un fel de carte de vizită a lor. Aceste lucrări, cuprinzând compuneri, rezolvări de probleme, diverse produse executate la lucrul manual, ierbare, insectare, colecții minerale și altele asemenea, erau apreciate și notate, iar cele mai reușite erau prezentate în cadrul unor expoziții organizate la sfârșitul anului școlar.

„Descoperită” după anul 1989 și numită „portofoliu”, metoda s-a extins și la celelalte trepte de învățământ, dându-i-se un conținut mai precis.

Adrian Stoica o include între metodele „complementare” de evaluare, alături de observare, de investigație și de proiect, nici ele noi dar mai bine definite, evidențiindu-li-se valențele formative și apartenența la ceea ce autorul numește „evaluare autentică”, prin care înțelege „un concept relativ nou” ce „se referă la evaluarea performanțelor elevilor prin sarcini de lucru complexe”. (Stoica A., 2003).

În această perspectivă, Adrian Stoica include în portofoliu diverse rezultate ale activității desfășurate de elevi pe parcursul instruirii, înregistrate fie cu ajutorul metodelor considerate „tradiționale” (orale, scrise și practice), fie cu ajutorul celor numite „complementare” (observarea, proiectul, investigația).

Fără a minimaliza valoarea portofoliului și a celorlalte metode „complementare”, suntem de părere că oricare dintre metodele de evaluare (mai vechi sau mai noi, „tradiționale” sau „moderne”) trebuie utilizate de profesori și apreciate în raport cu „fidelitatea” lor, adică cu gradul în care ele reușesc să măsoare cât mai riguros ceea ce vrem să măsurăm, măsurarea fiind o caracteristică importantă a oricărei evaluări.

Ideea pentru care pledăm este aceea de a nu absolutiza nici o metodă de evaluare ci, așa cum menționăm într-un alt paragraf al lucrării, de a utiliza un sistem de metode, amplificându-le astfel avantajele și diminuându-le dezavantajele.

Să nu uităm că elementele portofoliului sunt lucrări executate de elev, de regulă, în cadrul activității independente din afara școlii, el putând beneficia de îndrumarea altor persoane sau prelua de la acestea lucrări gata făcute.

Așadar, și portofoliul va putea fi folosit ca o alternativă, alături de alte metode, conținutul său fiind precizat de evaluator, în funcție de specificul disciplinei de studiu, la începutul semestrului sau al anului de învățământ.

CONFLICTELE DE PUTERE INTRE PARINTI SI COPII

Paduraru Gabriela

În primii ani de viață ai celui mic, ne bucurăm de o foarte bună înțelegere cu acesta, avem impresia că ne ascultă în ceea ce îl îndrumăm și ar fi incapabil de a ne crea vreodată probleme. Însă, de la o anumită vârstă, relația devine ușor mai fragilă, iar fiecare cuvânt sau fiecare activitate poate fi o sursă de producere a unui dezacord.

Una dintre cele mai neplăcute situații ce poate apărea într-o familie este începutul unor conflicte între părinți și copii, neînțelegeri, certuri și lipsa unei armonii firești în familie. În mod special în perioadele stresante precum cea de distanțare socială și izolare cauzată de pandemia Covid-19, copiii au devenit mai agresivi verbal sau fizic în conflictele cu părinți. Pentru a reacționa corect, trebuie să învățăm să identificăm momentele dinaintea unui conflict de putere. Trebuie găsită soluția care să ne ajute să acționăm astfel încât copilul să respecte regulile, să oprim comportamentul agresiv pentru că în majoritatea cazurilor copilul încearcă să ne lovească atunci când refuzăm o cerere din partea lui în mod special când copilul este obosit sau când copilul este stresat din alte motive. În astfel de situații conflictele de putere sunt extrem de probabile și nu se poate ajunge într-un mod amiabil la cooperare.

□ Unor părinți le este mult mai simplu să evite un conflict prin adoptarea unui compartament indulgent și tolerant care sunt considerate toxice din punct de vedere al efectelor ulterioare pentru că în acest mod, copilul nu este învățat să respecte reguli, iar comportamentul indiferent al părintelui nu numai că nu micșorează numărul conflictelor, dar va îngreuna și mai mult comunicarea cu copilul, va dispărea tot mai mult atașamentul din partea copilului față de părinte, pentru că va interpreta această atitudine ca o formă de nepăsare și lipsă de afecțiune.

□ Însa în conflictele de putere dintre părinte și copil, reacția frecventă a părintelui este de a-l face pe copil să îl învețe lecția prin disciplină și mizează pe impulsul de a riposta și pe nevoia de a îi arăta copilului că este el mai puternic. Din păcate, o astfel de reacție nu va face decât să ducă la continuarea conflictului și la creșterea nivelului de stres simțit atât de copil cât și de părinte.

În majoritatea cazurilor întâlnim două tipuri de puteri: puterea autentică și cea coercitivă

✓Puterea coercitivă este cea care motivează copilul să facă ceva prin forță și nu prin iubire. În utilizarea puterii coercitive, este deseori folosită forța pentru a-l determina pe copil să facă ceea ce vrea părintele prin amenințare, pedepse, intimidare, umilinta, toate aceste demersuri dezvoltând în copil o motivație extrinsecă. Prin acest tip de manipulare și prin comportamentul autoritar al părinților copiii nu vor învăța să caute în interiorul lor motivații interne, vor atribui greselile și eșecurile unor surse exterioare. Spre exemplu, “mama este vinovată pentru că nu a stat lângă mine să citească”, “mama este vinovată pentru că nu m-a învățat să fac patul” etc.

✓Puterea autentică în schimb, nu judecă copilul ca fiind bun sau rău, iubirea este necondiționată din ambele părți și vizează rezolvarea problemelor într-o manieră care să-l unească pe copil de

parinte si sa-i determine sa mearga impreuna, in aceeaasi directie. Scopul final in acest tip de putere si educatie este ca amandoi sa castige. Acest tip de putere inseamna si a-l determina pe copil sa fie propria lui sursa de motivare, a acorda atentie propriilor sentimente si dorinte.

Pentru a utiliza o putere autentica trebuie sa pornim de la ideea conform careia, copilul nu este rau, ci doar are un comportament gresit.

→ Pentru a avea o abordare benefica, trebuie aleasa o metoda care sa nu condiționeze iubirea si respectul fata de copil, explicațiile sa fie spuse pe un ton prietenos dar ferm, comenzile trebuie sa fie simple si unitare cu oferirea de doua alternative din care una sa fie indeplinita obligatoriu, iar cea de a doua sa nu fie aleasa neaparat, sau sa se faca ulterior in functie de situatie: "iti faci temele acum sau faci curatenie in camera"

Este important ca propriul copil sa stie ca si noi adulti fiind, avem emotii, sentimente, bucurii si ca apreciem atunci cand fac gesturi frumoase sau cand au un comportament cooperant. Cu cat se simt mai valorosi, cu atat vor incerca sa se comporte mai frumos si sa nu greșească.

Insa copiii vor incerca intotdeauna sa testeze limitele si regulile, din dorinta de a descoperi care este libertatea de care dispun si pentru a nu iti face viata mai grea este necesar sa stabilim clar ce are de facut copilul si rămânem fermi pe poziție iar "Nu" inseamna nu. Cu cat suntem mai permisivi si cedam la rugamintile lor de a renunța la cate o cerinta trasata anterior, va incerca mereu sa depaseasca bariera lui NU si va proceda la fel si data viitoare. Cand nu iei personal comportamentul copilului, vei reusi mai bine sa iti pastrezi calmul pentru ca scopul final este sa se păstreze armonia in familie prin cooperare si apropiere.

EDUCAȚIA ECOLOGICĂ ÎN GRĂDINIȚĂ

Vișinoiu Irina – Mădălina

Ocrotirea naturii, păstrarea echilibrelor biologice din ecosisteme trebuie să constituie o preocupare a fiecărui om, începând încă de la vârste fragede. Copilul manifestă o curiozitate senzorială în plină dezvoltare și, dacă știm să-i prelungim această curiozitate, ea devine suportul dorinței de cunoaștere.

Deși este o picătură într-un ocean, Programul de educație ecologică inițiat la nivel național vine să sprijine eforturile poporului nostru în protejarea și ocrotirea mediului înconjurător.

Scopul acestei laturi a educației a fost înarmarea copiilor cu abilități de protejare a naturii, concretizate în capacități de investigare a naturii, de transfer și valorificare a cunoștințelor în situații noi de utilizare a unui limbaj ecologic (modalități de caracterizare a realității, de fixare a unor informații). În acest sens, s-a urmărit alegerea unui conținut adecvat, alegerea de mijloace și strategii comportamentale și de abordare corectă a diferitelor problemelor ecologice.

Obiectivele programului de educație ecologică inițiat și în învățământul preșcolar, au vizat sensibilizarea copiilor pentru a deveni participanți activi la ocrotirea mediului, aplicând normele și regulile de protecție, valorificarea cunoștințelor, priceperilor și deprinderilor, atitudinilor ecologice, prin mijloace specifice.

Educația nu poate, ea singură, modela viitorul, chiar dacă în grădiniță se află azi cei care în deceniile viitoare își vor asuma depline răspunderi și vor încerca să rezolve într-o modalitate optimă problemele care li se vor pune.

Cunoașterea resurselor specifice educației și a factorilor externi care o condiționează sporește șansa noastră de a participa la modelarea educației de mâine și, astfel, de a apropia cât mai mult viitorul de aspirațiile și trebuințele oamenilor.

Preșcolarii trebuie învățați să înțeleagă natura, să îi aprecieze frumusețea, să-i descopere componentele și particularitățile, să se apropie de ea și să o protejeze.

Prin implicarea copiilor în activități de cunoaștere și înțelegere a unor fapte și fenomene din universul apropiat, prin cunoașterea frumuseților și beneficiilor unei vieți în mijlocul naturii, identificarea unor probleme de degradare a mediului, dorim să formăm la copii o atitudine corectă, responsabilă față de mediul apropiat pentru o viață civilizată și sănătoasă.

Alegând singuri și asumându-și responsabilitatea deciziei, copiii devin independenți, capabili să se descurce singuri, încrezători în propriile forțe ceea ce duce la formarea unei imagini de sine pozitive.

Transmiterea unor informații despre ecologie, dobândirea unor cunoștințe despre relația om-mediul, educarea unor comportamente și conduite civilizate față de mediul ambiant, formarea deprinderilor și obișnuințelor de a proteja mediul, îmbogățirea vocabularului activ cu cuvinte din

domeniul ecologic, cultivarea unor atitudini de investigare, cercetare, explorarea mediului, îngrijirea colțului viu din clasă sau grădiniță, curiozități din lumea plantelor și animalelor, cunoașterea plantelor și animalelor ocrotite de lege, participarea activă la acțiuni de ocrotire, conservare a naturii, a mediului înconjurător, recoltarea de plante medicinale și fructe benefice sănătății, contribuția copiilor la reciclarea materialelor refolosibile, însușirea unor cunoștințe, norme de comportare specifice asigurării echilibrului dintre sănătatea individului, sănătatea societății și a mediului, impicarea directă, activă în protecția mediului sunt obiective prioritare ce trebuie implementate pe tot parcursul procesului instructiv-educativ din grădiniță.

BIBLIOGRAFIE

1. Vaideanu, D., Vaideanu, E. – Educație ecologică, Editura Mirton, Timișoara, 2003;
2. SOCF- Mediul curat pentru lumea întreagă, Craiova, Editura Arves, 1999;
3. Cuciinic, C. – Natura-prietena mea, Editura Aramis, București, 2005.

METODA RAI ÎN ACTIVITĂȚILE DIN GRĂDINIȚĂ

Mituca Ecaterina

Dintre toate metodele moderne de predare-învățare-evaluare, metoda R.A.I. este una dintre metodele ce pot îmbina predarea-învățarea-evaluarea, prin faptul că se aplica foarte ușor la clasă, indiferent de momentul lecției, este antrenantă, productivă din punct de vedere al conținuturilor învățate, plăcută pentru elevi și foarte utilă.

Metoda R.A.I. (R – răspunde ; A – aruncă; I -interoghează) este o metodă interactivă de evaluare prin care elevii sunt determinați să comunice ceea ce au învățat, printr-un joc de aruncarea unei mingii de la un copil la altul. Este foarte interesant faptul că această metodă se poate folosi pentru o lecție de recapitulare (se pot recapitula noțiunile teoretice și nu numai dintr-un capitol/lecție, prin întrebări în care să fie antrenati toți elevii clasei respective) și pentru o lecție de evaluare (profesorul și elevii deopotrivă participă activ, astfel încât activitatea elevilor poate fi notată). Alfel spus, metoda poate fi utilizată în cadrul lecțiilor de evaluare, în etapele de reactualizare a cunoștințelor sau în realizarea feedback-ului.

Reguli de desfășurare:

- cel care aruncă mingea pune o întrebare, iar cel care o prinde răspunde la întrebare și apoi pune altă întrebare ș.a.m.d;
- cine nu răspunde corect iese din joc și va răspunde cel care a pus întrebarea (are ocazia de a arunca din nou mingea); dacă nu știe să răspundă este eliminat din joc și va răspunde cel care i-a pus lui întrebarea și tot așa;
- în acest fel, în joc rămân cei mai bine pregătiți elevi la tema respectivă.

Dintre avantajele metodei R.A.I., menționăm:

- este foarte motivantă, se desfășoară sub formă de joc, astfel încât toți elevii sunt prinși într-o activitate antrenantă în care își pot consolida cunoștințele sau își pot deprinde noi cunoștințe.
- dezvoltă capacități și deprinderi de socializare în cadrul unui grup;
- dezvoltă atenția distributivă și promptitudinea răspunsurilor;
- dezvoltă abilitatea de comunicare interpersonală, de a pune întrebări;
- asigură un feedback rapid al cunoștințelor.

În cadrul unei activități de învățare, în care se folosește Metoda R.A.I. se pot evidenția cu ușurință acei elevi care și-au însușit cunoștințele prin înțelegere sau prin memorare a conținuturilor. Bineînțeles că învățarea prin înțelegerea conținuturilor este cea mai eficientă și de aceea aceasta metodă didactică favorizează înțelegerea și aplicabilitatea cunoștințelor. Fiind o activitate în care

pot participa atât profesorul cât și elevii, metoda R.A.I. oferă posibilitatea profesorului de a cunoaște mai bine elevul, sau ce își dorește acesta de la activitatea didactică.

Condiții de realizare:

- tema va fi selectată în funcție de obiectivele urmărite.
- se aplică la o clasă de nivel cel puțin mediu (elevii să fie capabili să formuleze întrebări și să poată participa la acțiunea întreprinsă).
- întrebările să fie clare și precise (să nu fie foarte lungi).
- întrebările să solicite răspunsuri scurte.
- tema să fie atractivă, să trezească interesul elevilor;
- profesorul intervine pentru a corecta/completa un răspuns.
- copiii trebuie să cunoască noțiunile teoretice studiate.
- Metoda R.A.I. pune accent pe trei verbe semnificative: a răspunde, a arunca și a interoga.

Metoda R.A.I. pune accent pe trei verbe semnificative: a răspunde, a arunca și a interoga.

Prin modul în care se aplică această metoda didactică de predare-învățare-evaluare în cadrul unei activități didactice, iese în evidență faptul că metoda are un caracter interdisciplinar, solicitând de la elevi atât cunoștințe teoretice, dar și abilități practice.

Este foarte interesant modul în care se aleg elevii care vor răspunde la întrebări. Acest lucru se face în mod aleatoriu, astfel încât până în momentul în care este aruncată mingea, toții elevii se simt ca potențiali aleși pentru a răspunde la întrebare, deci toți trebuie să fie pregătiți cu răspunsul corect. Se acordă timp de gândire. Întrebarea este adresată înainte de a fi aruncată mingea și prinsă după ce a fost acordat timp de gândire suficient și corespunzător întrebării puse.

Bibliografie:

1. Breben, S., Gonea, E., Ruiu, G., Fulg, M – Metode interactive de grup, Editura Arves, 2000
2. Lascus Elena- Metode didactice moderne pentru învățământul preșcolar, Editura Emia, 2020

ROLUL FAMILIEI IN EDUCATIA COPIILOR

Vasile Daniela

În educarea „puiului de om”, părinții, educatorii, școala și societatea, în general, sunt mijloace importante de educație și instrucție.

Printre problemele importante ale învățământului în această etapă de schimbare și modernizare rapidă se găsește și cea vizând parteneriatul cu alți factori educaționali, între care familia ocupă un loc privilegiat. Familia, prima școală a vieții este cea care oferă copiilor primele cunoștințe, primele deprinderi, dar și primele modele comportamentale, echivalentul psiho-afectiv-stimulativ necesar debutului socio-familial.

Ca primă verigă a sistemului educativ familia are responsabilități clare și diverse.

Întrebarea care se pune este, dacă familia de astăzi are timp pentru îndeplinirea responsabilităților educative, dacă este pregătită să activeze constant ca un factor educativ.

Realitatea ne-a dovedit că nu toate familiile sunt dispuse să-și îndeplinească consecvent responsabilitățile educative față de copii, acuzând lipsa de timp, grijile vieții zilnice, minimalizând rolul de factor educativ. Alte familii, deși doresc să asigure educația corespunzătoare copiilor le lipsesc pregătirea psihopedagogică, experiența.

Factorii care influențează azi mediul educativ sunt: noua concepție care se cristalizează asupra educației ca serviciul social și extinderea mass-media (T.V). Părinții trebuie să-și întărească fundamentarea relațiilor pe baza dragostei lor față de proprii copii și pe dorința lor ca aceștia să aibă performanțe și succes în viață. Aceasta nu se poate realiza dacă părinții nu cunosc personalitatea propriului copil. Educația copilului este factorul principal care dezvoltă personalitatea lui. În educația copiilor trebuie să existe între părinți înțelegere și acord în diferite probleme și de aici decurg normal și celelalte.

În activitatea de educație în familie un rol important îl are „climatul” care este rezultatul raporturilor dintre membrii familiei. Aceste raporturi și caracterul lor pot forma „climatul pozitiv” (favorabil) sau „climatul negativ” (nefavorabil) educației, adică formarea copilului ca cetățean, ca om.

Raporturile dintre părinți și copiii acestora sunt raporturi educative, cu repercursiuni asupra formării lor, lucru de care ar trebui să fie conștienți toți părinții. Atitudinile, comportamentul nostru, vorbele noastre, ale părinților influențează atitudinile, comportamentul și modul de a fi al copiilor.

Voi enumera câteva din posibile atitudini și comportamente ale părinților și implicațiile lor în formarea profilului moral al copilului.

*, „Familia severă” - în anumite limite imprimă ordine, disciplină, seriozitate, asigură unitate și echilibrul familiei. Severitatea este necesară în raporturile educaționale din familie, dar cu măsură. Ce s-ar întâmpla în cazul în care părinții aplică copiilor pentru orice abatere pedepse corporale?

Atunci copilul crește timorat cu gândul pedepsei, ascunde greșelile făcute, simte nevoia să mintă, se îndepărtează afectiv și efectiv de părinți și își caută înțelegerea și afectivitatea în altă parte. Așa se nasc „găștile” și „bandele” de minori. Mai gravă este situația când părinții sunt împărțiți în „tabere”: unul sever și unul indulgent. Astfel se formează viitorul demagog, viitorul ipocrit, trăsături de personalitate pe care nu și le dorește nici un părinte pentru copilul său.

*, „Familia permisivă” stă la polul opus al familiei severe, are un climat de „puf”. Asemenea copil va fi neajutorat, un egoist, un meschin, căci în familie îi este permis orice, el are numai drepturi, în timp ce părinții, doar datorii. Un asemenea copil se adaptează și se încadrează cu mari dificultăți în colectivele de școală sau mai târziu la locul de muncă.

*, „Familia rigidă” prejudiciază maturizarea copiilor, generând lipsa de încredere în sine, teama de nereușită și sancțiune. Învățătorul trebuie să intervină, după ce cunoaște situația reală, prin vizite la domiciliu, discuții cu părinții (în particular, nu în ședințe) sugerându-le cu discreție, tact și calm în ce mod și sub ce formă se poate atenua și echilibra severitatea. Învățătorul trebuie să fie în postura sfătuitoarei și nu a judecătoarei.

*, „Familia libertină” creează o atmosferă lejeră, prezentând riscul de a întârzia sau împiedica maturizarea socială a copiilor datorită preocupării excesive a unui părinte sau a ambilor pentru ei înșiși. Învățătorul trebuie să intervină pentru a dezvolta siguranța de sine în sensul obținerii unor rezultate bune la învățătură, capacitatea de decizie, spiritul de independență. Punerea ferma în gardă a părinților în legătură cu pericolul evoluției nefavorabile a copiilor este posibilă și necesară.

Părinții trebuie să înțeleagă bine relația dintre faptă și măsura ei educațională. În climatul educațional sunt necesare toate ipostazele acestuia (severitatea și blândețea, afectivitatea și sobrietatea, larghețea și strictețea) toate însă cu măsură și la timp, orice exces fiind păgubitor în sfera formării umane.

Un proverb spune: „O vorbă bună rostită la timp, înviorează sufletul copilului, precum ploaia bună, căzută la timp potrivit, înviorează câmpul”

BIBLIOGRAFIE: Colectia revistelor “Tribuna Învățământului”

METODE DE LUCRU Exemple din Centrele de educație timpurie din Reggio Emilia

OPREA NICOLETA

Având la bază viziunea lui Loris Malaguzzi, metoda de educație Reggio Emilia, este numită "pedagogia ascultării". Copiii sunt implicați în cele mai diverse activități, care se desfășoară cu ajutorul unor materiale cât mai naturale ce fac apel la toate simțurile copilului.

Abordarea Reggio Emilia favorizează învățarea prin descoperire, cu ajutorul materialelor puse la îndemâna copiilor, prin intermediul mai multor activități și metode.

"Metoda oglinzilor"

În centrele de educație timpurie din Reggio Emilia, oglinda este folosită adeseori pentru a facilita explorarea copilului. Așezată în sala de clasă Reggio, în anumite momente ale activităților, copiii se pot observa în oglindă când lucrează în echipă sau individual. Pot analiza comportamentul propriu și al celorlalți, modul în care participă la activitate, implicarea în procesul de învățare.

Oglinda este folosită și atunci când copilul explorează, descoperă un material ce urmează a fi studiat (ex: o piatră, o scoică, o bucată de scoarță de copac). Astfel metoda facilitează explorarea, descoperirea, învățarea prin descoperire.

Totodată, oglinda, este folosită adesea, pentru stimularea talentului creativ, pentru manifestarea imaginației copiilor prin pictură cu acuarele pe suprafața oglinzilor sau desen cu diferite tipuri de culori; copilul își dezvoltă creativitatea, imaginația, gândirea, orintarea în spațiu prin observarea mișcărilor în timpul activităților; metoda oglinzilor este utilă în desfășurarea jocurilor de rol, a celor cu marionete, copilul putând observa, în oglindă cum se mișcă, cum se exprimă, care este expresia fiecărei emoții transmise.

Atunci când se joacă cu cuburi de lemn, cu ghinde, sau plastelină în fața unei oglinzi, copilul este mult mai încrezător în forțele sale. Construcția sau realizarea unei figurine din plastelină, pot fi observate și de alți copii din clasă, aflați în spațiul vizual al oglinzii. Oglinda poate ajuta la înțelegerea unor concepte mai abstracte – formă, dimensiune, simetrie. În oglindă se poate arăta copilului, forma "cămărușelor" cu miere dintr-un fagure sau dimensiunile diferite ale unei semințe de măr, de roșie etc.

Dacă copilul se vede într-o oglindă mai mare, atunci când lucrează ceva, îl va ajuta să se descopere pe sine, dar și efortul care trebuie făcut pentru realizarea unui anumit "produs" (un desen, o pictură, un modelaj etc.)

COPILUL ȘI BUNELE MANIERE

NECULA LILIANA

Toți, părinți sau dascăli, ne dorim ca micuțul nostru să crească frumos și armonios, să aibă încredere în propriile forțe și să se poată descurca cât mai bine în viitoarea-i viață de adult. Ne dorim să poată deveni un adult care să știe să se afirme, să fie sociabil, să aibă o anume maturitate afectivă care să-l ajute să ia decizii în favoarea lui, să fie responsabil ...Pentru aceasta trebuie să îl învățăm încă de mic bunele maniere.

Bunele maniere sunt esențiale pentru adaptarea copilului în diverse situații sociale, întrucât stau la baza primei impresii pe care o lasă celor din jur. O persoana care vorbește și se comportă politicos va fi tratată cu mai multă bunăvoință și va fi acceptată mai ușor într-un grup. De aceea, este bine să începem să îl învățăm pe copil de la cele mai mici vârste care sunt bunele maniere în societate.

10 reguli generale pe care trebuie să le știe și să le respecte toți copiii- reguli ce ne vor ajuta în formarea bunelor maniere:

1. Nu au voie să vorbească atunci când vorbește altcineva sau să întrerupă pe cineva. Când o fac, arătați-le discret că trebuie să aștepte. Dacă își așteaptă rândul așa cum trebuie oferiți-le toată atenția, ca să vadă că a meritat așteptarea.
2. Nu au voie să râdă de ceilalți copii sau să le dea porecle urâte. Întrebați-i cum s-ar simți dacă cineva ar râde de defectele lor.
3. Întotdeauna trebuie să salute.
4. De câte ori este cazul trebuie să spună "te rog" și "mulțumesc". Învățați-i asta încă de când încep să vorbească. Obiceiurile bune se învață devreme.
5. Nu au voie să lase mizerie în urma lor, nici acasă, nici la prieteni, nici la grădiniță. Cine a făcut mizerie trebuie să curețe.
6. Învățați-i regulile fair play-ului. Atunci când joacă un joc trebuie să-și păstreze demnitatea, fie că pierde sau câștigă.
7. Învățați-i cum să primească complimente. Dacă cineva îi laudă trebuie să răspundă cu "mulțumesc!".
8. Nu au voie să trântască ușa în fața celui care intră după ei și trebuie să le deschidă ușa celor în vârstă.
9. Nu au voie să se înghesuie când urcă în autobuz, în metrou sau în lift. Cei care coboară au prioritate, iar cei care urcă trebuie să-și aștepte rândul.

10. Trebuie să respecte diferența și diversitatea. Oamenii care acționează sau trăiesc diferit au fost crescuți într-o altă cultură, religie, etc. și au dreptul la respect.

SĂ NE PĂSTRĂM SĂNĂTATEA! -EXEMPLE DE BUNE PRACTICI-

Chiripuci Niculina

Educația pentru sănătate reprezintă o verigă a educației pentru societate. Sănătatea nu înseamnă absența bolii, ci un mod de viață echilibrat..

Obiceiurile alimentare se formează în copilărie și vor dura toată viața.

Copilul este educat nu numai în instituția preșcolară. Cea mai mare parte a timpului el o petrece în familie, chiar dacă frecventează o grădiniță cu program prelungit.

Cadrele didactice vor veghea permanent pentru ca munca depusă să fie continuată, susținută și întărită în familie. Astfel : Am stabilit împreună cu preșcolarii regulile privind alimentația sănătoasă și le-am făcut cunoscute și părinților insistând ca și aceștia să le respecte acasă:

- Servim zilnic micul dejun. Acesta trebuie să fie copios.
- Respectăm zilnic mesele: un copil trebuie să mănânce trei mese principale zilnic: mic dejun, prânz, cină și două gustări la ora 10 și 16.
- Consumăm mâncare pregătită în casă, evităm fast - foodurile. Mâncăm fructe și nu dulciuri.
- Îndulcim ceaiul cu miere și nu cu zahăr. Bem apă și nu băuturi răcoritoare.
- Mâncăm zilnic cereale. Ne culcăm devreme și ne sculăm devreme pentru că „Cine se scoală de dimineață departe ajunge!”
- Facem zilnic mișcare și sport: alergări, mers cu bicicleta, rolele, skateboard, înot, patinaj, schi, cățărări, fotbal, baschet, în funcție de anotimp. Petrecem mai mult timp în aer liber, în mijlocul naturii.

Am dezbătut împreună cu părinții preșcolarilor teme precum:

- „Cum creem o atmosferă pozitivă la masă?” În cadrul acestei teme am punctat următoarele aspecte: să încurajăm prin cuvinte; să încurajăm copiii prin ceea ce facem, să încurajăm prin mediul înconjurător; să împărțim responsabilitățile legate de servirea meselor.
- „Creșterea consumului zilnic de legume și fructe”. Am prezentat următoarele sugestii pentru creșterea consumului de legume și fructe: să fim model pentru copiii noștri și să luăm masa împreună cu ei;
- copiii vor consuma alimente cu mai multă plăcere dacă acestea sunt prezentate cât mai atractiv: chipuri umane din legume și fructe – așezate pe farfurie sau sub formă de decor pe sandwiciuri;

- oferirea legumelor și fructelor de culori cât mai diferite stimulează pofta copilului de a le mânca;
- recompensăm copilul dacă mănâncă mai multe legume și fructe, dar nu cu mâncare, ci cu o vorbă bună, cu o carte, un bilet la film, la teatru, o excursie;
- întrebăm copilul ce fructe și ce legume dorește și sub ce formă de preparare; ce fructe și legume dorește să adauge la lista de cumpărături sau ce fructe vrea să conțină salata de fructe;
- putem „camufla” legume precum ciuperci, brocoli, spanac, țelină, etc. în chiftele, omlete, salate cu paste, dar și banane, nuci în bolul cu cereale cu lapte;
- să eliminăm produsele nesănătoase din casă de exemplu bomboane, ciocolată. Astfel copilul nu va mai fi tentat să le consume;
- păstrăm la îndemână fructe și legume proaspete, pe care să i le oferim copilului atunci când are chef de „ronțăit” între mese.

Aproape toți părinții știu care sunt regulile unei alimentații sănătoase însă atunci când vine vorba de a pune teoria în practică... lucrurile devin extrem de dificile și primul motiv care stă ca obstacol alegerilor sănătoase pentru copil este subiectivitatea părinților.

Copiii care învață de mici să consume zilnic micul dejun, să mănânce fructe și legume, să facă mișcare, să își prețuiască starea de sănătate, vor practica aceste deprinderi și în viața de adult și își vor educa la rândul lor, copiii pe baza acestor principii. În acest fel putem spune că investiția în educația copiilor are efecte peste generații și este în fond, o premisă a dezvoltării durabile a unei națiuni.

ȘCOALA ONLINE PENTRU ELEVII CU CERINȚE EDUCAȚIONALE SPECIALE

Nedelcu Ionuța

Învățarea în mediul online a venit pentru toți participanții educației cu foarte multe provocări: lipsa de experiență în mediul online, schimbarea modului de interacțiune/ relațiune, alegerea platformelor potrivite, timpul de familiarizare cu tehnica de lucru și tehnologia de predare, situații manageriale și administrative.

Învățarea online în cazul copiilor cu nevoi este o alternativă, o opțiune pentru că nu se poate atinge niciodată calitatea învățământului față în față. Ea nu este benefică pentru acești copii deoarece ei, în primul rând, au nevoie de contact fizic și vizual.

Cadrul didactic trebuie să se adapteze în permanență fiecărui copil. Curriculum trebuie adaptat în funcție de capacitățile copiilor, fie ca este vorba de învățământul de masă sau cel special. Copiii cu cerințe speciale au nevoi care nu se pliază foarte bine cu învățământul online deoarece mijloacele sunt destul de puține. Profesorii depun mari eforturi să poată să îi țină conectați, să le transmită informația, să se poată concentra pe sarcinile de lucru și greutatea este și mai mare dacă copilul are contraindicații medicale de a sta la calculator și nu poate utiliza singur gadgeturi-fiind necesară prezența unui părinte. Pentru o bună desfășurare a orelor online, este necesară prezența permanentă a părintelui pentru promptarea copilului, tocmai pentru a se realiza contactul fizic și vizual.

Dialogul dintre profesor, elev și părinte este o provocare deoarece întrebările și răspunsurile nu au o bună coordonare. Acești copii au nevoie de ajutor în perceperea unui mesaj și de timp pentru a înțelege regulile legate de comunicarea în mediul online.

Metodele de lucru folosite în învățământul tradițional au trebuit să fie extinse și în mediul online, însă din lipsa contactului vizual a fost mult mai dificil. Copiilor le plac metodele activ-participative și chiar dacă uneori copiii cu CES nu le înțeleg pe deplin, ei solicită să participe în număr cât mai mare la realizarea activității. Cântecul, jocurile muzicale, jocurile cu text și cântec, audițiile muzicale, modelajul, desenatul, pictura, sau alte activități din sfera procesului instructiv-educativ contribuie la sporirea atenției, la dezvoltarea memoriei, gândirii, imaginației, tuturor proceselor psihice.

Pedagogii, pe lângă faptul că au experiența cu copii cu nevoi speciale automat ei au și pregătire psihologică, o pregătire de tip comportamental și dacă atunci când au interacționat cu copiii, chiar și în mediul online, ei au folosit metodele de învățare firești și normale, modul în care le-au aplicat i-a ajutat foarte mult. Modul comportamental, ritmul și fluiditatea vorbirii, gesturile și felul în care copiii sunt motivați să interacționeze sunt factori care ajută în orice situație.

Efectele predării online asupra copiilor cu CES:

- Pozitive: întâlnirea cu copiii pe timp de pandemie, încurajarea părinților din punct de vedere emoțional, organizarea activităților încărcate pe platforma atunci când părinții aveau disponibilitate, transmiterea în mod organizat a tuturor materialelor.
- Negative: lipsa exercițiului de comunicare, îngreunarea înțelegerii expresiilor faciale și a emoțiilor, pericolul dependenței de tehnologie, lipsa sprijinului profesional în susținerea activităților didactice, observarea unei stagnări în dezvoltarea cognitivă, intervenția părinților peste dorința copiilor de exprimaare.

SISTEMELE ALTERNATIVE DE ÎNVĂȚĂMÂNT

Avram Mădălina

De-a lungul istoriei, fiecare societate a demonstrat că înțelege care este rolul educației, de cele mai multe ori, acordându-i un interes deosebit. La nivelul sistemului de învățământ, politicile, programele, strategiile implementate și investițiile făcute de fiecare stat au condus la dezvoltarea unor sisteme performante bazate pe calitate, capabile să răspundă cerințelor societății actuale, dar și să se concretizeze, în final, prin progres economic. Pe de altă parte, la nivel național, fiecare sistem de învățământ prezintă elemente specifice atât de natură structurală, organizațională, cât și în privința conținuturilor predate.

În ultimul secol, sistemele educaționale din întreaga lume au simțit nevoia de reîmprospătare pentru a putea satisface nevoile particularizate ale copiilor și ale comunităților contemporane, lucru realizabil doar prin reforma modelelor rigide și învechite. Pornind de aici, prin eforturile susținute ale unor oameni cu viziune și ale unor cadre didactice dedicate și-au făcut apariția alternativele educaționale care reprezintă sisteme cu idealuri, obiective, metode și forme de organizare și funcționare diferite față de modelul tradițional. În literatura de specialitate, alternativele educaționale sunt definite ca fiind flexibile, deschise comunicării și colaborării active cu părinții, interesate de dezvoltarea ca întreg a copilului, orientate spre individualizare și active în construirea de relații sociale cu membrii comunității în care activează.

“Alternativele educaționale se situează, la noi și în lume, în trecut și astăzi, între efectul Pygmalion și obsesia Cronos, aspirând asiduu să învingă efemerul prin creație durabilă și străduindu-se să mențină entuziasmul generat de seducția ideilor, chiar și atunci când se confruntă cu dificultatea așezării idealului în forme imperfecte” (Cuciureanu, 2011, p. 8). Principalele alternative educaționale recunoscute în țara noastră sunt Waldorf, Step by step, Montessori, Regio Emilia etc., sisteme care sunt aplicate începând cu etapa preșcolară și continuând până la liceu.

Sunt de părere că aceste modele sunt sursa cea mai la îndemână de reinventare a activității noastre didactice, dacă reușim să le înțelegem și să extragem din filosofia lor acele elemente care se potrivesc copiilor pe care îi modelăm chiar și fără să facem tranziția totală la acestea. Este deja o certitudine că rezultatele obținute în timp le-au validat valoarea iar, datorită pluralismului educațional în dezvoltare, chiar și în țara noastră lupta între vechi și nou, tradiție și inovație, clasic și nou, duce la eficientizarea permanentă a activității instructiv- educative și atingerea scopului urmărit de noi toți: dezvoltarea sănătoasă și armonioasă a copilului în vederea integrării și adaptării cu succes în societatea în care trăiește.

BIBLIOGRAFIE:

1. Cuciureanu, M. (coord). (2011). Punți de trecere între învățământul tradițional și cel bazat pe modele pedagogice alternative în sistemul românesc de învățământ. Institutul de Științe ale Educației. București;

VERBUL - probă de evaluare -

Ilie Ana-Maria

1. Scrie sinonimele următoarelor verbe: a alerga, a împodobi, a cuvânta.
2. Scrie antonimele verbelor următoare: a vorbi, a râde, a curăța.
3. Scrie verbele care se formează de la substantivele și adjectivele date:

zâmbet, culoare, plimbare, roșu, vesel, furios.

4. Identifică verbele din textul următor, apoi completează tabelul:

Verbul	Timpul	Persoana	Numărul
--------	--------	----------	---------

"O pisică frumușică

Tremura tare de frică:

A văzut un șoricel

Și s-a speriat de el.

– Stai, pisico, draga mea,

Că eu nu te voi mânca,

Sunt cuminte, zău așa!

5. Treci enunțurile următoare la timpul prezent.

Tu știai o poezie frumoasă.

Vom lua cu noi această carte.

Băieții erau atenți la oră.

6. Transformă enunțul, scriind verbul la timpul trecut.

Elena îl ajută pe Matei.

Pisica îi vânează pe șoricei.

Bunica o ajută să se îmbrace.

7. Completează tabelul următor:

Trecut	Prezent	Viitor
--------	---------	--------

am fost

citiți

vor termina

8. Construiește enunțuri în care verbele date să se afle la forma cerută:

a fi – timpul trecut, persoana I, numărul plural;

a veni – timpul prezent, persoana a II-a, numărul singular;

a uda – timpul viitor, persoana a III-a, numărul singular;

9. Alcătuește câte un enunț în care cuvintele „sare”, „vii” și „-i” să fie ver

JOCURILE ȘI ACTIVITĂȚILE LIBER ALESE ALE COPILOR DE 3–6/7 ani

BĂLĂNICĂ GEANINA

Psihologii și pedagogii au considerat de-a lungul timpurilor că dezvoltarea unui copil nu se poate realiza în lipsa jocului. Acesta îi oferă copilului posibilitatea de a se dezvolta în plan social, emoțional, fizic, intelectual și ceea ce este deosebit de important, de a se cunoaște pe sine.

Conceptul de joc liber este fundamental pentru curriculumul actual, iar când spunem joc liber ne referim la jocul care este inițiat de copil în centrele de interes/activitate. În jocul liber copilul decide ce se joacă, cu ce se joacă și cu cine se joacă.

Jocul liber-creativ și activitățile alese sunt cele mai eficiente forme de activitate pentru dezvoltarea personalității copilului. Atunci când copiii își satisfac interesele, ei învață să acumuleze informații și să tragă propriile concluzii în legătură cu acestea. Jocul liber nu este o activitate „sălbatică”, este o activitate plină de viață, în care copiii au prilejul să exploreze medii diferite și să îndeplinească sarcini individuale, fie pe grupuri mici. Fiecare copil are dreptul să aleagă și să participe la activitățile care îl interesează.

Jocurile și activitățile didactice alese sunt cele pe care copiii și le aleg și îi ajută pe aceștia să socializeze în mod progresiv și să se inițieze în cunoașterea lumii fizice, a mediului social și cultural cărui aparțin, a matematicii, comunicării, a limbajului citit și scris. Ele se desfășoară pe grupuri mici, în perechi și chiar individual. Reușita desfășurării jocurilor și activităților didactice alese depinde în mare măsură de modul în care este organizat și conceput mediul educațional. Acesta trebuie să stimuleze copilul, să-l ajute să se orienteze, să-l invite la acțiune. Astfel, dacă este vorba de activități desfășurate în sala de grupă, educatoarea va acorda o atenție deosebită organizării spațiului în centre ca: Bibliotecă, Colțul căsuței- Jocul de rol, Construcții, Știință, Arte, Nisip și apă.

Copilul învață prin jocuri și activități alese :

1. Să decidă singur asupra jocului și a jucăriilor. Aflat în fața mai multor posibilități, copilul învață să aleagă ceea ce i se potrivește, învață prin experiență proprie.
2. Să fie responsabil pentru decizia luată. Faptul că își alege singur jocul și datorită acestei alegeri numai el știe să explice ce face și cum face, îi oferă bucuria independenței și, în același timp, răspunderea rezultatelor.
3. Să aibă încredere și curaj. Mediul securizat și stimulativ, care susține și încurajează dezvoltarea personalității copilului atât global, cât și în componentele ei, oferă cunoașterea propriilor forțe, încredere și creativitate.
4. Să devină independent în luarea deciziilor, organizarea jocului, alegerea relațiilor sociale cu egali și cu educatoarea. Într-un astfel de aranjament al spațiului, copiii au ocazia de a se întâlni

în activitate cu ceilalți, iar aceste relații devin libere, sunt orientate indirect de educatoare prin comunicare, cooperare, colaborare, respect, negociere, acceptare, toleranță, prietenie.

5. Să cerceteze și să experimenteze noi soluții. Acest lucru este posibil, numai dacă ei simt libertatea și au siguranța că greșelile nu le sunt aspru sancționate.

6. Să se cunoască. Acest lucru se poate realiza tot prin amenajarea adecvată a spațiului. Prin sprijin, interes și înțelegere pentru eforturile copiilor, educatoarea contribuie la construcția delicată a imaginii de sine a fiecăruia.

Să nu uităm că fiecare copil are ceva bun, iar la vârstele mici, când se formează imaginea de sine și începe procesul de construire a caracterului și a respectului de sine, educatoarea trebuie să îi valorizeze pe toți, stimulându-i individual în același timp.

BIBLIOGRAFIE

Curriculum pentru învățământul preșcolar, prezentare și explicitări, Didactica Publishig House, București, 2009

Cucoș, C., Pedagogie, Ed. a II-a, rev. și adăug.-lași, Editura Polirom, 2006

Dumitrana, M., Didactică preșcolară, Ed. a II-a, Editura V ȘI INTEGRAL, București, 2000

ROLUL POVEȘTILOR ÎN DEZVOLTAREA LIMBAJULUI COPIILOR DIN GRĂDINIȚĂ

Dobă Monica

În grădinița de copii povestirea este folosită atât ca metodă de expunere și comunicare de cunoștințe, cât și ca formă de activitate destinată cunoașterii mediului și dezvoltării vorbirii preșcolarilor.

Cu ajutorul povestirii ca metodă, educatoarea realizează apropierea copiilor de cele mai variate aspecte de viață și domenii de activitate și-i informează asupra unor fapte și evenimente ce nu pot fi cunoscute prin experiența lor proprie. În același timp, prin graiul viu, li se trezesc copiilor emoții și li se orientează atenția spre cele comunicate.

Povestirea devine un instrument în mâna educatoarei, o sursă de imagini mentale ale copiilor în proces de formare și este folosită frecvent în anumite momente ale altor tipuri de activități. Povestirile și basmele pe care le adresăm copiilor, prin conținutul lor sunt pline de învățăminte. Ele scot în evidență calitățile eroilor pozitivi (fie ei animale personificate sau oameni) și influențează pe această cale formarea personalității copiilor, purtarea și atitudinea lor în diverse situații, precum și limbajul lor.

Din povești ca „Maricica”, „Ce-a uitat Fănuță să spună?” copiii desprind cu ușurință necesitatea unei bune deprinderi igienice și de comportare civilizată și își formează astfel convingerea că trebuie să le respecte.

În măsura în care educatoarea expune povestea într-o formă cât mai corectă din punct de vedere stilistic și gramatical, pătrund în limbajul copiilor forme de exprimare specifice, atât ale limbajului literar cât și ale celui popular („La cireșe”, „La scădat”, „Pupăza din tei”) se favorizează însușirea fără dificultate a unor forme stilistice, expresii poetice; odata cu acestea se fac cunoscute și sunt assimilate de către copii, diverse forme flexionare ale cuvintelor. Ceva mai mult ascultând povestiri, copiii sesizează mijloacele verbale folosite de educatoare, dar și memorează cuvintele cu care încep și se încheie basmele (A fost odată ca niciodată...și-am încălecat pe-o șarpe și v-am spus povestea așa). Astfel limba literară și cea populară, cu mijloace stilistice proprii intră în limbajul curent al copiilor.

Prin intermediul povestirilor expuse de către educatoare, copiii sunt familiarizați cu structura limbii române, cu bogăția formelor sale gramaticale, cu frumusețea și expresivitatea limbajului, ceea ce contribuie la dezvoltarea vorbirii și a gândirii lor.

De asemenea copiii pot fi convinși de necesitatea de a asculta cunoscând consecințele neascultării așa cum reies din povestirile „Mălina și ursuleții”, „Scufița Roșie”, „Cocoșelul cu creastă de aur” etc. pot învăța să dezaprobe necinstea, viclenia, lăcomia, zgârcenia și minciuna înfățișate în „Găinușa cea moțată”, „Cîrpele cel lăcom”, „Coliba iepurașului”, „Ursul păcălit de vulpe”, „Punguța cu doi bani”.

Prin intermediul altor povești cum sunt „Mănușa“, „Căciuliță roșie și Căciuliță albastră“, „Iepurele și ariciul“, „Ridichea uriașă“ etc., copiii au prilejul să aprecieze frumusețea prieteniei, a ajutorului reciproc și a vieții în colectiv.

Dragostea nemărginită și grija părinților față de copii, bunătatea și sacrificial lor, ajutorul și dragostea între soră și frate, bine subliniate în povestirile „Nuielușa de alun“, „Inima mamei“, „Lebeldele“, „Scorușul“, „Norișor“, sensibilizează sufletul copiilor și-l fac să trăiască mai intens aceste sentimente, și alte trăsături morale ca: modestia și hărnicia, necesitatea de a munci ce pot fi sesizate din povestirile : „Cei trei purceluși“, „Fata babei și fata moșului“, „Plici și Plici-Plici“, „Fierarul năzdrăvan“, „Cenușăreasa“ înfățișate prin eroii și faptele din povești, fac pe copii să trăiască puternice emoții, să gândească și să ajungă la concluzii practice privind propria lor comportare. Ei învață că e frumos să fii politicos, cinstit, curajos sau harnic- ca eroul din poveste.

Preșcolarii sunt fermecați de lumea fantastică a basmelor și povestirilor, le ascultă cu aceeași plăcere chiar dacă sunt repetate și își manifestă întotdeauna dorința ca ele să dureze cât mai mult. Prin povești, copiii reușesc să se elibereze de impresiile nemijlocite și au posibilitatea să-și reprezinte obiecte și fenomene pe care nu le-au perceput niciodată. Cu ajutorul lor se exersează modalitățile de prelucrare a reprezentărilor în imaginație, se face transpunerea în lumea acestor ființe în care eroii acționează în concordanță cu imaginația fecundă a copiilor, în care ființele apropiate și îndrăgite (cățelușul, iepurașul) sunt întotdeauna bune, puternice și îndrăznețe, în care binele și dreptatea triumfă. Atitudinea copiilor față de conținutul fantastic al basmelor nu rămâne aceeași pe parcursul perioadei preșcolare. Preșcolarii de vârstă mică acceptă fără discernământ critic conținutul basmului, ca și când acesta ar corespunde realității (scaunul și masa desenează, urșii vorbesc, etc). Cunoștințele lor sărace despre realitate nu le permit o separare precisă a imaginilor fanteziei de realitate.

De asemenea spiritual critic al gândirii le este foarte slab dezvoltat. Atitudinea critică față de conținutul fantastic al basmelor în cepe să se manifeste abia de la 5-7 ani, când copilul face o distincție între fictive și real. Cu toate acestea, datele experimentelor arată că preșcolarii rețin și redau mai ușor faptele cunoscute, situațiile familiale, cu alte cuvinte tot ceea ce poate fi asociat cu experiența proprie. Chiar și atunci când reproduce un basm plămuit de copii deviază în direcția experienței lor de viață. La vârsta amintită imaginația copiilor suferă modificări calitative, în strânsă corelație cu schimbările psihofiziologice ce au loc. Se dezvoltă intens funcția analitică a scoarței cerebrale, se perfecționează funcția reglatoare a limbajului și crește rolul inhibiției condiționate. Gândirea copilului devine mai abstractă ceea ce posibilitatea lărgirii câmpului de acțiune a imaginației, creșterii gradului său de creativitate. Cunoștințele copilului devin mai precise și mai sistematice. Toate aceste schimbări creează noi posibilități de transformare a reprezentărilor, la aceasta contribuind și povestirile.

În concluzie, se poate reține că rolul și importanța povestirilor – ca activități organizate – constă în valoarea lor cognitivă, etică și estetică, prin care se exercită o puternică înrâuire asupra întregii personalități a copiilor.

Bibliografie:

Curriculum pentru învățământ preșcolar.

Revista, Învățământul preșcolar, nr.1-2/1992;

Salda, Dumitru, Didactica, Editura Didactică și Pedagogică București, 1982

„Gândurile unei fete de la grădiniță"

Șerban Natalia

Când sosesc la grădiniță,
Sunt cea mai fericită fetiță
Știu că mă așteaptă- n prag,
Doamna mea cu zâmbet larg.
Jucării m- așteaptă- n clasă,
Ceaiul cald este pe masă,
Toți colegii au venit,
Totul este pregătit!
La întâlnirea de dimineață,
Parcă totul prinde viață.
Centrele de interes,
Sunt alese cu succes.
Jocurile pregătite,
Ne țin mințile- ascuțite.
La final, facem mișcare
Leșim chiar și la plimbare!
Masa- i gata, pregătită,
Ciorba cladă e servită,
Paturile- s așezate,
Trebuie doar ocupate!
Ene vine pe la gene
Noi dormim fără probleme.
O gustare am primit
Și părinții au venit!

Gânduri v- am împărtășit,
Despre grădi am vorbit,
Să-nțeleagă fiecare
Grădinița- i cea mai tare!

„Primăvara a sosit!"

Peltea Georgiana

Toporași și viorele
Peste câmpul înverzit,
Stoluri, mândre păsărele,
Primăvara a sosit!
Cu alai de mierle, fluturi,
Copăceii- au înflorit.
Zumzăitul de albine
Mugurașii a trezit!

„Mult dorită primăvară"

Ovedenie Jana

Au ieșit așa deodată,
Din zăpada luminată,
Ghiociei cei gingași,
Mici, ca niște fluturași!
Soarele zâmbește iară
Peste- ntreaga noastră țară
Și- ncălzește cu putere
Muguri, multe floricele.
Mult dorită primăvară,
Te- ai întors la noi în țară!

Doamna mea educatoare

Fataciune Andra

Am o doamnă dragă tare,
E doamna educatoare.
Eu învăț să fiu mai bun,
Poezie vreau să-i spun.
Dimineața când ajung,
Doamna mă privește lung,
Mă așteaptă, îmi zâmbeste
Și cu drag ea imi vorbește.
Eu o plac și sunt cuminte
Și am doar o rugaminte...
Să mă țină minte tare
Și când termin grupa mare.

Vara

Constantinescu Mirela

Vară dragă ai sosit,
Pe toți ne-ai invesezit
Cu alaiul de culori
Desenat pe mii de flori.
Tare mult te-am așteptat,
Iarna grea am îndurat
Mult mă bucur c-ai venit
Și pământul l-ai încălzit.
Zboară fluturi și albine
Zilele de soare-s pline,
Buburuza și furnica,
Nu stau toată ziua.
S-au opt și cireșele
Și-ngrădini căpșunile
Vitamine conțin toate,
Bune pentru sănătate!

„Mireasma primăverii”

Florea Alina

Ghiocelul a răsărit
Primăvara a sosit!
E sfios, nu îndrăznește
Dar pe iarnă o răzbește.
Brândușe, lalele, narcise
Sunt puțin cam indecise,
Vor să iasă la lumină
Mireasma să fie deplină.

“Dezvoltarea relațiilor comunitare prin intermediul proiectelor educaționale”

Ardelean Roxana

În contextul în care devine tot mai relevant faptul că pentru realizarea unei finalități educaționale de calitate, vizibile în societate, adaptarea ofertei educaționale la necesitățile curente și de perspectivă ale celor ce învață, sunt necesare în mod obligatoriu eforturi concordate, demonstrate de toți partenerii implicați în relația școală–familie–comunitate.

Un proiect educațional reușit include un caracter realist, complex, colectiv, unic, cuantificabil și localizare bine determinată în timp și spațiu. Proiectele educaționale au ca bază de pornire premisa că educația de calitate presupune aplicarea diversității prin abordarea diferențiată, prin inițierea unor proiecte în derularea cărora să fie implicați elevi, profesori de diferite specialități, alți parteneri educaționali, începând cu părinții, societatea civilă și comunitatea, inclusiv prin autoritățile publice și asociații, companii, ONG –uri, instituții publice etc.

Scopul principal este implicarea cât mai activă a celor angrenați în activități specifice aceleiași tematici comune la nivel de parteneriat. Este important ca tematica să fie una motivantă și relevantă pentru toți partenerii implicați în proiect

Obiectivele proiectelor educaționale au în vedere: să faciliteze schimbul de bune practici între toți actorii sociali implicați; să ofere tuturor participanților posibilitatea extinderii cunoașterii; să extindă participarea școlilor precum și a celorlalți actori educaționali, în sectorul educației informale și non formale, a căror importanță este într-o continuă evoluție. Implicarea activă trebuie să asigure: diferite perspective față de proiectele deja existente; mai puternică ancorare a proiectelor în realitatea comunității participante determinarea implicării cât mai multor actori relevanți ai societății în domeniul educației; obținerea unor rezultate sustenabile cu impact mai mare în comunitate.

În cadrul proiectelor educaționale pot fi organizate activități diverse, cum ar fi: întâlniri în cadrul proiectului; mobilități de cadre didactice; vizite de studiu ale partenerilor implicați în proiect; cercetări, studii specifice; activități cu scop de învățare și sesiuni de formare comune; seminare, conferințe, ateliere de lucru/work-shop-uri; școli de vară; tabere tematice; schimburi de experiență și de bune practici; săptămâna „școala altfel”; campanii de informare și conștientizare; publicații; participare la evenimente de mediu; schimburi de experiență cu alte instituții.

Ca activitate intenționată cu o orientare fermă către a da conținut și sustenabilitate parteneriatului, oferă șansa dezvoltării competențelor elevilor și cultivarea interesului pentru anumite domenii. Ea permite exersarea unor experiențe pozitive, folosirea eficientă și atractivă a timpului liber al elevilor, dezvoltarea capacităților de lucru în echipă și de cooperare în rezolvarea unor sarcini de lucru mai complexe, asigură creșterea motivației intrinseci, a voinței precum și dezvoltarea unor trăsături pozitive de caracter. De asemenea, permite implicarea elevilor în activități opționale, în

afara celor curriculare, antrenându-i pe aceștia în forme specifice de evaluare și apreciere a rezultatelor.

Proiectele educaționale, își aduc în mod marcant contribuția la formarea continuă a profesorilor implicați în educația școlară, cu scopul de a îmbunătăți calitatea educației școlare. În acest mod, fiecare participant este încurajat să-și perfecționeze cunoștințele și competențele de predare prin aprofundarea modului în care se realizează educația școlară, să-și valorizeze punctele tari prin asumarea conștientă a rolurilor.

Proiectele vizează obiective de interes social comun, fie local, regional sau național, proiecte putând fi inițiate de școală dar și de organizații publice, cât și private, nonprofit sau comerciale. În concluzie, proiectul, ca metodă de învățare facilitează educarea responsabilizării și a responsabilității sociale, componente ale comportamentului civic.

Bibliografie:

- Goraș-Postică, V., Teoria și metodologia proiectelor educaționale. Chișinău, CEP USM, 2013;
- Modele și proiecte pedagogice privind dezvoltarea parteneriatului școală–familie–comunitate ghid metodologic Chișinău – 2019

ARGUMENT PENTRU PREDAREA INTERDISCIPLINARĂ CA PREDARE EFICIENTĂ

Olaru Viorica

Într-un admirabil eseu asupra interdisciplinarității și integrării L.D'Hainault evidențiază că "Astăzi, perpetuarea științei a găsit alte suporturi decât memoria oamenilor, și rolul său în învățământ s-a estompat în fața dezvoltării individului... Se acordă mai multă importanță omului care merge decât drumului pe care îl urmează. "

În centrul reformei curriculare actuale stă demersul didactic reconsiderat, centrat pe elev și pe nevoile sale. Strategiile de instruire alese de cadrul didactic în activitatea la clasă, se concentrează pe a-i învăța pe elevi cum să învețe, cum să prelucreze informațiile și cum să gândească independent și eficient. În acest scop, dascălul trebuie să cunoască și să înțeleagă modul cum învață atât elevii buni cât și cei slabi pentru a le oferi acestora posibilități variate de îmbunătățire a învățării. Apreciez că are rolul unui strateg, că este cel care ia deciziile asupra a "ce", "cum" și "când" se predă și se învață. Luarea deciziilor asupra conținutului și a strategiilor de instruire cele mai potrivite constituie "inima" predării. Putem vorbi, astfel, despre rolul dascălului ca MODEL și ca MEDIATOR, nu numai acela de MANAGER al situațiilor de învățare.

Ca "model", el demonstrează cum să gândești într-o anumită sarcină, cum să aplici strategiile și "ce să faci când nu mai știi ce să faci", iar ca "mediator", el se interpune între elevi și mediul de învățare pentru a-i ajuta să învețe, să se dezvolte, să ajungă la o gândire independentă.

Abordarea interdisciplinară a procesului de predare-învățare este dificilă chiar și pentru dascăli, reprezentând o modalitate inovatoare de organizare și restructurare a conținuturilor și învățării cu implicații asupra întregii activități de proiectare a curriculum-ului, trebuind să ofere o imagine unitară asupra fenomenelor și proceselor studiate în cadrul diferitelor discipline de învățământ și să asigure posibilitatea aplicării cunoștințelor dobândite la clasă, în diferite situații de viață. De asemenea, solicită din partea cadrului didactic o pregătire de specialitate amplă și temeinică, un spirit întreprinzător și creativ.

Interdisciplinaritatea poate fi abordată la diferite niveluri de învățământ, ea ajutându-i pe copii să se formeze în spiritul unor ansambluri, făcând corelație între mai multe discipline de învățământ, care, prin diversitatea și complexitatea lor, vor asigura trăinicia achizițiilor dobândite.

Conexiunile interdisciplinare care se stabilesc în procesul educativ-formativ au o funcție cognitivă și una educativă. Relațiile care apar între elevii clasei sunt caracterizate de:

- preocuparea unuia pentru celălalt: colaborarea;
- realizarea unor asocieri intelectuale interesante;

- dezvoltarea deprinderilor de comunicare și dialog;
- formarea spiritului de echipă;
- modelarea personalității creatoare a copilului

Când există preocupare din partea cadrului didactic pentru abordarea interdisciplinară, procesul educațional dobândește un caracter formativ, sunt eliminate “barierele” artificiale dintre domeniile cunoașterii, se realizează fără dificultate transferul de cunoștințe, crește gradul de implicare a elevilor și eficiența activității instructiv-educative este mai sigură.

Modalități de realizare a colaborării mentor-debutant

Pușcă Florentina

Tutorele/Mentorul și Supervizorul/Didacticianul sunt persoane sursă și resursă care pot da repere și pot constitui modele tranziționale. (Iucu, 2008, p. 31).

Acestea trebuie să fie cadre didactice bine pregătite care beneficiază de experiență, atât la catedră, cât și în formare, cu reale competențe pentru lucrul în echipă.

Mentorul este persoana care te încurajează, te sfătuiește și te sprijină în evoluția în carieră. În același timp, el îți oferă asistență practică pentru a te asigura că ai posibilitatea să-ți atingi obiectivele de dezvoltare profesională. Mentorii și didacticienii, la rândul lor, trebuie să beneficieze de programe susținute de dezvoltare profesională și să aibă prevăzute în program activități periodice de actualizare a informațiilor și de schimb de bune practici.

Trebuie să ne dorim ca sistemul de formare și de dezvoltare profesională să devină o certitudine în România, iar cadrele didactice să aibă posibilitatea de a opta pentru programe de formare de calitate.

Activitatea de mentorat presupune o anumită filozofie relațională a prezentului cu viitorul și o anumită filozofie a acțiunii. Este vorba despre sinergia talentelor și experiențelor, despre empatia care se realizează între partenerii educaționali care comunică. Este un dialog, o conversație pentru a învăța să conduci lumea din interior. (Bocoș & Jucan, 2008, p. 110)

Este vorba de construirea unei relații de încredere între mentor și student. Mentorul îl ajută pe studentul practicant să capete încredere în sine, să-și clarifice identitatea și să-și formeze o viziune, să obțină performanță, să-și dezvolte potențialul și valoarea.

Formarea împreună cu un mentor înseamnă să înveți și să te dezveți, să te adaptezi, să te replezi în raport cu schimbările din ce în ce mai profunde și mai rapide, să-ți stapânești temerile, angoasele, emoțiile, contradicțiile interioare; înseamnă să aduci o privire nouă, să reconsideri fundamentele învățăturii, ca ucenicie. (Dumitru, 2007, p. 42) Este o muncă de deschidere a spiritului și de acceptare a diferențelor. În acest proces, foarte important este să înveți cu plăcere, să faci ceva care creează un sens, să îndrăznești să fii tu însuși, dar să aduci și diversitate, să fii creativ, să îți alegi calea în viață și să-i determini și pe cei pe care îi mentorezi, îi îndrumi, îi pregătești, îi formezi.

Toate aceste acțiuni încep în perioada practicii pedagogice și țin de managementul participativ, de cooperare, de colaborare și lucru în echipă, care să dezvolte competențele de comunicare și relaționare, competențele metodologice și de management al clasei.

Pentru a reuși în această lume dinamică și în plină dezvoltare, studentul, împreună cu mentorul/tutorele de practică pedagogică și cu didacticianul/supervizorul trebuie să formeze o echipă viabilă și funcțională.

Sistemul de mentorat este creat pentru a obține performanțe mai bune și pentru a susține valorile de bază ale organizației școlare. Aceste valori se referă la: (Potolea, 2002, p. 36)

- cultivarea unui mediu școlar formativ bazat pe valori și relații de comunicare
- manifestarea unei atitudini de apreciere și responsabilitate pentru profesia didactică
- promovarea unui sistem de valori culturale, morale și civice, în concordanță cu idealul educațional
- valorificarea optimă și creativă a propriului potențial în activitățile susținute cu studenții și elevii
- implicarea în dezvoltarea instituțională și promovarea unei culturi organizaționale funcționale
- angajarea în relații de parteneriat socio-educational cu alte instituții educaționale și cu familia
- participarea la propria dezvoltare profesională și formarea unui stil propriu de instruire și formare
- încrederea în posibilitatea integrării sociale a elevilor cu nevoi speciale
- responsabilitatea față de necesitatea dezvoltării potențialului creative al elevilor supradotați

Sistemele de valori actuale sunt în continuă schimbare datorită dinamicii economice sau geo-politice, iar „know-how-ul” parcurge un ciclu accelerat de perimare. Un mentor valabil astăzi ar putea fi complet depășit mâine. De aceea formarea mentorilor și dezvoltarea noilor competențe prin învățarea permanentă, prin procesul de formare continuă este deosebit de importantă. Se spune că cel mai dificil este nu să alegi pe cei mai buni oameni, ci să le recunoști celor pe care i-ai ales întreaga valoare și să-i ajuți să-și atingă maximum de potențial. Liderul, ca și mentorul, trebuie să vadă potențialul din oameni și să-i ajute să îl pună în practică.

BIBLIOGRAFIE

1. Bocoș, M., & Jucan, D. (2008). Teoria și metodologia instruirii. Teoria și metodologia evaluării. Repere și instrumente didactice pentru formarea profesorilor (a III-a ed.). Pitești: Paralela 45.
2. Dumitru, I. A. (2007). Calitatea formării personalului didactic. Ghid metodologic și practic pentru DPPD-uri. Timișoara: Mirton.
3. Iucu, R. (2008). Formarea cadrelor didactice între sincronizare și de ... sincronizare. Tribuna Învățământului (941).

4. Potolea, D. (2002). Programe școlare pentru disciplinele psihologice și pedagogice. Consiliul Național pentru Curriculum.

Adaptarea copilului la grădiniță

Ispas Amalia

Prin mersul la grădiniță copilul face primul pas în colectivitate, experimentand astfel adaptarea la un nou mediu. Inceputul gradinitei marcheaza si prima despărțire de familie și întâlnirea cu mulți copii și adulți. Adaptarea la aceasta noua etapa din viata copilului depinde de modul în care părinții îl pregatesc pe acesta pentru aceasta noua etapa din viața lui. Grădinița este locul de joacă și spațiul în care începe procesul de socializare a copilului și în care acesta va experimenta o alta forma de autoritate, decat cea din mediul familial, care îl va ajuta ulterior pentru o integrare sociala adecvata in ipostaza de adult.

Primele zile de gradinita pot fi cele mai solicitante zile atat pentru copil cat si pentru parinte, atunci pot aparea si unele situatii in care copilul plange si se agață de parinte. Acesta este momentul în care copilul se confrunta cu teama de nou, de necunoscut. De aceea este important este ca mama să nu se lase impresionată de lacrimile copilului și mai ales să nu facă greșeala de a plange împreună cu el, pentru ca acest lucru îl va insecuriza pe copil și îl va descuraja și mai tare, intarindu-i sentimentul ca gradinita nu este un mediu sigur. Este recomandat ca de fiecare dată parintele să îi explice copilului cu calm, pe o tonalitate scazuta, că se va întoarce, iar între timp el va rămâne în grija educatoarei.

De asemenea, este extrem de important sa existe o congruenta între comunicarea verbala și nonverbala, între ceea ce spune și ceea ce transmite de fapt parintele, astfel incat este recomandat ca atunci când acestia i se adreseaza copilului sa o faca asezandu-se pe vine, fiind astfel la acelasi nivel cu copilul. La întoarcere, mama nu trebuie să uite un lucru esențial: să vorbească împreună cu copilul despre evenimentele petrecute la grădiniță. Prin aceste discuții, copilul percepe atitudinea pozitivă a mamei față de grădiniță. Din dragoste pentru ea, micuțul va înțelege că grădinița este un lucru bun și chiar va începe să-i placă.

Este foarte important ca parintii sa nu isi ameninte, nici în joaca copilul cu grădinița și cu posibilele pedepse ce vor avea loc acolo în cazul în care acesta nu va fi cuminte. Adulții au impresia că glumesc, dar copilul va ține minte și va asocia grădinița cu un loc înfricoșător intrucat în perioada aceasta de varsta copilul are o cu totul alta modalitate de perceptie și constructie a lucrurilor inconjurator. Asadar, adaptarea pentru gradinita incepe de acasa, intrucat toate aceste deprinderi se formează în familie. Este recomandat ca înainte sa inceapa gradinita, copilul sa intre în contact și experimenteze relationarea cu copii la locurile de joaca, dar și în alte medii precum și experimentarea relationarii cu adulții, altii decat parintii.

Există cativa factori care pot interveni și influența procesul de adaptare a copilului la grădiniță, precum curiozitatea copilului, dependența de familie – în special de mamă. Aceasta dependenta are un rol major în atitudinea copilului față de grădiniță, care se poate confrunta cu o anxietate de separare.

ROLUL JOCULUI IN EDUCAREA COPILULUI

Raduț Elena Mihaela

Jocul reprezintă un ansamblu de acțiuni și de operațiuni care urmăresc obiective de pregătire intelectuală, tehnică, morală, fizică a corpului. Elementul de joc imprimă acestuia un caracter mai viu și mai atrăgător, aduce varietate și o stare de bună dispoziție funcțională, de veselie și de bucurie, de destindere, ceea ce previne apariția monotoniei și a plictiselii, a oboselii.

Copiii prin naștere au tendința de a învăța și a descoperi, de a ști și de a cerceta. În joc există libertatea spiritului care permite copilului să caute și să descopere noi idei. Există o tendință de implicare personală, de control și dirijare. Jocul este un mod natural care determină copilul să lucreze. Copiii, majoritatea timpului liber și nu numai, și-l petrec jucându-se. Jocul reprezintă pentru copii o modalitate de a-și exprima propriile capacități. Prin joc, copilul capătă informații despre lumea în care trăiește, intră în contact cu oamenii și cu obiectele din mediul înconjurător și învăța să se orienteze în timp și spațiu. Putem spune că jocul este "munca copilului".

O perioadă mai lungă de joc pregătește copilul pentru intrarea cu succes într-o lume din ce în ce mai complexă de cuvinte și simboluri. Ca educatori ai copiilor mici, ar trebui să îmbogățim cunoștințele copilului cu materiale pe care el le poate folosi jucându-se. Ar trebui să folosim toate ocaziile pentru a dirija atenția copilului spre obiectele și evenimentele naturale petrecute în mediul său, care pot stimula și satisface curiozitatea sa, timp în care se dezvoltă încrederea și entuziasmul. În copilărie învățatura este naturală și spontană. Copilul învăța pentru că-i place o activitate de cunoaștere. Curiozitatea și gândirea care-l stimulează în joc sunt parte integrantă din plăcerea sa de a învăța. Copilul învăța prin cunoașterea lumii proprii. Prin joc copilul se aventurează în necunoscut. Încercând să vadă cât de înalt poate să construiască un turn din cuburi, câte obiecte poate să pună în scară înainte ca aceasta să se dezechilibreze sau ce poate modela din plastilină, el testează și materialul de joc, dar și pe sine.

Prin joc copilul este un initiator în propria sa lume. Jocul determină creșterea încrederii în sine a copilului, cât și dorința de autodepasire lăsându-i libertatea de a-și folosi fantezia și imaginația pentru propria sa plăcere și a altora. Jocul îl ajută să-și dezvolte acuitatea observativ-motrică să-și coordoneze mișcările.

Prin joc, copilul își câștigă încrederea în sine pentru integrarea în societate, se dezvoltă și învăța amuzându-se. Pentru el, nu există diferențe între a se juca și a învăța. Copilul învăța, de asemenea, prin manevrarea obiectelor sau ideilor pe care vrea să le cunoască. Din acest motiv, el are nevoie și dorește să fie activ. Inteligența se construiește plecând de la coordonarea și de la repetarea acestor acțiuni, fizice sau mentale.

Jocul are un rol fundamental în dezvoltarea copilului. Este dovada bunei sale sănătăți fizice, psihice și intelectuale. El permite crearea unor conexiuni importante și dezvoltă simțul umorului. Este cel mai bun mijloc pentru învățare, căci prin joc, copilul învăța ușor, fără să-și dea seama. Pe lângă plăcere, jocul îi permite copilului mic să-și stimuleze corpul și organele de simț. Ii da

ocazia sa parcurga un mare numar de informatii si are o formidabila valoare de antrenament. Prin joc, copilul invata sa se concentreze, sa-si respecte partenerul de joaca, sa construiasca, sa-si dezvolte si sa-si structureze imaginatia. Parintii trebuie sa creeze o ambianta specifica jocului, sa-i favorizeze copilului posibilitatea de a experimenta si sa petreaca impreuna cu el cat mai mult timp posibil.

ÎNVĂȚAREA ONLINE – AVANTAJE ȘI DEZAVANTAJE

Cristina Diaconu

Procesul de învățare definește oamenii la orice vârstă. Învățarea în sine, condiționează existența umană; pentru a supraviețui suntem nevoiți să învățăm: să cunoaștem mediul, să ne cunoaștem apropiatii și, forma cea mai profundă, să ne autodepășim.

Tendința nouă în învățământ, cunoscută și apreciată ca cea mai eficientă și de dorit de până acum, este învățământul online. Cunoscut ca „e-learning” sau, mai nou, ca „e-education”, conceptul de învățământ electronic (sau virtual) este reprezentat de interacțiunea dintre procesul de predare – învățare și tehnologiile informaționale. E-learning este în acest moment parte din învățământul actual, tinzând să devină tot mai căutat. E-learning semnifică șansa omului de a se informa în multe domenii, mai rapid decât în situațiile când trebuie utilizate cărți, într-un mod facil. Flexibilizarea procesului de învățământ funcționează prin a oferi cea mai largă gamă de cărți electronice, sfaturi, imagine și text.

În întreaga lume, școlile trebuie să își pregătească profesorii pentru schimbare. Deoarece cultura societății noastre este într-o permanentă schimbare, ca răspuns la inovațiile tehnologice, instituțiile și profesorii trebuie să se adapteze. Astăzi, cel mai bun și cel mai important canal de distribuție este cel online. Mediul online sprijină abilitățile precum colaborarea, comunicarea și creativitatea.

Oportunitățile de învățare online și utilizarea resurselor educaționale deschise și a altor tehnologii pot reduce costurile asociate cu materialele necesare instruirii și permit utilizarea mai eficientă a timpului profesorului. Astăzi, putem vorbi despre o învățare combinată care îmbină oportunitățile de învățare față în față cu oportunitățile de învățare online. Gradul în care are loc învățarea online și modul în care este integrată în curriculum pot varia în funcție de școli. Strategia de combinare a învățării online cu instruirea școlară față în față este utilă pentru a adapta diversele stiluri de învățare ale elevilor și pentru a le permite fiecăruia să studieze în ritmul propriu.

Resursele online permit revoluționarea sistemului educațional, nu numai pentru că sunt convenabile și accesibile, ci pentru că permit ca întregul proces de predare și învățare să devină mai interesant și adaptat elevului digital. Astfel, se realizează o personalizare a învățării. Astăzi, elevii și profesorii beneficiază de resurse online gratuite și resurse online plătite. Fiecare elev preferă resurse diferite în funcție de subiectele de interes și de stilul de învățare. Profesorii și elevii doresc instrumente de bună calitate care să fie gratuite.

Este indicată o îmbinare între metodele clasice de învățare și evaluare și a celor eLearning pentru a obține performanțe în ceea ce privește dezvoltarea competențelor elevilor.

Avantaje:

1. distribuirea rapidă a materialelor didactice

Profesorii sau administratorii pot transmite foarte repede, oricând, oriunde și oricui informațiile pe care le dorește. Astfel nu mai este nevoie de sincronizarea persoanelor pentru a se întâlni fizic și nimeni nu va pierde nimic pentru ca informațiile rămân online.

2. elevii intră în posesia materialelor printr-o simplă accesare

Orice persoană din grupul țintă are acces la toate informațiile, oriunde și oricând.

3. existența conținuturilor multimedia

Prin internet pot fi transmise și imagini, videoclipuri, fișiere și orice fel de materiale virtuale care întotdeauna au eficientizat învățarea.

Metodele interactive – drumul spre o educație europeană

Bîrsășteanu Emilia

În teoriile moderne se vorbește din ce în ce mai mult de învățarea experiențială, de profesor cu rol de ghid sau de facilitator al proceselor de învățare, de valorizarea și dezvoltarea potențialului fiecărui copil, de respectarea ritmului și a stilului său cognitiv propriu.

Există multe metode prin care copiii pot învăța sau exersa concepte sau deprinderi. În acest sens, este foarte important demersul pe care educatorul sau părintele îl poate iniția în direcția stimulării interesului copilului pentru cunoaștere, al interesului pentru a căuta informația necesară și pentru a o utiliza în contexte variate, al interesului pentru rezolvarea de probleme prin planificarea și organizarea unor activități sau jocuri cu acest scop.

În societatea actuală are loc un proces dinamic care obligă toate categoriile sociale să țină pasul cu evoluția societății și implicit a educației.

Suntem în era informațională pe care unii cu greu o acceptă, se integrează în ea.

Și în învățământ au loc transformări rapide pornind de la crearea mediului de învățare care poate eficientiza tehnicile de învățare și de muncă intelectuală sau le poate bloca, încetini, uneori din lipsa banilor, alteori din dezinteresul dascălilor.

Nevoile și cerințele copiilor „actori” pe scena educațională pretind dascălilor o schimbare radicală a modului de abordare a activității didactice.

Reforma sistemului de învățământ are ca obiective schimbarea mentalității și formarea unor dascăli reflexivi, utilizarea calculatorului în activitatea didactică, în opționale și în alte activități non-formale.

Metodele interactive dezvoltă o relație între formativ-formabil bazată pe cooperare, încredere, respect. Deci, regândirea educației formale se impune și ne obligă să schimbăm relația cu copiii și între copii promovând sprijinul reciproc și dialogul constructiv prin noi strategii.

Activitățile pentru copii trebuie să aibă un caracter spontan, să contribuie la dezvoltarea independenței în gândire și acțiune.

Noul, necunoscutul, căutarea de idei prin metodele interactive conferă activității „mister didactic”, se constituie ca „o aventură a cunoașterii” în care copilul e participant activ pentru că el întâlnește probleme, situații complexe pentru mintea lui de copil, dar în grup, prin analize, dezbateri, descoperă răspunsurile la toate întrebările, rezolvă sarcini de învățare, se simte responsabil și mulțumit în finalul lecției.

Educatoarea trebuie să fie entuziasmată după fiecare reușită, progres înregistrat de grup sau de copil pentru pregătirea motivației următoarelor sarcini.

Se spune deseori că acei copii care au parte de dascăli creativi vor fi și ei creativi urmând modelul.

Educatia – factor al dezvoltarii personalitatii umane.

Blidaru Maria Georgiana

Parte integrantă a dezvoltării sociale și personale, educația poate fi întâlnită în multiple ipostaze: ca fenomen, proces, relație, ansamblu de influențe, intervenții și interacțiuni etc. Esența educației ne este dezvăluită chiar de sensurile pe care le au „rădăcinile” latine ale cuvântului : *educō*, *educare*= a crește, a hrăni (din punct de vedere cultural, moral, social). Ca fenomen - educația apare ca element determinant al devenirii noastre ca ființe umane, atât în ceea ce privește formarea personalității, cât și în ceea ce privește evoluția societății. Astfel, educația apare și ca important agent al socializării (procesul de integrare a fiecărui individ în structurile sociale), prin intermediul dezvoltarea fiecărei persoane beneficiind și de aportul aspectelor culturale.

Ca proces – educația vizează transformarea , în sens pozitiv, a ființei umane, într-o succesiune de etape, achiziții și restructurări care au drept scop atât integrarea individului uman în societate, cât și afirmarea maximă a potențialului său individual.

Între factorii și condițiile care intervin, trei sunt considerați fundamentali, în sensul că lipsa lor ar face imposibilă sau ar compromite dezvoltarea psihică. Aceștia sunt: ereditatea, mediul, educația.

Ereditatea și rolul său în dezvoltarea ființei umane

Ereditatea

este proprietatea ființelor vii de a transmite urmașilor caracterele dobândite de-a lungul filogenezei.

Mecanismul

transmiterii acestor caracteristici este codul genetic, adică totalitatea genelor caracteristice unei specii și a modului lor de organizare. Specia umană are circa 40000 de gene organizate în 46 cromozomi care formează 23 de perechi. La fiecare ființă umană materialul genetic provine de la părinți, astfel: 23 de cromozomi de la mamă și 23 de cromozomi de la tată. Genele sunt organizate într-un mod propriu la fiecare și astfel formează un genom unic, care intrând în interacțiune cu mediul formează fenotipul.

Biologia contemporană a demonstrat

rolul determinant al eredității în formarea și dezvoltarea organismului. Se transmit ereditar:

- a. particularități de statură și greutate;
- b. caracteristici structurale și funcționale ale diverselor organe;
- c. specificul structural și funcțional al sistemului nervos și al organelor de simț;
- d. particularități ale biochimismului sanguin; e. aspecte fizionomice caracteristice (forma feței, calitatea tenului, culoarea ochilor și a părului, etc.)

Ereditatea este un factori necesar pentru dezvoltarea psihică pentru că ea asigură baza organică a fiecărui fenomen sufletesc.

Ereditatea este un

factor potențial și polivalent, adică fără intervenția celorlalți doi factori fundamentali, potențialul ereditar nu se transformă în componente ale vieții psihice. Este polivalent pentru că pe aceleași premise ereditare se pot forma componente diferite ale vieții psihice în funcție de felul în care au

acționat mediul și educația. De exemplu, pe baza aceleiași activități cerebrale fine, din lobul temporal, se pot forma și aptitudini muzicale dar și pentru limbi străine.

Aportul eredității nu este același pentru orice vârstă sau pentru orice componentă psihică. Ereditatea acționează mai puternic la vârstele timpurii, în cazul formării unor procese și funcții psihice mai apropiate de ale animalelor, așa cum sunt cele senzoriale, perceptive, motrice, contribuie mai mult la dezvoltarea unor componente ale personalității cum ar fi temperamentul și aptitudinile.

Ereditatea nu este suficientă pentru dezvoltarea psihică pentru că ea nu se transformă automat în componente ale vieții psihice umane. De exemplu, copiii crescuți de animale și-au format comportamente ca ale ființelor cu care au viețuit și astfel ereditatea a fost modificată în manifestările ei, de mediul în care au crescut;

În acord cu nivelul general de dezvoltare al științelor, din acest moment este corect să se considere că „ereditatea asigură premisele vieții psihice”.

Mediul și rolul său în dezvoltarea psihică umană

Mediul este totalitatea influențelor naturale și sociale, fizice și spirituale, directe și indirecte, organizate și neorganizate, voluntare și involuntare, care constituie cadrul în care se naște, trăiește și se dezvoltă ființa umană.

Prin urmare, condițiile de mediu sunt foarte variate și acționează asupra tuturor dimensiunilor ființei umane. Condițiile geografice și, în deosebi, cele climatice influențează metabolismul și alte funcții ale organismului. Regimul climatic are importanță pentru dezvoltarea fizică generală și pentru activitatea creierului și în ultimă instanță pentru evoluția psihică.

Dar pentru acestea din urmă, sunt și mai importante influențele de următoarele feluri:

- a. socio-economice, privind condițiile materiale de existență;
- b. socioprofesionale, reprezentate de statutele și rolurile profesionale ale celor din jur; c. socioculturale, referitoare la mijloacele de instruire, la accesul la cultură și la nivelul de școlarizare și pregătire a celor din preajmă;
- d. socioafective, referitoare la frecvența și calitatea legăturilor cu ceilalți și la climatul afectiv ce generează procese și stări afective diferite și contribuie la formarea de atitudini și însușiri de personalitate.

Aceste tipuri de influențe se exercită în ponderi diferite și cu grade diferite de intensitate, în funcție de fiecare tip de mediu cu care ființa umană interacționează fiecare după naștere. Primul mediu care exercită astfel de influențe este mediul familial.

Pentru cei mai mulți copii între zero și trei ani, mediul familial este cel ce le stimulează și asigură dezvoltarea psihică. Pentru o parte dintre copiii între un an și trei ani poate să intervină și mediul creșei. Mai departe, intră în acțiune mediul grădiniței, școala primară, cea gimnazială, liceală, postliceală, universitară, postuniversitară. În timpul anilor de școală se adaugă și mediul reprezentat de grupul informal alcătuit din prieteni și cunoștințe. Dincolo de anii școlii începe să acționeze mediul locului de muncă. Apoi comunitatea rurală sau urbană, zona țării și a continentului unde se desfășoară viața fiecăruia. De cele mai multe ori, între influențele exercitate

de aceste medii sunt relații de convergență și acest fapt susține favorabil dezvoltarea psihică. Dar pot fi și relații divergente și, în acest caz, dezvoltarea poate întârzia și poate fi mai dificilă.

Mediul este primul mare „transformator” care acționează asupra fondului ereditar al fiecăruia, îl activează și îl face să contribuie la dezvoltarea psihică.

Este factor de socializare pentru că în mijlocul celorlalți fiecare învață să comunice, să coopereze și să colaboreze cu cei din jur.

Pregătește pe fiecare pentru a avea acces la cultura comunității în care s-a născut.

Dă semnificație socială comportamentelor fiecăruia și le face să fie de tip uman.

Generează valori și criterii apreciative care devin factorii principali ai orientării, dezvoltării individului.

Mediul poate exercita atât influențe pozitive cât și negative care trebuie contracarate de cel de-al treilea factor fundamental, educația.

Mediul este un factor necesar, dar nu suficient pentru dezvoltarea deplină a ființei umane.

Educația, factor principal al dezvoltării psihice umane

Educația este cel de-al treilea factor fundamental al dezvoltării psihice, pe care cei mai mulți cercetători îl consideră cel mai important.

Educația este ansamblul de acțiuni și activități care integrează ființa umană ca pe un factor activ, se desfășoară sistematic, unitar, organizat, având un conținut cu necesitate definit de societate, uzând de procedee, metode, mijloace adecvate, și fiind condusă de factori competenți special calificați.

Prin urmare, acțiunile educative nu se exercită la întâmplare și nu se adaugă din afara subiectului, ci ele se desfășoară numai cu participarea acestuia. Exercițându-se timp îndelungat asupra fiecăruia, educația realizează o funcție formativă fundamentală orientată după cerințele societății și adaptată la particularitățile copiilor și tinerilor. În măsura în care este organizată și desfășurată în concordanță cu datele științelor despre om, ea devine un proces constructiv care tinde să realizeze pe deplin disponibilitățile ereditare ale fiecăruia.

Concluzionând asupra contribuției educației, trebuie să reținem următoarele roluri îndeplinite de ea:

- este al doilea factor care transformă potențialul ereditar în componente ale vieții psihice;
- direcționează convergent cu scopurile sale chiar și influențele de mediu;
- formează mecanismele superioare ale psihismului uman. De exemplu, dezvoltă gândirea până la cotele cele mai înalte;
- proiectează dezvoltarea psihică și asigură condițiile înfăptuirii acestor planuri;
- asigură dezvoltarea psihică deplină a omului;
- stimulează dezvoltarea psihică prin crearea de decalaje optime între cerințe și posibilități și prin sprijinirea corespunzătoare în vederea depășirii acestor neconcordanțe.

- într-o oarecare măsură educația accelerează dezvoltarea psihică.

Interacțiunea optimă a factorilor fundamentali ai dezvoltării psihice

Cei trei factori fundamentali la care ne-am referit nu acționează haotic, ci ei trebuie să se manifeste în conformitate cu o lege foarte importantă a dezvoltării psihice. Aceasta se numește „legea concordanței optime a acțiunii factorilor fundamentali ai dezvoltării psihice”. Concordanța optimă se realizează în trei modalități diferite:

1) Influențele de mediu și educație trebuie să acționeze în timpul în care se desfășoară anumite perioade sensibile ale programului ereditar. O perioadă sensibilă este cea în care se manifestă o receptivitate, sensibilitate și reactivitate crescute la anumite categorii de stimuli. Dacă această concordanță se înfăptuiește, atunci dezvoltarea psihică se realizează cât mai bine și fără consum inutil de timp și energie;

2) Cantitatea și calitatea influențelor de mediu și educație trebuie să corespundă potențialului perioadei sensibile. În acest caz dezvoltarea psihică se realizează ușor și deplin. Pot fi cel puțin două abateri de la această relație optimă, și anume: a) subsolicitare; b) suprasolicitare din partea mediului și educației.

3) Influențele de mediu și educație trebuie să corespundă cantitativ și calitativ atât cu perioada prezentă a programului ereditar, cât și cu zona proximei dezvoltări (L. S. Vâgotski). Aceasta poate fi identificată astfel: dacă un copil desfășoară o activitate împreună cu adultul la un nivel foarte bun, într-un interval de timp foarte apropiat, o va putea desfășura singur. Concordanța cu zona de proximitate asigură înfăptuirea rolurilor stimulative ale mediului și educației.

În concluzie, dezvoltarea umană se sprijină pe terenul eredității; își (construiește) extrage conținuturile din datele furnizate de mediul socio-cultural; este ghidată de educație; se desfășoară în contextul propriei activități de învățare a copilului, fiind impulsionată de motivație și având drept mecanism trecerea de la exterior la interior.

Mediul în care trăiește copilul (adultul) are o importanță deosebită asupra dezvoltării lui armonioase ca personalitate umană. El este cel care influențează potențialul creșterii atât fizice cât și psihice prin acțiunile sale.

Mediul social cu determinările de ordin social are un impact mult mai puternic asupra dezvoltării sale psihoindividuale. Din punct de vedere al devenirii ființei umane, definim mediul social ca fiind ansamblul influențelor ce decurg din interacțiunea omului cu totalitatea condițiilor economice, politice și culturale, care își impun amprenta asupra dezvoltării psihice.

Influențele exercitate de mediul social asupra omului sunt :

directe, prin:

- schemele de conduită oferite de ceilalți membrii ai colectivității careia îi aparține. Omul aplică aceste reguli pe parcursul vieții.

- limbaj, ca mijloc de comunicare și transmitere a capitalului de cultură și a întregii cunoaștere acumulate prin experiența grupului.

indirecte, prin:

- membrii ai familiei care joaca rolul de factor mediu intre acesta si realitatea sociala si care ei insisi, sunt influentati in comportamentul lor de cultura grupului caruia ii apartin.

Comportamentul omului reflecta cultura sociala (mediul social) care se insereaza la nivelul gândirii si acțiunilor sale si prin aceasta, se asigură totodata transmisia ei de la o generație la alta.

Bibliografie:

Tinca Crețu – PSIHOLOGIA COPILULUI, Program universitar de formare a profesorilor pentru învățământul primar adresat cadrelor didactice din mediul rural, 2005

Golu, P., Verza, E., Zlate, M. – “ PSIHOLOGIA COPILULUI “, manual pentru clasa a XI-a, Scoli Normale, EDP, Bucuresti, 1998;

Șchiopu, U., PSIHOLOGIA COPILULUI, E.D.P., Bucuresti, 1977

<http://www.scrigroup.com/educatie/sociologie/Esenta-ereditatii-mediului-si-55829.php>

PRIMUL MODEL ÎN VIAȚA UNUI COPIL SUNT PĂRINȚII

CÂRSTOIU CARMEN MINODORA

Părinții sunt primii educatori din viața copilului, fapt recunoscut în pedagogie încă de la Komenschi, care, în prima carte de educație a copilului, considera că educația primită de acesta până la vârsta de șase ani, în primul rând de la mama, este determinantă pentru dezvoltarea sa ulterioară..Fiecare copil are un limbaj principal de iubire, o modalitate în care el înțelege cel mai bine afecțiunea părintelui . Iubirea este fundamentul unei copilării lipsite de griji . Fiecare copil are propria modalitate de a oferi și de a primi iubire. Când copilul se simte iubit, este mai ușor de disciplinat și de format decât atunci când simte că rezervorul său emoțional este gol . Iubirea adevărată este totdeauna necondiționată .. Fundamentul iubirii așezat în primii ani de viață afectează capacitatea copilului de a învăța și determină în mare parte momentul în care va fi capabil să sesizeze și un alt tip de informații . Dacă iubirea va fi alimentată așa cum se cuvine, copilul va înflori și va binecuvânta lumea prin frumusețea sa ; fără iubire va deveni o floare veștejită, însetată .

Există cinci modalități în care copiii exprimă și înțeleg iubirea : mângâierile fizice, cuvintele de încurajare, timpul acordat, darurile, serviciile .

1. Mângâierile fizice sunt cea mai puternică voce a iubirii . Copiii care sunt ținuti în brațe , sunt îmbrățișați, sărutați, se dezvoltă mai devreme din punct de vedere emoțional, decât cei care sunt lăsați multă vreme fără un contact fizic. Ținutul în brațe în timp ce i se citește o poveste devine amintire pentru tot restul vieții .

2. Cuvintele de încurajare , "balsam pentru suflet", hrănesc interiorul copilului, dându-i sentimentul valorii de sine și al siguranței, căci "în voia limbii este viața și moartea" (proverb ebraic) . Tonul vocii, blândețea, atmosfera afectuoasă, toate comunică o căldură emoțională și multă iubire . Cuvintele de laudă, de încurajare, cuvintele călăuzitoare, tonul agreabil și o mânie stăpânită vor aduce oricând un câștig însutit . Un mesaj pozitiv transmis în mod negativ va aduce rezultate negative .

3. Timpul acordat este darul pe care părintele îl oferă prin prezența sa copilului .Cu cât legătura emoțională dintre copil și părinte este mai puternică, cu atât scade posibilitatea de a se ajunge la un comportament ce presupune delicvență . Timpul acordat trebuie să presupună și un contact vizual plăcut și plin de afecțiune precum și a desfășura o activitate împreună, cunoscând astfel mai bine copilul, împărtășind gândurile și sentimentele . Tot ceea ce se face împreună cu copilul va conta întotdeauna .

4. Darurile sunt o formă de recunoștință sau de stimulare . Adevăratul dar exprimă iubirea pentru orice persoană, gestul fiind făcut de bunăvoie .

5. Serviciile pline de iubire nu sunt sclavie, se fac de bunăvoie. Serviciile cu compasiune și iubire sunt caracteristice părinților cu vocație . A fi părinte bun nu înseamnă a oferi copilului tot ce își dorește .

Părinții au rol major în disciplinarea copilului , misiune dificilă care presupune înțelepciune, imaginație, răbdare și multă dragoste .

Părinții sunt cheia capacității copiilor de a învăța și de a reuși în toate direcțiile.

BIBLIOGRAFIE :

R. Campbell, G. Chapman „Cele cinci limbaje de iubire ale copiilor”, Ed . Curtea Veche Publishing, București, 2000

M. Golu , „ Dinamica personalității ”, Ed . Geneze, București, 1993

R . Vincent, „Cunoașterea copilului”, E . D . P . , București, 1972

SARCINILE DE ACASĂ ALE COPILOR

CHIRIAC ELENA- DENISA

O dilemă a multor părinți se referă la responsabilitățile, sarcinile pe care copilul le are de îndeplinit acasă. Părinții le cer mereu psihologilor și educatorilor sfaturi în acest sens. Un copil poate avea – de fapt chiar ar trebui să aibă responsabilități. Părinții consideră uneori în mod greșit că micuțul lor este încă prea mic, că încă nu a sosit timpul să aibă și el sarcinile lui, dar uită să stabilească acest orizont de timp, Rolul adultului este de a alocă sarcini tuturor celor care locuiesc în casă și de a veghea ca acestea să fie adaptate posibilităților copilului.

În caz contrar, se poate ca preșcolarul să nu își asume în viitor nicio responsabilitate din proprie inițiativă sau să-și asume prea puține sarcini. Copilul pe care nu-l învățăm că fiecare membru al familiei trebuie să-și aibă rolul lui în viața familiei își va deplini responsabilitățile opunând rezistență, iar mai târziu, iar mai târziu îi vom reproșa chiar noi „Vii acasă ca și când ai veni la hotel!”

Dacă părinții nu reușesc să țină sub control responsabilitățile copilului, se poate întâmpla ca acesta să poată avea prea multe, iar prea multe activități înseamnă că preșcolarul nu mai are timp pentru activități importante pentru dezvoltarea lui: joacă și mai târziu învățat.

Responsabilitățile copilului trebuie să fie sigure, relativ simple și naturale. Acestea pot fi printre altele: adunarea jucăriilor, scoaterea cumpărăturilor din plase, strângerea farfuriilor și tacâmurilor după terminarea mesei, făcutul patului. Copilul nu ar trebui să aibă prea multe responsabilități permanente. Mai mult, adultul poate lua parte la realizarea lor, astfel încât copilul să asocieze sarcinile cu momentele frumoase petrecute împreună, iar laudele îl vor încuraja să ia parte la astfel de activități și în viitor.

Activitățile zilnice se pot transforma în jocuri amuzante pentru copii. Astfel, copiii învață ce trebuie să facă pentru a avea grijă de ei, de casă și de întreaga familie.

Bibliografie:

1. Crețu T., Psihologia vârstelor. ed. a III-a rev. și ad. Editura Polirom, Iași, 2009.

IMPORTANȚA STUDIERII MEMETICII FORMAREA VIITORILOR PROFESORI

DRUGAN LORENA-MARINA

Memele sunt acele acțiuni, care au o strânsă legătură cu toate informațiile pe care le procesăm, existând atât lucruri bune, cât și lucruri mai puțin bune în ele. Memele și memetica sunt un întreg. Richard Brodie ne spune în lucrarea sa „Virusul minții: Cum ne poate fi de folos o știință revoluționară, memetica” că cel ce a produs această știință în 1859, cu numele memetica, a fost Charles Darwin. Conceptul de memă este studiat de memetică. Mema a fost observată cu atenție, fiind definită: biologic, psihologic, cognitiv. Meme găsim în tot ceea ce ne înconjoară și nici cei mai puternici nu pot scăpa, fără a fi posedați. Depinde de noi în totalitate cu ce fel de meme dorim să ne invadăm mintea. Mema este prezentă și în viața unui dascăl. Educatul va săvârși întotdeauna ceea ce face educatorul său. Educatul are nevoie de educator și viceversa.

Conceptul de memă și-a făcut resimțită prezența pentru prima dată în anul 1976, când Richard Dawkins face referire la termenul memă ca fiind „o unitate de informație culturală”, aptă de a se răspândi de la o minte la alta. După Richard Dawkins, memele puteau proveni din tot ceea ce ne înconjoară: melodii (de la trupele Queen, ABBA până la BTS, Carla's Dreams, Fifth Harmony), modă (Hippie/ Hippy, Flower Power, Logomania), limbile străine (tot mai des sunt folosite cuvinte din limba engleză pentru a desemna diferite obiecte), abilități, valori morale și estetice. Tot Dawkins, dă definiția biologică memei, „Mema este unitatea de bază a transmisiei culturale sau imitației.”

Un profesor bun trebuie nu doar să promoveze și să cultive valori, ci trebuie să facă aceste valori credibile spre a fi împărtășite de elevii lor. În educarea individului, trebuie să jonglăm atât cu „memele benefice”, cât și cu „memele nocive”. Există meme care au confirmat conținutul „benefic”, generații după generații, așa cum există și meme ce și-au dovedit nocivitatea, deși au fost și sunt împărtășite de mulți oameni. Memele se răspândesc atât direct, cât și indirect.

Ne putem numii vreodată profesori buni? Să spunem că da. Realitatea ne dovedește acest mister. Un educator bun, nu este aceea persoană care dă numai note de zece la clasă, ci este persoana de la care acumulezi un bagaj de informație, benefic pentru viitorul tău. Memetica are un rol important în actul educațional. Aceasta ne arată atunci când uităm să fim noi, dorindu-ne să fim ei. Nici un om nu poate scăpa de meme. Toată lumea este infectată. Câte dintre ideile, gusturile, dorințele noastre ne aparțin? Fiecare individ e posedat de virusii minții, transmitându-i mai departe. Nu putem fugi sau ne ascunde, odată vom fi stăpâniți. Ca și cadrul didactic ești infectat în fiecare zi cu virusii, doar că nu trebuie să-i lași să-ți „fure” creierul. Depinde de noi ca profesorii, ce tip de meme vrem să posedăm. Ca dascălii, întotdeauna trebuie să alegem meme care ne sprijină valorile, aspirațiile, ideile, nu cu cele ce sprijină virusii minții.

În concluzie atât memele, cât și memetica sunt vectori determinanți în construirea individului uman. Omul este o ființă complexă, care nu se poate dezvolta și nu poate trăi în lipsa capacității de a reține informații despre tot ce este în jurul lui. Fie că vorbim despre o informație eronată sau

una bună, individul preferă „să fure”, fără a munci cu propriile puteri. Memele își construiesc propria viață, în viața ta, dacă uiți să fii tu însuși.

BIBLIOGRAFIE

1. Richard, Brodie „Virusul minții: Cum ne poate fi de folos o știință revoluționară , memetica” , Editura Paralela 45, Ediția a II- a ,2015

STIMULAREA CREATIVITĂȚII PRIN ACTIVITĂȚI EXTRACURRICULARE

Gîrbea Mădălina- Elena

„Creativitatea este o floare atât de delicată, încât elogiul o face să înflorească, în timp ce descurajarea o înăbușă adesea, chiar înainte ca ea să se poată transforma în floare.”
(T. Carlyle)

Creativitatea este un complex de însușiri și aptitudini psihice care în condiții favorabile generează produse noi și valoroase pentru societate.

Cultivarea capacității creatoare a devenit o sarcină importantă a școlilor contemporane, chiar dacă există și poziții sceptice care susțin că învățământul actual nu contribuie la dezvoltarea creativității, observându-se că el cultivă mai ales disciplina, conformismul, incompatibile cu climatul de libertate favorabil imaginației creatoare. Zestrea genetică a fiecărui om poate fi stimulată, cu bune rezultate, în școală, cu condiția să fie cunoscută la timp și să fie dirijată în folosul societății.

Educatoarea trebuie să cunoască potențialul creativ al fiecărui copil, să identifice și să monitorizeze manifestările creative ale preșcolariilor săi, nu numai în timpul orelor desfășurate în clasă, dar și în activitățile extracurriculare sau chiar în recreație. Grădinița trebuie să stimuleze exprimarea potențialului creativ al fiecărui copil, să încurajeze inițiativele lui, ingeniozitatea și curiozitatea, să favorizeze stabilirea unor relații care să nu exagereze prin autoritate, să ofere ocazii copilului de a lua singur decizii și să stimuleze încrederea în sine, într-o atmosferă de comunicare liberă.

Dezvoltarea capacităților creatoare este un proces continuu ce trebuie realizat pe tot parcursul școlii, având în vedere factori cognitivi, caracteriali și sociali. Modernizarea și perfecționarea procesului instructiv-educativ impun îmbinarea activității școlare cu activități extracurriculare, ce au numeroase valențe formative. Desfășurarea activităților extracurriculare permite și manifestarea creativității de grup, a relațiilor creative, iar pentru învățător ele constituie un cadru de afirmare a spiritului său novator, a creativității didactice. Activitățile extracurriculare sunt activități complementare activității de învățare realizată la clasă, urmăresc lărgirea și adâncirea informației, cultivă interesul pentru diferite ramuri ale științei, atrag elevul spre viața socială, spre folosirea timpului liber într-un mod plăcut și util, îl orientează către activități utile care să întregască educația școlară, contribuind la formarea personalității lui. De aceea grădinița trebuie să fie deschisă spre acest tip de activitate care îmbracă cele mai variate forme: activități artistice, științifice, activități sportive, obștești, turistice etc. Pot fi activități extrașcolare de masă - excursii, concursuri, spectacole, serbări etc.- sau activități extrașcolare în cercuri de elevi; pot fi proiecte educative desfășurate în parteneriat, în cadrul școlii, sau cu alte școli și instituții publice: bibliotecă, teatru .

BIBLIOGRAFIE:

1. Cosmovici, Andrei; Iacob, Luminița coord. - Psihologie școlară, Ed.Polirom, Iași, 2008
2. Stoica, Ana - Creativitatea elevilor, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1983
3. Joița, Elena - Didactica aplicata, Editura „Gheorghe Alexandru”, Craiova, 1994
4. Revista învățământ primar nr. 4 din 1998, Contribuția activităților extrașcolare în optimizarea procesului de învățământ

CONECTAREA CU COPILUL!

Matei Cernăianu Alice Dalina

La un moment dat sau altul, toți părinții se tem că nu se conectează cu copiii lor așa cum își doresc. S-ar putea să începeți să vă faceți griji că nu îi cunoașteți atât de bine pe cât ar trebui sau că ar putea face lucruri pe care nu le-ați recomanda. Frica poate fi aproape paralizantă. Vestea bună este că această problemă poate fi rezolvată și nici măcar nu este dificilă. Chiar dacă dorești să te conectezi cu copiii din viața ta, faci deja pași mari către obiectivul tău. Este important să ne pese de ei și de ceea ce se întâmplă în jurul lor. Fă-ți timp să realizezi că faci un lucru bun și asta ar trebui să-ți sporească încrederea în această problemă.

Vorbește (și ascultă) cu ei!

Cel mai elementar mod de a intra în legătură cu copiii tăi este să vorbești cu ei. Povestește-le despre ziua ta și întreabă-i despre a lor. Încercați să vă amintiți tot ce vă spun. Copiii au o memorie care pur și simplu nu se lasă uneori și se așteaptă să aveți la fel. Pune-le întrebări. Este imperativ ca oamenii să simtă că persoanei cu care vorbesc îi pasă de ceea ce au de spus. A pune întrebări despre ceea ce ți-au spus copiii demonstrează că ai ascultat și că vrei să afli mai multe. Nu vă așteptați să vă spună totul despre ei într-o singură ședință. Este nevoie de timp pentru a construi tipul de conexiune pe care o cauți, mai ales cu adolescenții și copiii mai mari care încă se simt rebeli.

Interesează-te de interesele lor!

Uneori doar vorbitul nu funcționează pentru toți copiii. Poate că și-au ridicat garda prea sus pentru a-și da seama că vrei doar să-i ajuți. În acest caz, poate fi o idee bună să luați în considerare să faceți altceva împreună. Dacă copilului tău îi place să joace jocuri video, cere al doilea controler și joacă-te cu el sau ea. Poate ajută-i cu un proiect de artă. Poți încerca să te implici în orice le place să facă. Copiii tăi pot încerca totuși să te închidă uneori, dar în cele din urmă, vei găsi ceva de făcut împreună. Încercați să nu păreți să judecați hobby -urile lor. Dacă copiii încep să simtă că nu apreciezi ceea ce iubesc, vor începe să te îndepărteze.

Nu te descuraja!

Copiii pot fi provocatori. Poate părea că, indiferent ce ai încerca, tot te simți la fel de îndepărtat de ei ca atunci când ai început. Nu renunța. Ei știu ce încerci să faci și, la un anumit nivel, apreciază asta, chiar dacă nu o fac evident chiar acum. Dacă nimic altceva, copiii tăi măcar se vor gândi la tine atunci când se confruntă cu orice luptă și își vor aminti că cel puțin o persoană îi pasă de ei. Uneori este suficient.

Dimensiunea europeană a educației interculturale

MĂLĂESCU DENISA MARIA

Structura “educație interculturală “ se regăsește astăzi în multe discursuri care au mai mult sau mai puțin tangență cu domeniul educativ. Schimbările permanente, migrarea forței de muncă, dorința oamenilor de a-și continua studiile în alte țări, posibilitatea de a călători mult mai ușor dintr-o țară în alta sunt elemente care au constituit și constituie facilitarea accesului spre alte culturi. Lectura despre alte civilizații și culturi a existat și a fascinat oamenii dintotdeauna. Contactul direct cu acestea este mult mai ușor de realizat astăzi, dar implică și o adaptare reală la tot ce înseamnă altul, la caracteristicile alterității și la modul de interacțiune care să faciliteze o comunicare reală între oameni . Educația interculturală este parte integrantă a societății în care trăim.

Interculturalul nu poate decât să fie parte a vieții noastre de zi cu zi, prin contactul cu elevi și studenți de alte naționalități, prin contactul cu oameni cu dizabilități, prin libertatea de manifestare a preferințelor sexuale, prin munca alături de oameni diferiți ca etnie, gen, cultură. Întreaga societate este a interculturalității.

Europa devine din ce în ce mai diversă din punct de vedere cultural. O dimensiune a politicilor educaționale interculturale are în vizor curriculumul școlar și cel universitar. Într-o epocă în care unul dintre cuvintele foarte des vehiculate este schimbare, valorile pe care vechii greci își întemeiau existența - Adevăr, Bine, Frumos - rămân totuși de o inalterabilă actualitate. Evoluțiile istorice jalonate de cele trei mari revoluții politice moderne (engleză, americană și franceză) le-au adăugat însă și altele menite să consolideze nucleul tare al cadrului valoric pe care se întemeiază actualul model cultural european; aceste noi valori sunt legalitatea, libertatea, egalitatea, fraternitatea/solidaritatea și sentimentul creștin al sacrului. A fi european înseamnă a împărtăși valorile europene, interiorizând referențialul său axiologic, independent de zona de origine. Modelul cultural european nu are granițe geografice, el fiind împărtășit și de țări precum Japonia sau Australia.

Dimensiunile educației interculturale

Cu toate că diversele aspecte ale educației pentru înțelegere internațională sunt interdependente, cele mai bine individualizate sunt: - educația pentru drepturile omului

- educația pentru democrație și civism
- educația pentru pace și dezarmare
- educația pentru toleranță
- educația pentru dezvoltare
- educația pentru mediu

- educația interculturală

- dezvoltarea competențelor culturale de graniță; procesul se derulează pe cinci niveluri: observații, contacte directe cu grupuri sau membri ai unor grupuri etnice, biculturalitate, resocializare completă și asimilare de către cultura străină.

Există concepte corelate cu cel de educație interculturală, precum educația multiethnică și educația globală.

Obiectivele educației interculturale

Scopul educației internațional reprezintă un concept supraordonat celei interculturale este să dezvolte sensul responsabilității sociale și al solidarității cu grupuri defavorizate și să inducă respectul principiului egalității în comportamentul cotidian. Educația interculturală permite structurarea unei identități culturale deschise, având ca scop: - îndrumarea tinerilor pentru a asimila o cultură în perspectivă antropologică; - înțelegerea punctului de vedere al altuia prin poziționarea relativistă; - legitimarea identității culturale, împiedicând sacralizarea; - asigurarea respectului diferențelor, dar în cadrul unor sisteme de atitudini reciproce. Rey propune obiective de mare generalitate ale educației interculturale menite să ajute la depășirea etnocentrismului prin abilitarea individului pentru: - a-și pune întrebări asupra certitudinilor ego, socio sau etnocentriste și a normelor monoculturale; - a transforma imaginile și reprezentările stereotipe și a depăși prejudecățile generatoare de judecăți și acțiuni; - a transforma și diversifica raporturile de forță și a face loc, în mod egal acelor indivizi care sunt depreciați, ca și a competențelor, referințelor lor culturale și modalităților proprii de expresie; - a favoriza compartimentarea, recunoașterea complexității și relațiilor existente atât între culturile, clasele sociale, instituțiile, ciclurile de învățământ, disciplinele școlare, obiectele științifice, cât și între ființele umane indiferent de vârstă, limbă, etnie, cultură sau religie

Obiective majore și generice ale educației interculturale la nivelul școlii:

- Păstrarea și apărarea diversității culturale Școala, ca instanță de transmitere a valorilor se va concentra pe pluralitatea culturilor; nu trebuie să se instituie primatul unei culturi asupra alteia
- Formarea competențelor interculturale ale cetățenilor Se impune subliniată caracteristica dinamică și continuă a procesului de formare a conduitelor și atitudinilor interculturale, proces care nu se încheie în școală, ci ar trebui să continue și să se rafineze de-a lungul întregii vieți. Desfășurată în școală, educația interculturală îi vizează pe toți elevii, autohtoni sau imigranți, propunându-și să îi sensibilizeze la respectarea diversității, toleranță și solidaritate.

Conduite interculturale : 1. Disponibilitatea spre a cunoaște .

2. Acceptarea alterității dintr-o perspectivă neutră. De cele mai multe ori, celălalt este perceput fie ca similar, și deci acceptat, fie ca dușman, și deci respins.

3. Aptitudinea de a percepe ceea ce este străin într-o manieră reliefatoare, flexibilă prin refuzarea grilelor de lectură rigide, simplificatoare și nivelatoare, care au avantajul de a fi familiare și prin aceasta ușor de utilizat, dar sărăcesc realitatea de multe din dimensiunile sale.

4. Trăire situațiilor ambivalente fără teamă, ca premisă pentru acceptarea diferitului.

5. Dominarea și înfrângerea fricii față de celălalt.

6. Capacitatea de a pune în discuție și a reformula propriile norme.

Atitudinea favorabilă de a experimenta moduri existențiale, de gândire și de raportare diferite.. Aptitudinea de a asuma conflicte, ca a treia și cea mai pozitivă variantă de conduită în cazul divergențelor, celelalte două fiind refuzul realității și transformarea divergenței în ostilitate. Conflictele trebuie asumate cu calm și negociate într-o abordare de tip câștig-câștigi.. Capacitatea de a dobândi identități mai largi (de european, de cetățean al lumii) dezvoltând o loialitate de tip nou, în care să se integreze identitățile națională, regională, profesională, socială. Încurajând atitudinea interculturală se deschide calea spre dialog și comunicare între grupurile culturale, cu consecințe benefice asupra înțelegerii dintre ele. Cultivând valori precum respectul pentru celălalt, toleranță față de diversitate, complementaritatea dintre valori, școala este în măsură să fructifice bogăția potențială a multiculturalității fără a anula identitatea nici unei culturi.

BIBLIOGRAFIE

Antonesei, L., Modernitatea, globalizarea și dialogul culturilor privite din perspectiva educației interculturale, p. 22, în Cozma, T. (coord.) O nouă provocare pentru educație: interculturalitatea., Iași, Ed. Polirom, 2001.

Antonesei, L., Paideia. Fundamentele culturale ale educației., Iași, Ed. Polirom, 1996.

Barbu, M., Dicționar de citate și locuțiuni străine., București, Ed. Enciclopedică română, 1973.

Cucoș, C., Educația. Dimensiuni culturale și interculturale., Iași, Ed. Polirom, 2000

Valorizarea competențelor interculturale în abordările educaționale inovatoare

Mitru Oana-Alexandra

Educația interculturală integrează, pe de o parte, problematici ale unor dimensiuni educaționale, pe de altă parte, aspecte ale educației interculturale sunt incluse în sfera unor domenii ale noilor educații sau în în cadrul unor paradigme educaționale. În acest sens, competențele interculturale au un rol important și un loc bine definit în unele abordări de noutate în educație, dintre care subliniem:

- educația pentru cetățenie;
- învățarea colaborativă în mediile virtuale de învățare, prin valorizarea inteligenței colective;
- abordarea psihopedagogică a învățării emoționale.

Competențele interculturale sunt integrate în structura competențelor vizate de acestea și facilitează dezvoltarea profilului dezirabil al individului, cu conștiința cetățeanului activ și responsabil, cu performanțe profesionale și sociale înalte în învățarea socială, în mediul virtual.

a) Educația pentru cetățenie europeană

Educația pentru cetățenie europeană integrează principii, valori și competențe specifice mai multor dimensiuni educaționale, constituite ca soluții educative la problemele lumii contemporane. Obiectivul major al acesteia, afirmarea socială a conștiinței europene, prin comportamentele cotidiene individuale sau de grup, presupune valorificarea mai multor tipuri de capacități și competențe. Obiectivele specifice educației pentru cetățenie sunt incluse în trei domenii tematice-cheie, care se referă la dezvoltarea :

- “a) unei culturi politice;
- b) unei gândiri critice și a anumitor atitudini și valori;
- c) unei participări active” (O’Shea, 2003).

O înșiruire a valorilor-cheie promovate de educația pentru cetățenie europeană face trimiteri la componente ale competențelor interculturale, care sunt activate în afirmarea comportamentelor cetățenești și în cristalizarea conștiinței cetățeniei europene :

- atitudine reflexivă asupra problematicii comunității naționale și europene;
- empatizarea cu persoane, grupuri culturale aflate în dificultate, cu risc de excludere socială;
- implicare activă și responsabilă în programe pe teme socio-culturale, în dezvoltarea de strategii de luptă contra rasismului, xenofobiei și discriminării de orice natură;

- promovarea solidarității sociale, a bunei înțelegeri, a respectului, a dialogului intercultural și a colaborării în cadrul comunității și al grupurilor multiculturale;
- interes și implicare în activități de promovare a comportamentului ecologic (écocitoyen);
- interes pentru dezvoltarea durabilă a comunității, prin implicarea în activități de voluntariat sociale, culturale și educaționale.

b) Învățarea colaborativă în mediile virtuale; inteligența colectivă

Învățarea colaborativă în mediile virtuale transpune principiile și strategiile modelului social al instruirii în educația permanentă, prin curriculumul digital și utilizarea eficientă a noilor tehnologii de informare și comunicare.

Relaționarea educației interculturale cu învățarea colaborativă în mediile virtuale este legitimată de:

- a) caracterul social al acestui tip de învățare, care presupune aplicarea strategiilor interactive ale instruirii, abilități de comunicare și capacități de organizare și implementare a proiectelor de grup;
- b) tendințele actuale de utilizare intensivă a noilor tehnologii de informare și comunicare în procesul educațional;
- c) valorificarea abilităților de învățare colaborativă în dezvoltarea personală și profesională a indivizilor, precum și dezvoltarea organizațională;
- d) emergența comunicării virtuale, ca mijloc de cunoaștere culturală și interculturală, de realizare a dialogului intercultural și de obținerea de performanțe în grupuri multiculturale. Caracteristicile învățării colaborative, analizate în contextul grupului multicultural de elevi, implică și valorificarea competențelor interculturale ale acestora (Henri și Lundgren-Cayrol, 1998, p24) :
- transferul cunoștințelor pentru deducerea și aplicarea modalității adecvate de înțelegere și asimilare a unui nou conținut; - realizarea învățării în contexte reale;
- participarea activă a elevului în interacțiunile de grup;
- manifestarea, în mod progresiv, a autonomiei elevului și a capacităților sale de eficientizare a interacțiunilor în cadrul grupului de lucru;
- dezvoltarea capacităților de ordin superior: analiză, sinteză, rezolvare de probleme;
- utilizarea intensivă a strategiilor cognitive și metacognitive eficiente, prin care să fie exploatate la nivel maxim resursele cognitive disponibile;
- sprijinul reciproc între participanți;
- sinergia grupului, manifestată în construcția cunoașterii prin discuții și negocieri privind semnificația termenilor.

Performanțele înalte obținute în învățarea colaborativă sunt determinate de trăsăturile enunțate, de factorii interni și externi descriși în psihologia clasică a învățării, la care se adaugă un factor de noutate în abordările educaționale: inteligența colectivă. Valorizarea inteligenței colective în practici educaționale ale curriculumului digital, formal sau nonformal, în educația școlară sau în

cea a adulților reprezintă o paradigmă a reformei educației, o revoluție în domeniul instruirii. Aceasta este o „intelligență distribuită peste tot, valorizată în mod continuu, care rezultă dintr-o mobilizare efectivă a competențelor” (Levy, 1994).

Elementele noii competențe-cheie sunt distribuite pe trei dimensiuni: „intelligența personală, intelligența critică a surselor și intelligența colectivă” (Levy, 2015). Aceste tipuri de intelligență activează procese și mecanisme psihice în managementul datelor, al comunicării și al procesului învățării colaborative. La nivelul celei de-a treia dimensiuni mai ales sunt valorificate abilitățile și atitudinile interculturale ale participanților.

c) Abordarea psihopedagogică a competențelor emoționale

Ideile despre învățarea emoțională se sprijină pe teoria inteligenței emoționale, dezvoltată de către Goleman. Inteligența emoțională se referă la înțelegerea corectă a emoțiilor personale și a celor din jur, la gestionarea eficientă a acestora și a situațiilor care le pot produce și la abordarea constructivă a emoțiilor și sentimentelor. Nivelul inteligenței emoționale determină performanțele în învățarea emoțională, care devine, la rândul ei, obiect de studiu al psihologiei, pedagogiei și altor științe sociale.

Elementele componente ale inteligenței emoționale sunt (Goleman, 2001):

- autocunoașterea: autocunoaștere emoțională, încrederea în sine și stima de sine;
- autocontrolul: autocontrol emoțional, adaptabilitatea, orientarea spre rezultate prestabilite, optimismul, inițiativa, perseverența;
- conștiința socială: empatia, orientarea spre sarcină;
- managementul relațiilor interpersonale: abilități de relaționare și comunicare, orientare spre dezvoltarea sinergiei de grup, leadershipul, gestionarea adecvată a schimbărilor, persuasiunea, managementul stărilor tensionale (negocierea și soluționarea conflictelor), munca în echipă și în grup.

Conceptul de competență emoțională a fost pus în circulație de Saarni (1988) și a generat mai multe modele explicative. Un model comprehensiv este cel avansat de Mikolajczak (2014), care analizează cinci competențe emoționale de bază, în jurul cărora se articulează mai multe competențe derivate.

Pe dimensiunea interpersonală, elemente ale competențelor interculturale (înțelegerea alterității culturale, empatia interculturală) sunt activate în dezvoltarea competențelor emoționale de bază și se regăsesc în cadrul celor derivate. De asemenea, procesele interculturalismului au o componentă emoțională importantă, analizate de psihologia interculturală (anxietatea provocată de situațiile de aculturație, de integrarea culturală).

Strategiile de dezvoltare durabilă a competențelor emoționale se bazează pe cunoașterea în domeniul plasticității sistemului nervos central și pe stimularea motivației, factori favorabili schimbărilor. Dezvoltarea competențelor emoționale se realizează etapizat, astfel (Quoidbach, 2014, 249-258):

- elaborarea unui plan de acțiune globală, structurat pe trei categorii de strategii:

- a) strategia remedierii, în cazul problemelor emoționale;
- b) strategia excelenței, de valorificare a echilibrului emoțional și a potențialului emoțiilor pozitive de a genera performanțe sociale și profesionale;
- c) strategia polivalenței, utilă în creșterea flexibilității comportamentale, prin activarea tuturor competențelor emoționale;
 - identificarea barierelor și a pârgurilor în schimbarea caracteristicilor emoționale;
 - fixarea de obiective realiste, calibrate și operaționale – “metoda PEACE: pozitiv, jovial-enjoué, acompaniat de condiții de reușită , controlabil, eșalonat în timp;
 - realizarea de activități adaptate situațiilor care generează emoții pozitive sau negative și aplicate diferențiat, în funcție de caracteristicile psihologice și culturale ale persoanelor sau grupurilor.

Evaluarea formativă-modalitate didactică eficientă a învățării

PLEȘA ALIS DIANA

În timp evaluarea a depășit statutul de etapă didactică finală a activităților instructiv-educative, pe care îl deținea în didactica tradițională și rațiunea sa de a sancționa aspectele negative din procesul de învățare: greșelile, confuziile, lacunele etc.

Evaluarea didactică modernă este o evaluare formativă (care valorizează și sprijină învățarea și progresul învățării prin reglarea imediată și interactivă, realizată de profesor) prin evidențierea aspectelor pozitive ale întregului proces de învățare și prin sprijinirea învățării formative.

O evaluare formativă este posibilă numai în condițiile unei predări formative, care să inducă și să orienteze o învățare formativă. Astfel spus, evaluarea formativă este parte integrantă a procesului de predare-învățare și prin sprijinirea învățării formative.

Evaluarea formativă este o evaluare internă, realizată chiar de către cei care predau. Fiind centrată pe proces, evaluarea formativă este dinamică și flexibilă și asigură reglarea activității educaționale. Evaluarea are funcție formativă atunci când face posibilă reglarea interactivă continuă și sistematică a învățării și a predării, permițând elevului să își autoanalizeze și automonitorizeze învățarea, raportându-se la obiectivele urmărite și, de asemenea, să proiecteze activitatea de învățare viitoare, în timp ce profesorului îi permite să își modeleze și adapteze predarea prin reglări didactice imediate și interactive.

Evaluarea formativă se realizează în funcție de caracteristicile contextului educațional și poate include următoarele tipuri de reglări:

- reglări efectuate de profesor (asociate cu termenul de evaluare);
- reglări efectuate de perechi de elevi(asociate cu sintagmele „interevaluare” și „evaluare mutuală”);
- reglări efectuate de elevul însuși (asociate cu termenul „autoevaluare”).

Situațiile de evaluare formativă sunt de o mare diversitate generată de o serie de factori, cum ar fi: specificul disciplinei de studiu, natura conținutului științific, obiectivele operaționale, criteriile de evaluare, particularitățile clasei de elevi, timpul disponibil. Dacă despre proiectul de lecție afirmăm că este un model orientativ, implicit și pentru evaluarea formativă prefigurată pentru o lecție se pot gândi doar modele de acțiune flexibile, orientative și nu modele riguroase, inflexibile.

Un posibil model pentru evaluarea formativă

CADRUL DIDACTIC ELEVII

Crearea situației evaluative Stabilește obiectivul, îl operaționalizează și îl prezintă elevilor(acesta constituind elementul de referință în evaluare).

Comunică sarcina de lucru. Înțeleg obiectivul operațional urmărit și implicit ceea ce așteaptă de la ei.

Își asumă obiectivul operațional și se angajează în rezolvarea sarcinii de lucru.

Clasifică sarcina de lucru și apreciază rezultatul/produsul așteptat. Își reprezintă mai concret sarcina și forma finală a rezultatului/ produsului.

Stabilește descriptorii de performanță pentru obiectivul fixat. Participă activ la demersurile de stabilire a descriptorilor de performanță sau își însușesc acești indicatori formulați de către cadrul didactic.

Realizarea evaluării formative Orientează elevii în construirea de alternative/strategii de rezolvare a sarcinii Anticipează modul cel mai adecvat de rezolvare a sarcinii, aleg o strategie pe care o consideră optimă.

Monitorizează elevii și evaluează prestația și performanța lor. Aplică strategia de rezolvare a sarcinii.

Oferă feed-back prompt elevilor, pozitiv și negativ, comunică rezultatele evaluării și prefigurează modalitățile de corectare a greșelilor și de reglare a învățării. Își corectează greșelile în urma discuției cu cadrul didactic.

Sau

Își autocorectează greșelile reajustându-și și reglându-și activitatea

Exercitarea influențelor ameliorative și de reglare Introduce în mod continuu informațiile obținute în evaluare în procesul instructiv-educativ pe care îl reglează și ameliorează.

Construiește și pune în practică noi strategii de învățare care să permită realizarea corecțiilor și ameliorărilor necesare, transferul strategiilor utilizate și al cunoștințelor. Avansează în cunoaștere, dobândesc „savoir” și își îmbogățesc cunoașterea, realizând transferul achizițiilor în contexte noi.

Sprijină elevii în demersurile lor de revizuire și perfecționare a procedurilor și strategiilor utilizate. Revizuiesc și restructurează procedurile și strategiile de lucru simplificându-le și perfecționându-le.

BIBLIOGRAFIE

1. Manolescu M., (2006), Evaluarea școlară, metode, tehnici și instrumente, București, Editura Aramis.
2. Potolea D., Manolescu M., (2005), Teoria și practica evaluării educaționale.
3. Constantin Cucos , 2008, Teoria și metodologia evaluării, Editura Polirom, Iași
4. Dumitriu C.,2003,Strategii alternative de evaluare.Modele teoretico-experimentale, EDP.

Importanța educației timpurii în tranziția de la grădiniță la școală

STOENESCU MARIA DENISA

Educația timpurie afectează decisiv integrarea școlară a copiilor și reduce semnificativ posibilitatea manifestării comportamentelor deviante precum și a eșecului școlar. Aspectul pe care se concentrează educația timpurie îl reprezintă pregătirea copilului pentru etapa urătoare astfel încât tranziția de la grădiniță la școală să se producă lin fără să genereze un șoc al școlarizării. Acest lucru se întâmplă în condițiile în care are loc o colaborare permanentă între grădiniță și școală astfel încât cele două instituții să se sprijine reciproc și mai ales să acționeze în beneficiul copilului. Asigurarea tranziției de la grădiniță la școală se fundamentează pe cunoașterea reciprocă a programei de către educator în învățare, preocuparea din partea educatoarei pentru conținutul și formele de pregătire a copiilor din clasa pregătitoare.

Pregătirea pentru școală, asigurarea premiselor unei școlarizări normale reprezintă obiectivul fundamental al educației din grădiniță. În acest sens, un accent deosebit se pune pe următoarele două aspecte: asigurarea unui grad de dezvoltare cognitivă suficient pentru a face față cerințelor din etapa următoare și asigurarea unui grad de maturizare afectivă corespunzătoare. Acestea reprezintă rolurile esențiale ale educației în grădiniță.

Grădinița creează fundamentul pentru o bună tranziție la activitatea de tip școlar, activitate mai riguroasă și mai solicitantă pentru copil din toate punctele de vedere. Dat fiind faptul că experiențele trăite de copil în tranziția de la grădiniță de la școală au un impact pe termen lung asupra acestuia, asupra atitudinii față de școală și performanțelor școlare, grădinița își concentrează toate eforturile să asigure o tranziție eficientă care să poată sprijini continuitatea în învățare și dezvoltare

Tot ce se întâmplă în grădiniță este orientat în această direcție, iar un plus vine atunci când eforturile grădiniței sunt completate de eforturile părinților care trebuie să fie parteneri activi ai educatoarei.

În aceste condiții, copilul va fi motivat optim și chiar entuziasmat de noul său statut, cel de școlar.

CUM SĂ ÎȚI PREGĂTEȘTI COPILUL PENTRU ȘCOALĂ

Șimonea Cristina Monica

Începerea școlii este un mare pas în maturizarea copilului, care presupune asumarea primelor responsabilități

Pentru a-l ajuta pe micul școlar să se adapteze, este important ca părinții să facă trecerea de la grădiniță la școală cât mai ușoară. Asta înseamnă în principal să îl ajute pe copil să se despartă de grădiniță, și se integreze într-un mediu nou. Iată cum poți face ca părinte acest lucru:

- Prezintă-i școala într-o manieră pozitivă. . Prezintă părțile bune ale școlii :faptul că își fac prieteni noi, că învață lucruri interesante, că vor fi sunt tratați ca niște „oameni mari”, că programul este mai scurt decât la grădiniță, copii devin interesați și chiar nerăbdători să înceapă clasa întâi.
- Informează-ți copilul despre principalele schimbări ce vor avea loc la școală. Copiii au nevoie să știe la ce să se aștepte când vor merge la școală. Spune-i despre noul program, despre structura orelor, despre configurația clasei, despre calificative.
- Familiarizează-l pe copil cu școala. Mergeți de câteva ori în vizită la școală, prezintă-i de dinainte învățătoarea, observă dacă va avea și cunoscuți printre colegi. În felul acesta copilul se va simți mai în siguranță la începerea noului an.
- Obişnuiește-l pe copil cu programul de școală. Asta presupune că înainte cu câteva săptămâni de începerea școlii să îl obișnuiești să meargă la culcare mai devreme și să se trezească mai repede. Aceasta obișnuință îl va ajuta să învingă oboseala din primele zile.
- Implică-ți copilul în pregătirile pentru școală. Mergeți împreună să cumpărați rechizite, și lasă-l pe el să aleagă rechizitele care îi plac, și pe care deabia va aștepta să le folosească. De asemenea creați un loc plăcut de studiu în casă, unde copilul își va putea face temele. Toate aceste pregătiri îi vor crește entuziasmul.
- Fii înțelegător cu copilul. Oricât de mult este pregătit copilul pentru școală, el tot va avea o perioadă mai dificilă, încercând să se adapteze. Este posibil să fie mai speriat, și să pună în continuu întrebări legate de școală. Fii răbdător și răspunde-i la toate întrebările. De asemenea e posibil ca micuțul să fie mai irascibil sau mai supărat în această perioadă, până se acomodează cu școala. Dă-i timp să se adapteze noului mediu.

Cu siguranță că și emoțiile tale ca părinte sunt la fel de mari ca și ale lui. Tocmai de aceea este important să faci astfel încât prima zi de școală să fie o amintire frumoasă pentru amândoi!

BIBLIOGRAFIE:

1. Dima Silvia -Copilăria –Fundament al personalității, cunoaștere -explorare – educare, Revista Învățământul Preșcolar, București, 1997.
2. Golu Pantelimon, Verza Emil, Zlate Mielu, Psihologia copilului, manual pentru clasa a XI-a – școli normale, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1995..
3. Revista învățământului preșcolar, nr 3/2007.
4. Revista Redimo, anul V, nr.12, Editura Didactic Pres, Slatina, 2008

EDUCAȚIA ECOLOGICĂ ÎN CICLUL PRIMAR – FACTOR IMPORTANT ÎN EDUCAȚIA PENTRU VIITOR A ȘCOLARULUI MIC

Manoli Roxana Livia

Educația ecologică trebuie să înceapă încă de la cele mai fragede vârste, în familie, prin exemplul pe care părinții îl dau copiilor: colectează selectiv deșeurile menajere, reciclează, economisesc apa și electricitatea, folosesc mijloacele de transport în comun mai mult decât autovehiculul propriu, etc.

La nivelul instituției școlare, problemele de mediu pot fi abordate atât în cadrul disciplinelor școlare, cât și prin intermediul activităților extracurriculare și extrașcolare, prin implementarea unor proiecte și programe sau prin discipline opționale transcurriculare.

În cele ce urmează vom prezenta un model de proiect de activitate extracurriculară ce se poate desfășurat în cadrul școlii.

PROIECT DE ACTIVITATE EXTRACURRICULARĂ

„COPIII - PRIETENII NATURII”

ARGUMENT

Problema protecției mediului înconjurător este una de actualitate.

Beneficiem de mai puțin de 25% din spațiul verde pe cap de locuitor stabilit de normele internaționale. În loc de 12-16 mp dispunem de 2-2,5 mp. Până și această suprafață este adeseori poluată sau în pericol de a fi poluată.

Această situație se datorează lipsei de informație. Oamenii nu conștientizează răspunderea pe care o au, ca cetățeni, în legătură cu protecția mediului.

În acest context, copiii trebuie învățați să cunoască, să înțeleagă și să ocrotească natura, pornind cu îngrijirea mediului din imediata apropiere a școlii.

DESCRIEREA PROIECTULUI:

Grupul țintă:

50 elevi din Școala Gimnazială Nr. 24

Durata proiectului: ianuarie – iunie 2022

Resurse umane:

- Cadre didactice;

- Elevii claselor I B, a II-a B
- Părinți, reprezentanți ai comunității locale

Scopul proiectului:

Cultivarea interesului față de menținerea unui mediu natural, sănătos și echilibrat, a unui comportament favorabil ameliorării relațiilor dintre om și natură.

Obiective specifice:

a) Privind copiii implicați în proiect:

- Apropierea de mediul înconjurător;
- Familiarizarea cu aspecte legate de protecția mediului înconjurător;
- Însușirea unor norme de comportament eco-civic;
- Formarea unei atitudini dezaprobatore față de cei care încalcă aceste norme;

b) Privind cadrele didactice:

- Încurajarea cadrelor didactice pentru crearea unui mediu educațional care să favorizeze educația ecologică a elevilor;

c) Privind părinții și ceilalți parteneri educaționali:

- Conștientizarea acestora cu privire la rolul pe care îl au în educarea copiilor din perspectiva relației cu natura;

• .

1) PLANIFICAREA ACTIVITĂȚILOR

- Activități în cooperare cu factorii educaționali identificați (lecții, vizite, excursii, acțiuni de ecologizare, concursuri, plantări în curtea școlii,);
- 24 aprilie – Ziua Națională a Parcurilor – excursie tematică în Parcul Icoanei și Parcul Ioanid
- 5 iunie - Ziua Internațională a Mediului – concurs tematic

2) DESCRIEREA ACTIVITĂȚILOR

- „SPUNEM „NU” POLUĂRII”

Elevii realizează afișe, sloganuri, fluturași, referate pe tema poluării.

Evaluarea se va face prin concursul de afișe „Salvați Planeta Albastră!”. Afișele câștigătoare vor fi expuse în curtea interioară a școlii și publicate în revista școlii: "Armonii 24".

- „POLUAREA ESTE CHEMATĂ ÎN INSTANȚĂ”

Prin acest joc de rol elevii vor evidenția efectele poluării asupra calității vieții, necesitatea schimbării atitudinii celor responsabili de deteriorarea mediului, de viață, până nu va fi prea tarziu.

La activitate vor fi invitați un inspector de la Agenția Pentru Protecția Mediului București și studenți de la Facultatea de Geografie din București.

- „UN MEDIU CURAT – O VIAȚĂ SĂNĂTOASĂ”

Este o activitate practică în care părinții alături de elevi vor ajuta la ecologizarea zonei în care se află școala.. Elevii vor fi încurajați în acțiunea lor de strângere a materialelor reciclabile ce vor fi predate la centrele autorizate de colectare.

- Concurs: „O COMOARĂ DIN NIMICURI”

Pe tot parcursul derulării proiectului, elevii vor realiza din materiale reciclabile obiecte precum jucării, ornamente pentru clasă sau camera personală, costume ecologice, coșuri pentru reciclare.

- „Parada costumelor ecologice” va încheia acest proiect în luna iunie, când vor fi premiate cele mai eco-costume create de copii.

Evaluare (iunie)

- Prezentare de portofolii;
- Expoziții de fotografii și desene ;
- Popularizarea acțiunilor din cadrul proiectului prin realizarea de afișe, pliante, fluturași;

Toate aceste activități pot fi completate de curriculumul la decizia școlii, opționalul transcurricular „Educație ecologică” care cuprinde teme și activități abordate din punctul de vedere al mai multor arii curriculare și discipline.

În înfăptuirea unui învățământ modern, formativ, bazat pe formarea unor competențe, predarea – învățarea interdisciplinară este o condiție importantă. Corelarea cunoștințelor de la diferitele obiecte de învățământ contribuie substanțial la realizarea educației elevilor, la formarea și dezvoltarea flexibilității gândirii, a capacității lor de a aplica cunoștințele în practică. Corelarea cunoștințelor fixează și sistematizează mai bine cunoștințele, o disciplină o ajută pe cealaltă să fie mai bine înșușită.

În sistemul educațional al societății viitoare, este nevoie de stimularea creativității și acest lucru este posibil numai prin promovarea interdisciplinarității. Copiii nu trebuie educați pentru lumea de azi, deoarece nu se știe cum va fi lumea lor și e nevoie să fie învățați să se adapteze.

Bibliografie:

- 1) Didactică axată pe competențe, Dulamă Maria Eliza, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2010.

JOCUL DIDACTIC MATEMATIC – ROLUL ȘI IMPORTANȚA FOLOSIRII LUI ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

ANDREI CORINA

Pentru a determina elevii să se implice active în procesul de învățare este necesar să punem accent pe folosirea unor metode active-participative de predare-învățare, care să mobilizeze energiile elevului, să-i concentreze atenția, să-l facă să urmărească cu interes și curiozitate lecția.

Prin gradul înalt de angajare a elevului în activitatea de învățare, jocul didactic constituie una din formele de învățare cu cele mai bogate efecte educative, un foarte bun mijloc de activizare a școlarilor mici și stimulare a resurselor lor intelectuale. Este cunoscut faptul că lecțiile cu un conținut interesant, bogat și frumos ilustrate, înviorate cu jocuri didactice susțin efortul elevilor, menținându-le atenția concentrată și reducând gradul de oboseală. Jocul didactic angajează în activitatea de cunoaștere, cele mai importante procese psihice, având în același timp, un rol formativ și educativ

La nivelul claselor C.P.-alVa, în structura metodelor active își găsesc cu maximă eficiență locul, jocurile didactice, constituind o punte de legătură între joc ca tip de activitate dominantă în care este integrat copilul în perioada preșcolară și activitatea specifică școlii, învățarea. Utilizat în orele de matematică, jocul didactic este o activitate de învățare cu scopuri și sarcini instructive și educative bine determinate, cu un conținut adecvat într-o formă plăcută. În cercetarea pedagogică s-a demonstrat că folosirea jocului didactic la orele de matematică are un rol important în predarea, consolidarea și evaluarea cunoștințelor.

Utilizarea jocului didactic ca metodă accentuează rolul formativ al activităților matematice prin: exersarea operațiilor gândirii; dezvoltarea spiritului de observație și imaginativ – creator; dezvoltarea spiritului de inițiativă, de independență, dar și de echipă; formarea unor deprinderi de lucru corect și rapid, înșuirea conștientă într-o formă accesibilă, plăcută și rapidă a cunoștințelor matematice.

Folosirea jocului didactic în procesul de predare - învățare îmbină utilul cu plăcutul, iar actul didactic devine mai atractiv, mai interesant. Exercitând atât de bogate influențe educative, jocurile didactice sunt utilizate cu o mare frecvență în clasele primare la toate disciplinele, dar mai ales la matematică, pentru dezvoltarea gândirii logice, a gândirii creatoare, aplicarea corectă a tehnicilor de calcul, rapiditatea calculului.

Învățarea prin joc va rămâne o componentă importantă a învățământului primar din mai multe motive:

- respecta particularitățile de vârstă ale elevilor;
- antrenează operațiile gândirii elevilor: analiza, sinteza și comparația;
- dezvoltă spiritul de inițiativă și independență în muncă, precum și cel de echipă;

- dezvoltă spiritul creator și de observație, atenția, disciplina și ordinea în desfășurarea unei activități;
- formează deprinderile de a munci corect și rapid;
- conține elemente distractive, relaxante;
- ușurează însușirea și consolidarea cunoștințelor;
- înlesnește participarea activă la însușirea cunoștințelor

Devenit un mijloc atractiv de realizare a sarcinilor numărului și socotitului, jocul didactic matematic conține o problemă, o sarcină didactică pe care preșcolarul trebuie s-o îndeplinească concomitent cu participarea lui la acțiunea jocului. Din practică rezultă ca jocul didactic matematic are o eficiență formativă crescută în situația sistematizării, consolidării și verificării cunoștințelor.

Jocurile didactice matematice antrenează operațiile gândirii tuturor elevilor, formulându-le deprinderea de a lucra corect și rapid. Ele sunt antrenante pentru toți elevii și acționează favorabil și la elevii cu rezultate slabe la învățătură, creându-le performanțele și câpătând încrederea în capacitățile lor, siguranța și promptitudinea în răspunsuri deblocând astfel potențialul creator al acestora.

Lecțiile de matematică îmbinate cu elementul de joc cultivă dragostea față de acest obiect, trezesc curiozitatea elevilor, mobilizează forțele lor și sporesc substanțial eficiența lor. Organizat și desfășurat metodic, jocul didactic matematic are o valoare instructiv-educativă deosebită.

ROLUL FAMILIEI ÎN EDUCAȚIA RELIGIOASĂ A COPILULUI

Avram Maria

Religia este o formă a conștiinței sociale care prin teorii și practici specifice reprezintă un temei al celor mai profunde reflecții umane, expresia năzuinței permanente a omului de cunoaște, de a ști, de a se îndoi de ceea ce cunoaște, de a depăși existența concretă pentru a pătrunde într-o lume ce se află dincolo de aspectele obiective.

De educația religioasă sunt responsabili mai mulți factori principali, dintre care amintim: familia, Biserica și școala. În școală, educația religioasă debutează încă din clasa pregătitoare a ciclului primar, iar uneori încă din cel preșcolar. Educația religioasă dă posibilitatea omului să-și facă o viziune de ansamblu asupra sa, a destinului său și asupra lumii. Educația moral- religioasă trebuie asigurată copilului din primii ani de viață. În mod tradițional, educația religioasă a creștinului începe în prima copilărie, iar debutul acesteia este marcat de momentul primirii Sf. Taine a Botezului. Primii dascăli spirituali sunt de cele mai multe ori părinții și buncii, iar în mod firesc și nașii, acolo unde aceștia nu sunt doar de conveniență. Grație lor, copilul învață primele rugăciuni, dobândește cunoștințe catehetice elementare și alături de ei participă la slujbele bisericești, familiarizându-se cu cultul divin public. Creștinul învață în drumul său spiritual ca membru al Bisericii. După intrarea copiilor la grădiniță sau la școală, funcția educativă a familiei nu încetează, ci ea continuă cu aceeași importanță, realizându-se însă, într-o ipostază nouă, de interacțiune a funcției educative din familie, cu funcția educativă a instituțiilor de învățământ. De aceea funcția socio-educativă a familiei nu încetează toată viața, căci și atunci când au ajuns adulți și și-au întemeiat o familie, părinții îi consideră tot copii lor și pot oricând să vină cu un sfat bun pentru ei. Mai mult decât ceilalți factori educativi, contribuția familiei în educația morală și religioasă se impune să devină prioritară.

Familia are menirea de a-l introduce pe copil în religia de apartenență prin botez, dar și prin formarea primelor conduite sau interiorizarea unor stări de spirit elementare. Familia trebuie mai mult să formeze decât să informeze. Copilul, „absoarbe” din mediul apropiat, familial, primele impresii, conduite, copii vor face sau vor crede precum părinții imitând comportamentele acestora.

Familia a fost, este și va fi pentru toate timpurile și în toate împrejurările vieții cea mai sigură, temelia nezdrcinată și în același timp instituția cea mai desavârșită care asigură dezvoltarea sănătoasă atât a vieții fizice, cât și a celei morale. Din punct de vedere creștin familia este instituția care determină și asigură frumusețea morală, armonia spirituală și desfășurarea vieții normale a credincioșilor în cadrul Bisericii lui Hristos. Familia a fost dintotdeauna mediul în care s-a pus baza educației copiilor, indiferent de forma sa (estetică, intelectuală, morală, religioasă).

Familia creștină joacă un rol deosebit de important în educarea caracterului moral-religios, deoarece în mijlocul familiei începe educația copilului. Aici se pun bazele abecedarului creștin și tot aici prind contur valorile morale ale viitorului adult. Este important ca sufletul copilului să rămână curat chiar și atunci când va ajunge la vârsta adultă, iar de acest lucru sunt răspunzători,

În primul rând, părinții. Ei sunt primii care modelează sufletul copilului, lăsându-i cea mai de preț moștenire: credința creștină.

Toate pedagogiile sunt de acord cu rolul familiei în educarea copiilor, confirmând faptul că la vârsta preșcolară se pun bazele unui mare număr de deprinderi, înclinații și interese, care vor contribui într-o mare măsură la configurarea chipului psihic al omului. Pentru copil, familia este prima școală a vieții, iar părinții sunt primii dascăli ai copilului. De aceea, deosebit de important este și propriul exemplu al părinților. Nu este suficient ce spun părinții, ci și ceea ce fac ei. Tot de exemplul oferit de părinți ține și credința în Dumnezeu. Nădejdea și credința pe care ei le au în Dumnezeu intră și în sufletul copilului și, odată cu acestea, dragostea față de părinți duce la iubirea față de Dumnezeu.

Dezvoltarea personalității tinerilor

Cornea Daniela-Mirela

Perioada care însumează transformări cuprinzătoare poartă numele de „adolescență”. Aceasta reprezintă un interval de maximă dezvoltare a tinerilor. Sarcina primară a acestora este reprezentată de amplificarea competențelor sociale, emoționale și intelectuale în scopul de a putea funcționa independent. Pentru a ajunge la independență, mintea adolescenților trece prin schimbări datorită influențelor a trei factori care determină dezvoltarea personalității: ereditatea, mediul și educația.

Prin ereditate înțelegem analiza modului în care părinții transmit caracteristicile descendenților, fiind trăsătura esențială pe care ființele vii o posedă, aceea de a transmite urmașilor atât propriile caractere biologice cât și setul de caractere particular speciei printr-un cod genetic. Unicitatea anatomică își pune amprenta pe întreaga dezvoltare umană în concordanță cu mediul și educația. Ereditatea, ca factor care contribuie la dezvoltare, cuprinde un sistem de noțiuni de natură psihologică. Informația genetică se supune transformărilor datorate influențelor de mediu. Fiecare individ deține propriul program genetic care prezintă potențialul ereditar individual care se va dezvolta sub influența factorilor externi.

Mediul este un factor activ în ceea ce privește dezvoltarea psihicului individului. Acesta reprezintă izvorul dezvoltării psihicului uman deoarece individul are parte de experiențe concrete primite în anumite condiții de viață, acesta primind informații și eșantioane de conduită, situații în care comunicarea cu cei din jur este favorabilă. În urma experiențelor trăite în relațiile sociale, adolescenții acumulează deprinderile sociale. În aceste momente, se face tranziția de la centrarea pe propria persoană către centrarea pe ceilalți. Adolescenții nu vor putea să devină adulți independenți fără aceste experiențe.

Educația este parametrul care are cea mai mare rată de implicare în evoluția psihicului, având o importanță majoră chiar și după perioada adolescenței. Dincolo de dezvoltarea socială și emoțională a adolescenților, dezvoltarea intelectuală și identitară are o atribuție foarte importantă. În această perioadă a vieții, ei pot învăța cel mai mult și cel mai repede. Conexiunile neuronale sunt tot mai rapide, capacitatea de învățare crescând considerabil, iar dacă în copilărie conexiunile cele mai puternice erau locale, acum devin tot mai intense legăturile dintre zone mai îndepărtate ale creierului.

Referințe bibliografice:

DidactForm, Ereditate, Mediu, Educație în Dezvoltarea Umană,

<https://didactform.snsh.ro/campanie-online/ereditate-mediu-educatie-in-dezvoltarea-umana>

ANDRONIC Ioan, NECHITA Florina, (2011) Psihologia dezvoltării, Universitatea de medicină și farmacie din Craiova,

<http://www.umfcv.ro/files/c/u/Curs%201+2%20Psihologia%20dezvoltarii.pdf>

DOLFI Alexandra, (2012) Ereditatea - asemănarea părinte-copil,

<https://anatomie.romedic.ro/ereditatea-asemanarea-parinte-copil>

GRUPUL ȘCOLAR – FACTOR SOCIO-EDUCATIV

Albei Felicia Adriana

Omul este o ființă socială, existența lui nefiind posibilă decât într-un mediu social, rezultat al conviețuirii cu ceilalți în procesul practicii sociale. Societatea și omul formează o unitate indisolubilă, socialul este generat de relații care se încheagă între membrii săi. „Nu numai indivizii umani ca atare, dar și omenirea, mai exact specia umană este socială, în înțelesul că s-a născut, s-a format și se dezvoltă până azi exclusiv în forme colective de viață.” (Traian Herseni)

Grupul școlar presupune reuniunea copiilor într-o unitate microsocială în vederea desfășurării activității instructiv-educative. Această reuniune asigură și o anumită omogenitate în ceea ce privește vârsta, experiența de viață și gradul de instruire a membrilor componenți.

Cercetările din ultimii ani întreprinse asupra grupului școlar de pe pozițiile sociologiei și a psihologiei sociale au definit grupul școlar prin analogie cu grupul social ca având câteva note definitorii: structura, coeziunea, dinamica și scopurile specifice.

Structura grupului școlar este generată de interrelațiile ce se stabilesc între membrii săi, structură ce poate fi formală și informală. Cea formală este impusă și apare ca urmare a investirii elevilor cu funcții oficiale: responsabilul clasei, îndeplinirea unor sarcini concrete. Structura informală nu este impusă și este rezultatul spontan al relațiilor intersubiective ce se stabilesc între membrii colectivului de elevi.

Coeziunea grupului școlar reflectă convergența dintre membrii săi, concentrarea interacțiunilor în vederea integrării lor într-un tot unitar.

Dinamica grupului școlar surprinde totalitatea transformărilor care au loc în interiorul colectivului, transformări care-i imprimă acestuia o anumită traiectorie. Această dinamică este un real „laborator psihosocial”.

Ca orice alt grup social, grupul școlar se constituie în vederea desfășurării unei activități și a atingerii unor scopuri fundamentale. Grupul școlar este un grup educațional constituit în vederea atingerii unor scopuri educative care sunt subordonate idealului educațional.

Sintalitatea desemnează totalitatea trăsăturilor ce caracterizează un grup concret, privit ca un tot, ca un întreg, prin care se deosebește de celelalte grupuri. În cadrul grupului școlar fiecare subiect reprezintă un model de comportament, astfel că el poate exercita o influență educațională asupra întregului grup sau doar asupra unor membri.

În funcție de nevoile și trebuințele pe care le resimt elevii atunci când se raportează unii la alții, sunt relații de intercunoaștere, de intercomunicare, socio-afective, de influențare. Relațiile de intercunoaștere se referă la nevoia de a dispune de informații cu privire la celălalt, la personalitatea lui. În grupul educațional, elevii acționează împreună în procesul de instruire, se cunosc reciproc. Ei nu doar comunică, ci își împărtășesc ideile, gândurile, sentimentele.

Prin intercomunicare se realizează un schimb de informații cognitive, afective, comportamentale. Aceste relații apar ca o rezultată a ceea ce simt subiecții atunci când intră în interacțiune. În cadrul grupului educațional, foarte important pentru procesul instructiv-educativ este să se ajungă la o comunicare prin antrenarea cât mai multor elevi în acest proces. Funcția de comunicare duce la unificarea activității grupului educațional în vederea atingerii scopurilor propuse.

Grupul școlar acționează pe baza unor relații interpersonale, preferențial simpatetice, generând relații de simpatie (unii elevi devin „centre de interes”) sau de respingere. În general sunt apreciați în cadrul grupului elevii prietenoși, amabili. La nivelul școlarilor mici prezintă o mare importanță inteligența de care dau dovadă, precum și rezultatele bune la învățătură. Trăsăturile negative care sunt condamnate de colegi sunt: egoismul, îngâmfarea, lăudăroșenia și într-o mică măsură, rezultatele mai slabe la învățătură. Relațiile afectiv-simpatetice stabilite între elev și grupul școlar din care face parte, constituie pentru cel dintâi un stimulent în activitatea sa școlară și un suport moral care-l ajută să depășească mai ușor situațiile stresante prin care poate trece.

Statutul de elev „popular” sau „respins” nu se datorează exclusiv atitudinii preferențiale sau de respingere a grupului, ci și poziției pe care elevul și-o cucerește pe scara de prestigiu a clasei prin eforturi școlare. Există elevi care, prin trăsăturile lor puternice de personalitate, se impun cu ușurință în stima grupului școlar, care-i oferă un climat favorabil dezvoltării. Alții simt nevoia și știu să stabilească contacte sociale, cucerindu-și cu ușurință statutul de elevi populari. Relația afectiv-simpatetică pozitivă stabilită cu colegii reprezintă pentru ei un puternic imbold și suport moral în activitatea școlară și extrașcolară.

Relațiile socio-afective preferențiale apar dintr-o nevoie interpersonală privind schimbul de emoții și sentimente care generează relații de simpatie, de preferință sau de respingere între membrii grupului educațional și pot deveni factori dinamizatori ai procesului de învățare, având un rol stimulatoriu pentru întreaga activitate a elevilor.

În cadrul grupului școlar relațiile de influențare sunt determinate de poziția pe care o ocupă fiecare elev în ierarhiile subiective și obiective, de multe ori producându-se independent de relațiile socio-afective ale grupului educațional. Se produce un schimb de mesaje de la un membru la altul, ceea ce contribuie la schimbarea comportamentelor celor aflați în interacțiune. Toți subiecții pot fi în același timp stimuli și agenți de influențare, influențe ce produc reacții din partea celorlalți, o modificare a sistemului atitudinal.

Factorii care influențează relațiile educaționale sunt: personalitatea cadrului didactic și concepția pedagogică care stă la baza activităților educaționale, școala, în general, familia, mass-media, grupul de prieteni, fiecare elev al grupului școlar.

Elevii unui grup școlar se influențează reciproc, iar influența se resimte în cantitatea și calitatea învățării.

S-a observat că acțiunea colectivă a grupului în mai multe privințe dă rezultate superioare asupra activităților individuale. Cunoscând aceste manifestări de grup, cadrul didactic își poate ridica substanțial calitatea muncii lui, folosindu-se de acesta pentru a influența și schimba atitudinea, comportamentul unor elevi în sensul dorit.

Dacă școala tradițională a avut o atitudine reticentă și chiar a descurajat cooperarea între elevi, pedagogii și sociologii contemporani o favorizează. Cooperarea denotă coeziune, valorizarea fiecărui membru în parte, o bună comunicare, stabilirea unor relații amicale, deci armonie. O clasă exclusiv competitivă generează insecuritate personală, ostilitate, respingere, anxietate, împiedicarea comunicării. De aceea trebuie evitată ierarhizarea elevilor, singurul termen de comparație rămânând activitatea anterioară proprie.

Cunoscând puterea de influențare a fenomenelor psihosociale ce apar în cadrul clasei, cadrul didactic trebuie să exploateze la maximum influența lor pozitivă, formativă, contribuind în acest fel la transformarea lor în adevărate forțe dinamizatoare ale procesului educațional.

BIBLIOGRAFIE

- ACULIN CAZACU – „Sociologia educației”, Ed. Hyperion XXI, București, 1992;
ADRIAN HATOS – „Sociologia educației”, Ed. Polirom, Iași, 2006;
TRAIAN HERSENI – „Sociologie”, Ed. Științifică și Enciclopedică, București, 1982;
EMIL PĂUN – „Clasa de elevi ca grup educațional”, E.D.P., București, 1982;
EMIL PĂUN – „Școala-abordare sociopedagogică”, Ed. Polirom, Iași, 1999;
GEORGE VĂIDEAN – „Educația la frontiera dintre milenii”, Ed. Pedagogică,

Ghicitori din lumea școlii

AIONESEI MARICELA

1. Ne e dragă, ne învață

Lucruri bune despre viață.

Hai, ghicește-n gura mare

Este vorba despre...

(școală)

2. O, ce trandafir măreț

Nu mai știi să-i afli preț

Din petale-l răsfoiești

Lucruri bune-ai să găsești

(cartea)

3. Ce-ar putea oare să fie

Cu această jucărie?

Zece boabe-n zece rânduri

Pe copii i-a pus pe gânduri

(numărătoarea)

4. Călăuza asta chiar

Poți s-o ții în buzunar

Cât e ea de mititică

Drumul sigur ți-l indică

(busola)

5. Drept, înalt și subțirel

Cu veșmânt de lemn pe el,

Are limba de cărbune

Pe hârtie multe spune

(creionul)

6. E rotundă sau pătrată

Uneori e colorată

Nu-i din var și nici din gips

Și e bună pentru scris

(creta)

7. Unde apele nu curg?

Treci munții fără poteci

Și în mări nu te îneci

(harta)

8. E o mică cutiuță

Și plină de părăluțe

Curcubeu în fiecare

Prelingând câte o culoare

(acuarelele)

9. Sus carton, jos carton,

La mijloc nume de om

(catalogul)

10. Loc de cinste și povață

Șade-n clasă, drept în față

(catedra)

11. E o minge colorată

Toată lumea ne-o arată

(globul pământesc)

12. Îl știu toți și mic și mare

Și elev, dar și poet

Toți pornim pe-această cale

De la A până la Z

(alfabetul)

Calitatea în educație

Tecu Petrica Maricela

Calitatea educației poate fi privită ca un ansamblu de caracteristici ale unui program de studiu și ale furnizorului acestuia prin care sunt îndeplinite așteptările beneficiarilor, precum și standardele de calitate .

Profesorii pot asigura un învățământ de calitate prin perfecționarea continuă, realizarea unui act educațional centrat pe elev și nu pe conținut, printr-o evaluare orientată spre stimularea dezvoltării personalității elevilor. Prin implicarea activă și conștientă la propria formare, prin participarea la programele desfășurate în școală și conștientizarea necesității pregătirii continue, elevii pot genera, de asemenea, un învățământ de calitate. Conducerii unității de învățământ îi revine sarcina de a asigura resursele umane, materiale și financiare necesare desfășurării unui act educațional de calitate precum și de a asigura un climat favorabil procesului de învățare. Când spunem că o școală este de calitate ne referim la toate dimensiunile acesteia: curriculumul, relațiile dintre cadre didactice și elevi, climatul educațional, mediul fizic.

Calitatea în educație este asigurată prin următoarele procese: planificarea și realizarea efectivă a rezultatelor așteptate ale învățării, monitorizarea rezultatelor, evaluarea internă a rezultatelor, evaluarea externă a rezultatelor și prin îmbunătățirea continuă a rezultatelor în educație.

Îmbunătățirea calității educației presupune evaluare, analiză și acțiune corectivă continuă din partea organizației furnizoare de educație, bazată pe selectarea și adoptarea celor mai potrivite proceduri , precum și pe alegerea și aplicarea celor mai relevante standarde de referință. Evaluarea calității educației poate fi realizată de însăși unitatea de învățământ prin activitatea comisiei pentru evaluarea și asigurarea calității, dar poate fi realizată și de o agenție națională sau internațională, luând forma unei evaluări externe.

Pentru realizarea unui învățământ de calitate fiecare unitate de învățământ trebuie să își propună anumite valori ce definesc calitatea educației, precum: concordanța dintre cerințele socio-economice și nevoile și dorințele elevilor, îmbunătățirea continuă a procesului educațional prin perfecționarea resursei umane, asigurarea unui climat educațional bazat pe responsabilitate și respect reciproc, pregătirea viitorilor absolvenți pentru educația permanentă.

Realizăm un învățământ de calitate atunci când avem mulți elevi cu rezultate foarte bune pe parcursul anului școlar, elevi care participă la olimpiade, concursuri, atât naționale cât și internaționale și obțin rezultate deosebite, dacă există un nivel foarte scăzut de abandon școlar, promovabilitate ridicată, dacă absolvenții diferitelor forme de învățământ se pot integra socioprofesional

În școala care deține o cultură a calității:

- Beneficiarul are prioritate absolută;

- Munca în echipă și cooperarea sunt esențiale;
- Satisfacerea beneficiarului este mai importantă decât orice indicator;
- Îmbunătățirea de durată este preferabilă în locul unei orientări pe termen scurt;
- Este de preferat găsirea unor soluții și nu găsirea de vinovați;
- Întregul personal trebuie să se implice;
- Managementul calității este promovat și dezvoltat pentru componenta umană.

Predarea tradițională și predarea modernă -eficiență pentru învățământul actual

Hogea Daniela-Georgiana

În contextul actual, se remarcă o necesitate a schimbării în didactica tuturor disciplinelor, accentul punându-se pe strategiile și metodele de predare-învățare folosite.

Potrivit orientării tradiționale, rolul elevului constă în a urmări prelegerea sau explicațiile profesorului, de a reține și a reproduce ideile auzite, de a accepta în mod pasiv ideile transmise și de a lucra izolat. La polul opus, orientarea modernă atribuie alte roluri elevului. Acesta trebuie să-și exprime puncte de vedere proprii, să realizeze schimburi de idei cu ceilalți, să argumenteze, să-și pună și să pună întrebări cu scopul de a înțelege.

Cheia unei ore reușite constă în colaborarea și înțelegerea profesorului cu elevii, în participarea efectivă a acestora, strategia și metodele folosite de profesor fiind esențiale. Astfel, se recomandă o „împletire” a metodelor tradiționale de predare-învățare cu cele noi și nu o respingere totală a acestora, cât și o adaptare a metodelor tradiționale la contextul actual.

„Știu/ vreau să știu/ am învățat” este o metodă activ-participativă, ce implică lucrul frontal cu elevii sau pe grupuri mici, constând în a solicita elevilor să prezinte ceea ce știu deja despre o temă dată și de a formula întrebări la care se așteaptă răspuns din lecție.

R.A.I. (răspunde, aruncă, întreabă) este o metodă activ- participativă, folosită pentru fixarea cunoștințelor deja predate. Are avantajul de a-i apropia pe elevi unul de altul prin comunicarea directă, predominând o stare de prietenie și de armonie.

Jurnalul cu dublă intrare este o metodă modernă de predare- învățare prin cooperare ce stabilește o legătură strânsă între text și propria curiozitate și experiență a elevilor. Elevii vor lucra pe foi împărțite în două, trăgând pe mijloc o linie verticală.

Bibliografie

- Dumitru, I., Dezvoltarea gândirii critice și învățarea eficientă, Editura de Vest, Timișoara, 2001
- Guțu, V., Dezvoltarea și implementarea curriculumului în învățământul gimnazial: cadru conceptual, Grupul Editorial Litera, Chișinău, 1999
- Ionescu, M., Radu I., Didactica modernă, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2001

EDUCAȚIA TIMPURIE, O ȘANSĂ PENTRU VIITORUL COPIILOR

Retevoiu Ionela

Sector 6, București

Educația timpurie reprezintă totalitatea experiențelor individual realizate și social existente sau organizate, de care beneficiază copilul în primii ani de viață, cu rol de a proteja, crește și dezvolta ființa umană cu capacități și achiziții fizice, psihice, culturale specifice, cu identitate și demnitate proprie. Aceasta reprezintă începutul educației și autoeducației continue. Ea asigură fundamentele dezvoltării fizice și psihice sănătoase, ale dezvoltării sociale, spirituale și culturale complexe. Ceea ce învață copiii în primii ani reprezintă mai mult de jumătate decât vor învăța tot restul vieții.

Educația timpurie se realizează ca educație informală în familie, în relații de vecinătate și în relații comunitare, prin mass-media – ca educație formală în creșe, grădinițe și alte instituții de ocrotire și educație; și sub forma educației nonformale în cluburi sportive, cluburi ale copiilor și elevilor, dar se poate și prin biblioteci, muzee, activități ale unor organizații nonguvernamentale ș.a.

Educația timpurie pentru valori reprezintă un tip de educație care își asumă misiunea și responsabilitatea de a promova valori în mod explicit și eficient prin finalități clare.

În pedagogia românească educația timpurie reprezintă un concept nou. În mod tradițional, problematica pedagogică a copilului de 0-6/7 ani a fost considerată ca educație preșcolară. Actuala politică educațională nu include o secțiune specifică privind educația timpurie a copilului în perioada 0-3 ani.

Scopul Strategiei în domeniul educației timpurii a copilului este de a-i asigura fiecărui copil dreptul la educație și la dezvoltare deplină pentru a-i da posibilitatea să-și atingă potențialul maxim și pentru a atinge standardele europene și internaționale.

Obiectivul programelor de Dezvoltare Timpurie este acela de a ajuta dezvoltarea psihică, emoțională și socială a copiilor și, pe termen lung, de a promova supraviețuirea copilului.

Bibliografie:

- Ezechil, Liliana, Păiși Lăzărescu, Mihaela, Laborator preșcolar, Ed. V&I INTEGRAL, București, 2002;
- Tomșa, Ghe., Psihopedagogie preșcolară și școlară, M.E.C, București, 2005;
- www.unicef.org/romania/ro/children
- www.edu.ro
- www.scoalaparentilor.ro/interviuri/interviu/educatie-timpurie

Utilizarea proiectelor tematice în vederea adaptabilității copiilor la școală

Mariana Bîrsan

Metoda proiectelor – ca strategie de învățare și evaluare se concentrează pe efortul deliberat de cercetare al copiilor, pe depistarea detaliilor și înțelegerea subiectului în întreaga sa amplitudine – constituie garanția calității activității de învățare. În centrul metodei proiectelor se află o temă, în a cărei abordare și soluționare vor fi implicate mai multe discipline. Predarea prin „metoda proiectelor” contribuie la învățarea unui mod de „gândire interdisciplinară” și a unui mod de abordare unitar – modul integrat. Abordarea integrată este o împletire a conținuturilor într-o formă atractivă, flexibilă, mobilizatoare, care conduce activitatea copilului spre investigare, documentare, cercetare și aplicare practică a celor învățate.

Pornind de la aceste argumente am organizat și desfășurat cu copiii proiectul tematic „Cartea cu povești”

ARGUMENT

Consider că, nu întâmplător, literatura pentru copii, ca disciplină opțională vine în întâmpinarea cerințelor mai multor direcții: interesul copiilor, dorința părinților și nu în ultimul rând, asigurarea viitorului societății cu o generație avansată din punct de vedere moral.

ALEGEREA TEMEI: educatoare, la sugestia unui copil

Alegerea proiectului tematic „Cartea cu povești” a pornit de la o întrebare a unui copil. Pentru că le plac foarte mult poveștile și în fiecare zi ascultă la culcare câte o poveste, Alexa a spus că de ziua ei a primit în dar o carte de povești. Și așa s-a stabilit ca în săptămâna următoare să învățăm cum se nasc poveștile.

OBIECTIVELE PROIECTULUI:

să cunoască noțiunea de carte de poveste, să observe cartea de povești, să denumească componentele ei: coperta, fila și caracteristicile copertă groasă, filă subțire, să cunoască etapele prin care trece cartea de povești până ajunge să fie citită, să doască să se joace de-a poveștile, să descopere din lumea poveștilor trăsături pozitive și negative ale personajelor, să le diferențieze și să le facă asocieri cu lumea reală, să interpreteze rolul expresiv, nuanțat, în cadrul spectacolului, stimulând comunicarea

DESCRIEREA PROIECTULUI :

Grupul țintă: grupa mare; Durata: o săptămână; Resurse umane: părinți, copiii, educatoarele, bibliotecar

Resurse materiale: din grădiniță: foi de desen, creioane colorate, lipici, carton, hârtie glasă, jocuri și jucării, cărți de povești din biblioteca grupei, costume ale personajelor din povești, casetofon, casete, cd-uri

din familie: cărți de povești, cărți de colorat cu text, mape cu cărți de povești, diafilme, aparat foto

În funcție de întrebările copiilor am stabilit direcțiile de dezvoltare și am întocmit harta proiectului.

Am întocmit afișul către părinți prin care solicitam sprijinul pentru procurarea materialelor de care aveam nevoie pe parcursul derulării proiectului.

Totodată am întocmit scrisori de intenție către tipografie, către librărie și doamna bibliotecara de la biblioteca din cartier – secție a Bibliotecii județene „Alexandru și Aristia Aman” pentru a ne primi în vizită și a ne oferi informații interesante, necunoscute copiilor și actori de la Teatrul pentru Copii și Tineret „Colibril”, teatru cu care suntem în parteneriat.

Momentele pregătitoare derulării proiectului fiind încheiate am trecut la întocmirea planificării săptămânale și la stabilirea metodelor și a procedeelelor care să-mi permită abordarea în manieră integrată.

Metode: conversația, exercițiul, jocul didactic, brainstorming-ul, învățarea prin descoperire.

Având ca activitate opțională „Literatură-dramatizare” am stabilit ca evaluarea proiectului să aibă loc în prezența părinților, a cadrelor didactice și a celorlalți invitați, fiind materializată prin dramatizare „Puf Alb și Puf Gri”.

CONCLUZII:

Derularea proiectului „Cartea de povești”, pe o perioadă de o săptămână, a avut ca punct de plecare o bună documentare în ceea ce privește conținutul, obiectivele, resursele umane și materiale, metodologia desfășurată, interesul copiilor, colaborarea cu familia, colaborarea cu Biblioteca.

Prin derularea proiectului am realizat: lărgirea sferei de reprezentare despre carte; educarea curiozității și a spiritului de cercetare al copiilor; îmbogățirea și activizarea vocabularului; educarea unui comportament adecvat față de carte.

S-a constatat un interes deosebit din partea copiilor și din partea părinților și un dialog eficient copii – copii, copii – educatoare cu implicarea unor stări afective puternice

Importanța evaluării inițiale -metode si tehnici-

Balu Cosmina

Evaluarea reprezintă actul didactic complex, integrat procesului de învățământ, ce urmărește măsurarea cantității cunoștințelor dobândite, valoarea, performanțele și eficiența acestora la un moment dat, oferind soluții de perfecționare actului didactic.

Evaluarea inițială se efectuează la începutul unui program de instruire; identifică nivelul achizițiilor preșcolarilor în termeni de cunoștințe, competențe și abilități, în scopul asigurării premiselor atingerii obiectivelor propuse pentru etapa următoare.

Evaluarea inițială oferă cadrului didactic posibilitatea de a avea o reprezentare cât mai exactă a situației existente (potențialul de învățare al copiilor, lacunele ce trebuie completate și remediate). Pe baza informațiilor evaluării inițiale cadrul didactic planifică demersul pedagogic imediat următor și eventual a unor programe de recuperare. Pentru ca evaluarea inițială să fie eficientă, trebuie elaborate criterii și modalități de verificare, măsurare și apreciere a nivelului de pregătire a preșcolarului, pornind de la obiectivele propuse.

Metode și tehnici de evaluare folosite în Domeniul Limbă și Comunicare

-tradiționale: probe orale - conversația de verificare;

- interviul (tehnica discuției);
- verificarea realizată pe baza unui suport vizual;
- verificarea orală cu acordarea unui timp de pregătire;

probe scrise - fișe de lucru

-complementare: - observarea sistematică a vocabularului copilului;

- grila de evaluare / autoevaluare;
- fișa de evaluare individuală;
- portofoliul.

-interactive: - piramida;

- ghicitorile;
- tehnica fotolimbajului;
- ciorchinele,
- examinarea povestirii;

- turnirul întrebărilor;

Exemplu de conversație de verificare:

Grupa: mare

Activitatea: Educarea limbajului

Tema: „ Cel mai bun povestitor”

Mijloc de realizare: joc didactic

Bibliografie:

Ausubel, P. D., Robinson, R. F.(1981) – „ Pedagogia secolului XX. Învățarea în școală”, București, EDP.;

Cucoș, Constantin – „Pedagogie” ediția a II a revizuită și adăugită, - Iași, Polirom, 2006;

„Curriculum pentru învățământul preșcolar”, (2009), București, Ed. Didactica Publishing House.

- Cine a scris povestea „Fata babei și fata moșneagului”?
- Ce alte povești a mai scris I. Creangă?
- Care sunt personajele din povestea „Fata babei și fata moșneagului”?
- Câte fete sunt în poveste?
- Cum era fata moșneagului? Dar a babei?
- Pe cine întâlnesc pe drum cele două fete?
- Care sunt personajele pozitive din această poveste? De ce?
- Dar cele negative? De ce? etc.

Bibliografie:

Ausubel, P. D., Robinson, R. F.(1981) – „ Pedagogia secolului XX. Învățarea în școală”, București, EDP.;

Cucoș, Constantin – „Pedagogie” ediția a II a revizuită și adăugită, - Iași, Polirom, 2006;

„Curriculum pentru învățământul preșcolar”, (2009), București, Ed. Didactica Publishing House.

PARTENERIATUL CU FAMILIA „ÎMPREUNĂ, PENTRU FORMAREA PERSONALITĂȚII COPILULUI TĂU”

Voicu Marina Emilia

MOTTO: „Eu sunt copilul. Tu ții în mâinile tale destinul meu. Tu determini, în cea mai mare măsură, dacă voi reuși sau voi eșua în viață! Dă-mi ,te rog, acele lucruri care să mă îndrepte spre fericire. Educă-mă, te rog, ca să pot fi o binecuvântare pentru lume. (Child s Appeal)

Reușita privind devenirea umană a copilului depinde de o colaborare prodigioasă dintre doi factori educaționali de bază :grădinița și familia.

Eficiența actului educativ este dată de disponibilitățile educației de adaptare și autoreglare față de sfidările tot mai numeroase ale spațiului social. „Omul devine om numai prin educație, dar educația la rândul ei trebuie să se silească să urmeze mersul naturii, oricât de departe ne-ar conduce.” – Pestalozzi

Despre educație se vorbește în zilele noastre mult și numeroși factori sunt implicați în realizarea ei. Între aceștia, familia ocupă locul de bază, fiind considerată factorul primordial în educația copiilor; în ordinea firească a lucrurilor, educația începe în familie, motiv ce l-a determinat pe Loisel să afirme că „ în familie și pe genunchi mamei se formează ceea ce este mai valoros pe lume- omul de caracter.”

De un real folos în formarea personalității copilului este jocul, mai ales cel bazat pe roluri, în care copilul, asimilându-și rolul își asimilează implicit și relațiile interioare de comportament incluse în rolul respectiv. La fel de importante pentru formarea personalității copilului sunt și stilurile comportamentale parentale. Mediul familial ocupă un loc central în multitudinea factorilor determinanți ai evoluției individului. Copilul nu este un adult în miniatură, ci el este un „candidat la maturizare”(H.Pierot), deosebit de receptiv la influențele pozitive sau negative care se exercită asupra lui. Copilul trebuie socializat și modelat, iar fundamentarea personalității sale se realizează, în mare măsură, în interiorul familiei acestuia, care concentrează primul său univers afectiv și social. Trăsăturile și coordonatele personalității se cristalizează în raport cu modelul și natura situațională trăită în mod direct, nemijlocit, de către copil în mediul său familial. La vârstele mici, adaptarea copilului se realizează prin imitație, acesta raportându-se permanent la persoana adulților.

După familie, grădinița constituie prima experiență de viață a copilului în societate. Această instituție îl așează într-un cadru nou prin dimensiunile și conținutul său.

În pedagogia tradițională această temă este tratată sub denumirea de „colaborare dintre grădiniță și familie,,.

Educația făcută de primii educatori- părinții – ca și cea a grădiniței, se răsfrâng asupra tuturor lucrurilor personalității copilului, în funcție de particularitățile de vârstă și individuale ale acestuia . Pe măsură ce copilul se dezvoltă , cresc și trebuințele și dorințele lui.

Colaborarea dintre grădiniță și familie presupune o comunicare efectivă și eficientă, o unitate de cerințe și o unitate de acțiune când este vorba de interesul copilului. Rolul educatoarei este acela de a discuta cu părinții copiilor, de a stimula comunicarea permanentă cu aceștia, de a informa membrii familiei cu privire la nevoile psihice și motrice ale copiilor, de a-i orienta către cunoașterea activităților din grădiniță și sprijinul în desfășurarea cât mai eficientă a acestora. Fără o susținere afectivă, fără un ansamblu de activități, de achiziții și experiențe, întâlnirea copilului cu grădinița va fi cu atât mai violentă , iar procesul de instrucție și educație ar deveni inoperant. Atitudinea părinților trebuie modelată în raport de vârstă și temperamentul copiilor, de la dragoste, protecție, acceptare și îndrumare către cooperare, angajare reciprocă la viața familială cu recunoașterea unei minime independențe.

Activitatea cu părinții ,ca parteneri, pentru a asigura dezvoltarea copilului în programul educativ în grădiniță, poate deveni un start bun pentru a crea părinților respect de sine, încredere în competențele lor, făcându-i mai buni. Grădinița este prima treaptă a sistemului de învățământ, de aceea susține ideea de a implica părinții în programul educativ încă de la început, căci doar așa își vor forma deprinderi de parteneriat cu grădinița și, implicit cu educatoarea.

Parteneriatul grădiniță- familie se referă la construirea unor relații pozitive între familie și grădiniță, la o unificare a sistemului de valori care poate avea un efect benefic asupra copiilor și cunoaște numeroase forme în care activitatea propusă conduce la creșterea și educarea copilului prin armonizarea celor doi factori educativi: ședințe cu părinții în care sunt prezentate principalele aspecte ale activității grădiniței; mese rotunde; consilierea părinților; propaganda vizuală- afișarea diverselor materiale pe teme de educație, în special materiale ce arată activitatea copiilor; vizitarea grădiniței de către părinți ; participarea la activități, plimbări, excursii, alături de copii lor, serbări.

În concluzie, grădinița nu poate face minuni, iar educația dată în această instituție nu va avea rezultate bune, dacă nu se va sprijini și nu va exista o colaborare prodigioasă între cei doi factori educaționali de bază: grădinița și familia aceasta ducând la o mai bună formare a celui ce urmează a se forma pentru viața de adult ce o va avea preșcolarul.

Bibliografie:

„Curriculum pentru educație timpurie (2019)”

Preda Viorica, „Copilul vremurilor noastre- Învățarea timpurie”, editura V&I Integral, București,(2003)

Linigstone Tessa, „Personalitate plus- Ghid pentru părinți”, Editura Didactică Publishing House, București (2009)

Plan de intervenție educațională pentru dezvoltarea competențelor emoționale a preșcolarilor

Șocariceanu Anca- Daniela

Dezvoltarea competențelor emoționale contribuie la creșterea armonioasă și echilibrată , la îmbunătățirea unor aspecte importante de personalitate.Pentru dezvoltarea competențelor emoționale,m-am gândit la un plan de intervenție pentru preșcolarii din grupa mare,prin câteva jocuri ,care implică însușirea unor abilități precum perceperea și exprimarea propriilor emoții asupra unui eveniment sau a unei situații, controlul și trăirea impulsurilor emoționale zilnice, dispoziția de a vedea partea pozitivă a vieții, cunoașterea și înțelegerea afectivității celorlalți, adaptabilitate; însușirea unor sentimente precum: compasiune, cooperare, iertare, fericire,iubire, respect, acceptare. Scopul jocurilor:maturizarea afectivă a copilului prin dezvoltarea imaginii de sine, siguranță emoțională, capacitatea de a se adapta la schimbare, abilitatea de a socializa și a învăța .Rezultate anticipate după desfășurarea jocurilor: să fie conștienți de emoțiile lor vorbind liber despre ele;să recunoască emoțiile celor din jur;să comunice ușor despre ceea ce îi interesează sau îi preocupă;să știe să spună„ NU” fără să îi rănească pe ceilalți; să fie siguri pe ei în majoritatea situațiilor, iar atunci când simt că nu se descurcă, să ceară ajutor;să se adapteze rapid la situații/persoane noi;să nu le fie teamă să pună întrebări sau să își pledeze preferințele;să își facă prieteni cu care să se relaxeze și de la care să învețe modele noi de comportament.Îi voi învăța să își exprime emoțiile și să îi asculte pe ceilalți, concentrându-se pe : ce observă, ce simt, ce nevoi au și ce anume cer,fiind eu exemplu viu de manifestare a emoțiilor pentru ei,la inceputul fiecărui joc,dând eu primele exemple.

Activități propuse: 1.Panoul dispozițiilor.Îl vom completa împreună zilnic în fiecare dimineață,copiii își vor identifica dispoziția cu care au venit la grădiniță, după o activitate sau în orice alt moment al zilei. Au la dispoziție imagini cu expresii faciale și matrite, imagini ce pot fi asociate cu emoții, culori ce pot exprima stări și emoții,etichete ale emoțiilor.Scopul este de a observa dacă pe parcursul zilei s-au îmbunătățit ,schimbat starea noastră de spirit.

2.Cufărul comorii ,plin de emoții :După activitățile pe domenii experiențiale,în care au învățat despre moduri de comportare în societate,vor extrage din cufăr imagini cu situații, circumstanțe, contexte ce trezesc sentimente și emoții și le vor identifica,vorbind liber despre ele, ajutați prin întrebări : Ce credeți că s-a întâmplat? Cine/ce a cauzat situația? Ce simte fiecare din cei implicați? Dacă ați fi în locul lui/ei, ce ați fi făcut?

3. Așezați comod pe pernuțe,pe iarbă în curte,le citesc copiilor povestioare terapeutice, poezii bazate pe manifestare și exprimare de emoții.Analizăm apoi emoțiile simțite, aplicînd algoritmul observă–descrie–simte–compară–argumentează.

4. Jocul: Continuați enunțul: Voi încuraja copiii să continue un enunț zilnic,la sfârșitul activităților, afișat pe panou,citit cu voce tare,prin a alege pe rând fie cartonașul cu expresia facială, fie cartonașul cu eticheta emoției ce ar corespunde răspunsului, dând exemple concrete

de situații trăite. Exemple: „De fiecare dată când sunt ajutat într-o activitate, mă simt...”; „Atunci când primesc cadou o carte, mă simt...”; „Atunci când colegul îmi dăruie jocul, mă simt...”

5. Jocul: Ce faci atunci când...: invit copiii să participe la discuții, adresându-le întrebări provocatoare în funcție de situațiile ivite în grup, într-o activitate, la joacă: „Ce faci atunci când îți este frică? Cum te porți? La cine apelezi?; „Ce faci atunci când ești vesel? Cum te manifesti?

Am ales aceste jocuri pentru a-i determina pe preșcolari să-și exprime emoțiile și stările în diferite situații; să identifice cauzele unor emoții; să identifice emoțiile pe care le trăiesc colegii/adulții/personajele literare; să propună modalități de îmbunătățire a dispoziției; să aprecieze fapte bune și fapte rele; să ofere sugestii pentru depășirea stărilor emoționale negative etc.

Premize ale socializării la preșcolari

Leonte Irina

Socializarea a fost definită ca fiind un proces de devenire a unei individualități umane ca ființă socială, de integrare a copilului în societate. Ea presupune interiorizarea de către acesta a valorilor sociale, a obiceiurilor, tradițiilor, idealurilor, atitudinilor, sentimentelor și a comportamentelor ce există într-o societate umană.

Integrarea socială cere ca toate activitățile educative să aibă în vedere “copilul ca ființă socială”. Conturul personalității umane se creionează cald, uman, științific și metodic în cadrul grădiniței, dar “omenia” nu se învață mai întâi în grădiniță și nici numai în grădiniță ea își are începuturile în atmosfera caldă a familiei.

Între 3 și 6 ani se produc, printre altele, schimbări ale modului în care copilul vede lumea și pe sine, copilul descoperă la această vârstă că există o realitate externă care nu depinde de dânsul și de care trebuie să țină seamă dacă vrea să-și atingă scopurile. În această lume externă cea a lucrurilor și mai ales, cea a oamenilor, copilul trebuie să se înscrie, să se adapteze.

Totodată în preșcolaritate se produce lărgirea interacțiunilor sociale ale copilului prin integrarea sa în colectivitățile preșcolare, unde se stabilește o categorie specifică de relații și anume cele cu copii de vârsta lui (în mediul familial sunt foarte rare aceste posibilități). Numai grădinița poate întregi experiența socială a copilului generată de confruntarea cu cei care au aceleași nevoi și dorințe, aceleași capacități fizice și psihice.

Aportul grădiniței la dezvoltarea socială a copilului este condiționat de măsura în care educatoarea cunoaște specificul acestui stadiu, disponibilitățile raționale ale copilului, particularitățile lui temperamentale.

Efectele formative ale grădiniței sporesc, dacă educatoarea sprijină cu competență procesul socializării copilului prin felul în care organizează și conduce activitățile cu copiii, cum contribuie la încheierea grupelor și chiar la realizarea primului contact pozitiv al copilului cu mediul grădiniței, intervenția educatoarei facilitează primele impresii și legături (adaptarea la regimul din grădiniță). Prin programul său educativ ce cuprinde intenționalități clare, prin solicitarea expresă a copilului de a se exprima și acționa, de a înțelege, de a gândi, a simți ceea ce se impune prin activitatea colectivă, grădinița îi dă preșcolarului posibilitatea unui contact mai strâns cu mediul social. În întreaga activitate din grădiniță, socializarea este esența demersurilor noastre.

PĂDUREA, COLȚ DE RAI...

Luminița Ștefănel

Mediul înconjurător reprezintă un element esențial al existenței umane, fiind totodată rezultatul interferenței factorilor naturali fără de care viața nu ar fi posibilă, cu factorii generați prin folosirea inteligenței și creativității omului. Orice activitate a omului ar fi de neconceput în afara mediului înconjurător. Calitatea mediului, protejarea naturii reprezintă în zilele noastre o problemă majoră care trebuie gestionată cu multă atenție de către fiecare dintre noi.

Formarea conștiinței și a unui comportament ecologic responsabil constituie scopul educației pentru respectarea mediului, care începe în familie și se continuă în școală. Copilul trebuie învățat să fie receptiv la nou și să vibreze în fața frumuseților naturii. Prin educația ecologică cultivăm dragostea și interesul copiilor pentru lumea înconjurătoare, pentru protejarea mediului și a societății. Interesul și dragostea pentru natură sunt, la majoritatea copiilor, instinctive. În plus, comportamentele și convingerile formate la o vârstă cât mai fragedă sunt cele care se păstrează cel mai bine toată viața.

Școala este instituția care, prin implicare, monitorizare și gestionare corectă a resurselor procedurale, umane, materiale, informaționale, poate organiza campanii de sensibilizare a comunității în legătură cu necesitatea protejării naturii, începând cu elevii de vârstă școlară mică și continuând cu implicarea unui număr mare de beneficiari din familie: părinți, bunici, rude, prieteni, etc.

Proiectul educațional Pădurea, colț de rai este un proiect ecologic, care și-a propus antrenarea și implicarea elevilor clasei a II-a A de la Colegiul Național Mihai Eminescu Suceava într-o gamă variată de activități practice dedicate pădurii. Acest proiect a fost desfășurat în cadrul Programului Internațional LeAF (Learning about forests - Să învățăm despre pădure).

Scopul acestui proiect a fost sensibilizarea copilului față de mediul natural, sensibilizare ce are în vedere: cultivarea respectului față de mediul natural, responsabilizarea în legătură cu protecția și ocrotirea naturii, folosirea rațională a resurselor și sporirea acestora, optimizarea relației dintre copil și natură. De asemenea, am urmărit formarea și dezvoltarea capacității afective a elevilor, pentru a descoperi și de a aprecia frumusețea pădurilor și rolul acestora în viața omului: sursă a vieții, mijloc de recreere, izvor nesecat de inspirație a artei frumosului în toate formele acesteia.

Obiectivele propuse au fost atinse prin intermediul unor drumeții în pădurea din vecinătatea școlii, unde s-au desfășurat lecțiile practice, și prin reflectarea acestora în manifestări artistice: eseuri, poezii, desene, colaje, postere, modelaje, machete, etc. Elevii au învățat să cunoască și să ocrotească pădurea, să iubească plantele și animalele ei, să aibă un comportament adecvat față de mediul înconjurător și chiar să ia atitudine față de cei care îl distrug.

De aceea, proiectul a fost organizat ca un spectacol al bucuriei vieții, al libertății de exprimare prin cuvânt și culoare, al dragostei față de natură.

După elaborarea și popularizarea proiectului în rândul beneficiarilor direcți și indirecti, s-a început cu o activitate de informare *Ce știm despre pădure?*, desfășurată la biblioteca școlii. Elevii s-au documentat despre habitatul pădurii de foioase, au lecturat și au dezbătut articole științifice din reviste, publicații de specialitate, enciclopedii, au vizionat documentare despre pădure.

A urmat o captivantă lecție de științe *Cunoașterea pădurii*, realizată în cadrul unei drumeții în pădurea Zamca. Au avut loc exerciții de orientare în pădure, cu ajutorul busolei sau al unor mijloace naturale, s-au observat plantele și animalele pădurii, s-a realizat un concurs de identificare a unei anumite specii de arbori, o activitate de ecologizare a pădurii și s-au amplasat de panouri de avertizare pentru acțiuni interzise în pădure. Pădurea de conifere a fost observată în excursia tematică făcută în județul Neamț, unde au fost vizitate Cheile Bicazului și Lacul Roșu. Elevii au învățat să se poarte în pădure: nu se distrug plantele, nu se rup crengile copacilor, nu se rănesc și nu se omoară animalele, nu se face focul în pădure, nu se lasă gunoaie.

Lecția *Ecosistemul pădurii* s-a desfășurat la Muzeul de Științe ale Naturii Suceava, unde s-au vizionat dioramele cu principalele ecosisteme terestre și documentarul *Miracolul vieții*. Elevii au avut posibilitatea de a observa ecosistemul pădurii și de a identifica animale din diferite forme de relief. Astfel, au tras concluzia că există o strânsă legătură între animale, plante și mediul lor de viață și că ocrotind pădurea, ocrotim viața. Au învățat cum să se poarte într-un muzeu: nu se aleargă, nu se țipă, nu se ating exponatele, se ascultă explicațiile ghidului.

Lecție de limba română *Descrierea pădurii* a avut loc în aula școlii și a constatat în lecturarea și dezbaterile unor povestiri și legende despre pădure, în selectarea și prezentarea unor descrieri, poezii, ghicitori despre pădure. S-a vizionat filmul *Dumbrava minunată*, s-au dramatizat poeziile *Ce te legeni...* și *Revedere*, de Mihai Eminescu, s-au povestit întâmplări personale trăite în pădure și s-au elaborat eseuri despre pădure.

Lecția de desen *Culorile pădurii* a presupus realizarea, în echipe, de postere despre protejarea pădurii, realizarea unor lucrări artistico-plastice care să prezinte pădurea în anotimpuri diferite, confecționarea de obiecte din materiale reciclabile (hârtie). După observațiile făcute în urma drumețiilor, elevii au realizat compoziții plastice despre pădure. S-au evaluat creațiile elevilor și s-a realizat o expoziție. Analizând creațiile, elevii au constatat că pădurea este frumoasă în orice anotimp, dacă este ocrotită și îngrijită.

În lecția de educație tehnologică *Utilizarea lemnului* s-au colectat materiale din natură pentru realizarea în grup a machetei *Primăvara în pădure*. Elevii au mai creat mici jucării și colaje. Cele mai reușite colaje au participat la concursul desfășurat în cadrul proiectului.

Evaluarea proiectului s-a realizat prin intermediul unui album de fotografii cu activități desfășurate, prin expoziții cu produse ale elevilor (creații literare și artistico-plastice), prin acordarea de diplome participanților, prin popularizarea proiectului pe site-ul școlii și prin prezentarea lui în cadrul comisiei metodice a învățătorilor.

Sperăm ca activitățile desfășurate în cadrul acestui proiect să dea roade mai târziu, prin manifestarea la elevi a unei conduite ecologice față de pădure și față de întreaga natură, prin

acordarea de atenție fiecărui colț din natură, prin sesizarea frumuseții și unicității acesteia, prin responsabilizarea față de viitorul pădurii.

CATEGORII ESTETICE ÎN LITERATURĂ

DANIELA VIERASU

În calitatea ei de purtătoare de text, obiect estetic, cartea oferă copiilor contactul cu principalele categorii estetice.

Frumosul este fenomenul estetic de bază, toate celelalte fenomene putând fi încadrate drept prelungiri sau modificări ale sale. În cărțile pentru copii, frumosul apare reprezentat prin personaje ca Ileana Cosânzeana, fata moșneagului ori pleiada de zâne, luând altă dată forma unui peisaj sau a unui detaliu natural, al unui anotimp sau fenomen natural, a unei fapte generoase. Această categorie provoacă satisfacție, emoție datorată armoniei, proporției, echilibrului, dreptății.

Grațiosul, categorie specifică mai ales dansului și artelor vizuale, generează impresii în legătură cu delicatețea, gingășia, finețea, eleganța, armonia. În cărțile de poezii ale lui Mihai Eminescu se simte în „Floare-albastră”, dar și în cartea „Întâmplări din grădina mea” de Ana Blandiana sau în „Micul Prinț” de Antoine de Saint- Exupery.

Fantasticul este categoria estetică în care realul se îmbină cu supranaturalul, irealul cu miraculosul, atât în succesiunea acțiunii, cât și în constituirea personajelor plătuite cu fantezie și exagerare a trăsăturilor, apărând la dimensiuni neobișnuite. Cărțile de basme și legendele abundă în exemple pentru această categorie.

Comicul este o categorie estetică ușor detectabilă, care produce copiilor reacții spontane-râsul. Că este de limbaj sau de situație, buf, burlesc, tragi-comic, umoristic, sarcastic ori grotesc, se întâlnește la Moliere, la La Fontaine, Cervantes „Don Quijote”, Alecsandri cu „Chirița în Iași” și „Chirița în provincie”. Mai accesibile școlarilor mici, „Amintirile din copilărie” și „Povestea lui Harap-Alb” ale lui Ion Creangă, sau „Momente și schițe” de Caragiale.

Sublimul se referă la sentimentele puternice de admirație sau venerație provocate de măreția faptelor unor eroi, de natura lor maiestuoasă. Stârnește tensiuni sufletești, patetice, grandioase. Sublimul este gradul superlativ al conceptului estetic de frumos. Se identifică în „Luceafarul” lui Mihai Eminescu, în „Iliada” și „Odiseea” lui Homer, în „Regele Lear” al lui William Shakespeare.

Tragicul este o categorie a esteticii care exprimă un conflict acut între personaje, al cărui deznodământ ilustrează înfrângerea sau moartea eroului, pierderea unei valori umane, stârnind cititorului sentimente patetice, de măreție și demnitate umană, de admirație, groază sau compasiune. Tragicul este mai rar întâlnit în literatura pentru copii de vârstă școlară mică, fiind o categorie proprie tragediei și dramei, dar nu absent. „Căprioara” de Emil Gârleanu, „Puiul” de Ioan Alexandru Brătescu-Voinești ori „Legenda Mănăstirii Argeșului” ilustrează într-un mod accesibil jerta, sacrificiul. În literatura universală avem „Izgonirea lui Prometeu”, „Hamlet”, „Romeo și Julieta”, „Regele Lear” (Shakespeare), „Cidul” (Corneille).

Grotescul este acea categorie în care realitatea se reflectă în forme fantastice, bizare, caricaturale, uneori monstruoase, uneori disproporționale. „Flori de mucigai” de Tudor Arghezi sau „Florile răului” de Baudelaire sunt reprezentative. Ca și absurdul, categoria caracterizată de un dezacord, în special între om și mediul lui natural, grotescul se înscrie cu greutate în sfera literaturii pentru copii. Sunt totuși de amintit câteva titluri reprezentative pentru categoria absurdului „Cântăreața cheală”, „Scaunele”, „Rinocerii” (Eugen Ionesco), „Procesul”, „Castelul” (Kafka), „Ciuma” (Albert Camus), „Greața”, „Muștele” (Sartre).

Relația dintre motivație și recompensă în rândul școlarilor

Teodora Papuc

Motivația este un important proces psihic care declanșează, orientează și susține activitățile umane. Motivația are mai multe forme. Există motivație pozitivă, realizată prin intermediul laudelor și încurajărilor și motivație negativă, de tipul amenințărilor și pedepselor. De asemenea, motivația se împarte în motivație intrinsecă, sursa ei generatoare aflându-se în lăuntrul subiectului și motivație extrinsecă, în care sursa se regăsește în afara subiectului, neavând legătură cu activitatea desfășurată, ci fiind influențată de acțiunea unei alte persoane. Mai există motivație cognitivă care presupune curiozitatea de a ști, de a afla, de a cerceta. O altă formă a motivației este cea afectivă, în care se remarcă dorința de a fi apreciat și prețuit de cei din jur, de a stabili relații armonioase cu semenii.

Motivația este un element cheie al performanței în orice activitate. Relația care se stabilește între intensitatea motivației și gradul de performanță atins este dată de complexitatea sarcinii de îndeplinit. De aceea este de dorit să existe o anumită concordanță între dificultatea sarcinii și intensitatea motivației, pentru atingerea nivelului de performanță dorit. În acest sens, a apărut sintagma optimului motivațional. Acesta presupune o apreciere corectă a dificultății sarcinii de îndeplinit și stabilirea unui grad adecvat al motivației, pentru realizarea unui echilibru între aceste două componente.

Luând în considerare faptul că nu se poate realiza nimic fără motivație, mulți cercetători au încercat să descopere modul prin care se poate influența gradul acesteia. Astfel, timp de trei decenii au fost intens studiate recompensele extrinseci și rolul acestora asupra motivației.

Unul dintre cele mai renumite studii este cel conceput de Mark Lepper, David Greene și Robert Nisbett. Aceștia au realizat un experiment în care au împărțit o clasă de preșcolari în 3 grupuri. Tuturor copiilor li s-a cerut să facă un desen. Primului grup li s-a promis ca recompensă o diplomă cu titlul Bun jucător. Următorului grup nu li s-a promis nimic, dar în schimb la sfârșitul activității fiecare copil a primit câte o diplomă. Copiilor din al treilea grup li s-a cerut să facă un desen și nu au primit nicio recompensă după ce au îndeplinit sarcina respectivă. Peste două săptămâni, experimentul s-a repetat, fiecare grup având de făcut câte un desen, fără a mai primi nicio recompensă. Astfel, s-a putut observa cu ușurință că ultimile două grupuri, care nu au fost condiționate că vor primi o rasplată, au desenat la fel de interesați și plini de entuziasm chiar dacă nu au primit nimic. Însă copiii din primul grup, care așteptau o recompensă, au fost mai puțin interesați și au tratat activitatea cu mai multă superficialitate.

Psihologii au denumit acest fapt efectul Sawyer, în care o recompensă poate transforma joaca în muncă. Inițial, copiii care nu au primit nicio recompensă au perceput activitatea de a desena drept una relaxantă, interesantă și atragătoare, care aducea bucurie, mulțumire și satisfacție. Introducerea recompensei în această schemă a condus la modificarea percepției copiilor și la scăderea motivației lor intrinseci. Astfel, aceștia nu mai simțeau plăcere la realizarea desenului, diminuându-se considerabil entuziasmul care îi determina să progreseze. Cercetătorii

susțin că introducerea recompenselor condiționate de tipul dacă-atunci are un impact negativ asupra psihicului uman și în loc să contribuie la creșterea motivației, se obține tocmai inversul efectului dorit.

Un alt studiu relevant este o cercetare din 1972 în care un grup de subiecți a fost împărțit în două: primul a avut de realizat un puzzle într-o perioadă determinată de timp, pentru care a primit ca rasplată câte un dolar. Al doilea grup a avut aceeași sarcină de îndeplinit, dar fără a fi recompensată. La scurt timp după terminarea experimentului, cele două grupuri au avut de rezolvat alte puzzle-uri. De această dată, cei care au fost anterior recompensați au petrecut mai puțin timp cu sarcina primită, fiind mult mai puțin preocupați și arătând mai puțin interes.

În concluzie, lucrarea de față subliniază rolul negativ pe care recompensele condiționate îl au asupra motivației intrinseci a elevului. Deși pe termen scurt acestea tind să aibă anumite beneficii, în timp duc la diminuarea interesului și a plăcerii față de sarcina de îndeplinit.

CREATIVITATEA ȘI ROLUL EI ÎN ACTIVITATEA INSTRUCTIV-EDUCATIVĂ

Neamțu Anda Avia

“Creativitatea nu este o evadare din disciplină, este o evadare însoțită de disciplină”

Jerry Hirschberg (pictor)

De-a lungul timpului, în procesul instructiv-educativ au survenit o serie de modificări și când spun acest lucru mă refer la trecerea de la metodele de predare tradiționale la cele activ participative iar mai apoi la predarea integrată, aceasta din urmă solicitând cel mai mult creativitatea cadrelor didactice.

În cadrul competiției globale, Uniunea Europeană și-a propus ca scop crearea unei societăți bazate pe cunoaștere. Un element fundamental îl constituie creativitatea. Astăzi, creativitatea reprezintă o condiție fundamentală a calității educației, una dintre premisele esențiale ale performanței.

Creativitatea este în mod tradițional atribuită artei și literaturii, dar în zilele noastre a face descoperiri științifice relevante poate fi considerat tot un act de creativitate. În domeniul artei și literaturii e suficient să creezi o povestire extraordinară, dar în domeniul științific nu e suficient ca o idee să poată fi povestită, ci ea trebuie să aibă aplicabilitate.

Creativitatea este cea caracteristică a gândirii care folosește inventiv experiența și cunoștințele acumulate, oferind soluții și idei originale. Ea face posibilă crearea de produse reale sau pur mintale, constituind un progres în planul social. Componenta principală a creativității o constituie imaginația, dar creația de valoare reală mai presupune și o motivație, dorința de a realiza ceva nou, ceva deosebit iar noutatea, azi, nu se obține cu ușurință, o altă componentă este voința, perseverența în a face numeroase încercări și verificări.

Creativitatea este o proprietate dinamică a minții umane care trebuie îmbunătățită și prețuită corespunzător. În caz contrar, ea se diminuează sau deteriorează. În cadrul fiecărei ore este nevoie și se impune să fii creativ. În acest fel, predarea nu va deveni rutină, elevii fiind mereu surprinși, provocați, puși să dezlege o enigmă, să rezolve o problemă matematică sau să găsească mai multe soluții pentru o situație creată. Prin acest tip de interacțiune cu elevii se solicită și acestora să fie creativi, le este stimulată imaginația și își formează o gândire logică.

Rolul profesorului în acest caz este de a crea o atmosferă de siguranță și încredere, astfel încât elevii să aibă curajul să își asume riscuri, să facă greșeli și să interacționeze între ei pentru a-și susține punctul de vedere. Un profesor care gândește creativ va produce elevi care gândesc creativ. “Educația nu înseamnă umplerea unei găleți, ci aprinderea unui foc.” W.B. Yeats (poet)

BIBLIOGRAFIE:

<http://www.asociatia-profesorilor.ro/creativitatea-si-inovatia-performanta-in-educatie.html>

<http://traiestecreativ.ro/10-citate-despre-creativitate/>

Metoda proiectelor

Duralia Luiza-Daniela

Metoda proiectelor , ca strategie de învățare și evaluare , reprezintă abordarea educațională propusă de programa preșcolară, în care lucrul în echipă și acțiunea directă a copilului cu mediul sunt mijloacele de bază ale procesului de predare- învățare- evaluare. În centrul metodei proiectelor se află o temă, în a cărei abordare și soluționare vor fi implicate mai multe discipline. Predarea prin proiecte, contribuie la învățarea unui mod de „gândire interdisciplinară”și a unui mod de abordare unitar, modul integrat.

Metoda proiectelor constituie garanția calității activității de învățare deoarece permite folosirea unei multitudini de tehnici de structurare a predării și poate fi utilizată la toate nivelurile. Această metodă oferă copiilor posibilitatea de a cunoaște în profunzime domenii noi, de a acumula cunoștințe în mod independent și de a dezvolta competențe precum creativitatea, spiritul de inițiativă, capacitatea de a comunica și de a lucra în echipă.

Elaborarea proiectelor tematice ne impune o largă varietate a surselor de informare, dar și un dialog cu copiii în care, ascultându-i, punându-le întrebări despre ceea ce știu sau ce ar dori să știe, descoperim ce îi interesează și putem să organizăm conținuturile într-un plan logic de învățare.

Putem afirma că metoda proiectelor tematice este una dintre cele mai eficiente metode atât pentru copii, cât și cadrul didactic, chiar dacă implică un studiu individual susținut, o pregătire meticuloasă și serioasă în privința documentării, o multitudine de materiale didactice, o imensă muncă de căutare a modalităților celor mai potrivite în stabilirea inventarului de activități. Satisfacțiile sunt pe măsura efortului depus, căci ce poate fi mai mare prilej de mulțumire pentru învățător decât bucuria de a-și vedea încheiat colectivul grupei.

O clasă la care se aplică metoda proiectului este o clasă „diferită” din punct de vedere psiho-social față de celelalte. Cuvântul „diferită” nu înseamnă ceva mai bun sau mai rău în acest context ci înseamnă mai bine pregătit pentru viață ceea ce pentru școala românească ar trebui sa fie o finalitate importantă.

Bibliografie

Preda, V., Metoda proiectelor la vârstele timpurii, Editura Miniped, București, 2005.

Strategii de management al clasei- exemple de bune practici

Ciornei Monica Ileana

„Strategia LEARN este o strategie care combină armonios intervențiile structurate de natura cognitiv-comportamentală cu principiile abordării umaniste ale personalităților elevilor, acceptare necondiționată, empatia, actualizarea sinelui .” (Herman, I.,2016, p. 45).

Prin această metodă dezvoltată de către autorii australieni Olsen, J. Și Nielsen (2009), cadrele didactice sunt ajutate să abordeze problemele din clasă, să facă posibilă remedierea lor precum și să structureze relațiile interpersonale de la școală și din clasă, între copil și mediul de acasă”. (Herman, I.,p. 46)

Având ca punct de referință această strategie foarte eficientă în proiectarea activității de management al clasei, ne este relativ ușor să elaborăm propriile noastre strategii de management și să le aplicăm gradual la clasă, urmărind să atingem pe cât posibil toate cele 5 categorii enumerate mai sus, ceea ce va facilita o centralizare a cât mai multor efecte obținute în urma aplicării strategiilor recomandate.

Dezvoltarea și menținerea disciplinei la clasă presupune o serie de activități/ intervenții planificate, sub forma de rutine eficiente, „personalizate” în funcție de vârsta copiilor, de particularitățile fiecăruia dintre ei și mai ales de nevoile personale pe care aceștia le manifestă pe parcurs.

Rutinele au un rol important în aspectul administrativ al clasei, deoarece asigură un mediu clar de înțeles prin însuși specificul lor, fiind activități ce se repetă regulat și au sarcini explicite.

De la rutinele cele mai simple cum ar fi: salutul, verificarea lucrurilor personale la plecarea acasă, menținerea curățeniei la banca proprie, respectarea ordinii de ieșire în pauză, etc., și până la obținerea unor comportamente de autodisciplină este un proces complex, repetitiv, dar cu răbdare , tact și monitorizare constantă își vor demonstra eficacitatea.

Odată dobândită autodisciplina, elevilor nu li se va mai corecta la nesfârșit același comportament problematic, ei vor dispune de capacitatea de gestionare a propriilor comportamente.

Exemple de bune practici bazate pe strategia LEARN

Regulile clasei trebuie să fie simple și clare, enunțate în așa fel încât să faciliteze învățare și să reducă la minim situațiile problematice. O metodă eficientă în compunerea acestor reguli este ca elevii să colaboreze în stabilirea și formularea lor. Școlarii mici sau chiar și preșcolarii pot fi implicați în compunerea acestor reguli, acest lucru ajutându-i să le înțeleagă mult mai bine și să sesizeze când nu funcționează sau nu sunt respectate.

Numărul regulilor nu trebuie să fie mai mare de 5-6 , un număr mai mare ar putea crea confuzie și să-și piardă din valoare.

Orice regulă să pornească de la un obiectiv de atins, care se obține prin respectarea regulilor.

Regulile vor fi formulate în termeni pozitivi, este exclusă începerea ei cu o negație. Este important ca regula să specifice ce trebuie să facă elevul și nu ce nu ar trebui să facă.

Regulile vor fi expuse în mod vizibil, la nivelul vizual al copiilor și pot fi chiar desenate sau lipite în caiete . de asemenea, regulile vor fi prezentate și părinților deoarece aceștia pot oferi ajutor în implementarea lor, printr-o bună relație de comunicare profesor-părinte.

Regulile pot fi modificate periodic , readaptate și completate în funcție de situațiile noi apărute, de schimbări, de vârsta copiilor, etc.

Este necesar ca regulile să fie reamintite periodic, și nu neapărat când sunt încălcate, pentru a menține interesul în respectarea lor.

Modul de aplicare a regulilor și mesajul pe care îl transmit fac ca regulile să contribuie atât de mult la dezvoltarea unui comportament disciplinat pe lângă rutinele clasei, consemnarea frecventă a comportamentelor copiilor și constatarea de respectare / nerespectare a regulilor în jurnale pe care cadrul didactic le folosește tocmai pentru a monitoriza evoluția elevilor din punct de vedere a progreselor sau chiar și al regreselor pe timpul unei perioade prestabilite.

Prin gesturi și mici acțiuni, sub formă de rutine și tranziții, desfășurate sistematic în timpul petrecut la școală, atât în timpul orelor de curs cât și în recreație când copiii au mai multă libertate, se exersează comportamentul disciplinat.

Importanța „ Întâlnirii de dimineață” la grădiniță și clasa pregătitoare se cunoaște; este un moment de împărtășire a propriilor gânduri, evenimente sau trăiri personale, în care copiii relatează spontan și dezinvolt tot ce îi preocupă. Este un moment intim în cadrul clasei de elevi, prin care relațiile interumane se aprofundează și se consolidează, cadrul didactic are rolul de a facilita dreptul la exprimarea opiniilor și a conduce discuțiile inițiate de copii spre concluzii ce se finalizează ca moment de învățare a unor comportamente sociale pozitive, prin exemple de tip : așa da/ așa nu, bine/rău, corect/ greșit. Un astfel de moment premergător activității didactice ar trebui încurajat și la clasele mai mari, sintalitatea grupului este consolidată și perfecționată.

Rutinele specifice programului din grădiniță și clasei pregătitoare , înaintea începerii orei, toți elevii ar trebui să-și verifice penarul, cu toate cele trebuincioase, în funcție de ora pe care o vor desfășura și de cerințele educatoarei/ învățătoarei; un elev-asistent al zilei verifică dacă toți colegii au pregătite cele necesare, în caz contrar îi ajută pe fiecare în parte să se pregătească în timp util. Ajutorul reciproc între colegi în caz de nevoie este o modalitate foarte eficientă de a dezvolta spiritul civic, de echipă, empatia și generozitatea. Un colectiv care este încurajat de către

cadru didactic să practice întraajutorarea, va deveni un colectiv cu o simțalitate armonioasă, ceea ce favorizează actul educativ prin crearea unui climat de prietenie și bună colaborare.

Tot la clasele mici, o bună practică în dezvoltarea comportamentului disciplinat poate fi „codul” sau „parola” clasei: învățătoarea alege un fragment dintr-un cântec, o strofă dintr-o poezie, o frământare de limbă sau un gest, oricare dintre acestea având specificul de ritmicitate, iar împreună cu copiii va fi inclus în categoria acțiunilor constante, de realizat la nevoie.

De exemplu, când învățătoarea intonează „Dacă vesel se trăiește, bate-așa!”, un vers din cântec, toți copiii vor abandona ceea ce fac în acel moment și vor cânta însoțit de eufonie acest fragment din cântec, se vor duce la locurile lor iar sfârșitul fragmentului de cântec indică momentul de începere a noii lecții/ activități. Acest cod/ parolă, aplicat sistematic, este în primul rând distractiv; copiilor le place să cânte și mai ales să danseze, aducând totodată un moment de relax și detensionare a climatului clasei. Învățătoarea alege strategic momentul de intonare a cântecelului, atunci când spiritele se încing și situația devine tensionată, devenind un moment de pauză instantanee. Rutina poate deveni tranziție și tranziția devine rutină. Complicitatea dintre cadrul didactic și elevii săi se poate întări prin acest procedeu, copiii se simt ca făcând parte dintr-o fraternitate, o castă cu propriile secrete, ceea ce îi face să devină mult mai colaborativi și empatici. În timp, copiii vor găsi noi și noi „parole”, se vor întrece în a compune frământări de limbă, vor crea cântecele și le vor folosi la rândul lor, prin joc, ca formă de disciplinare și autodisciplinare.

Încurajarea acestor practici de tip creator vor face ca actul instructiv-educativ să se desfășoare într-un mediu relaxat, și ori de câte ori este nevoie de o pauză, copiii pot aduce o reîmprospătare a programului în ansamblul său; aceste practici țin totodată de stilul de predare al cadrului didactic și de disponibilitatea sa de a depăși bariera de rigiditate profesională și de a crea acel climat de stare de bine a tuturor, elevi și profesori deopotrivă. Așadar, elevii își pot crea propriile rutine și tranziții...

„Povestea săptămânii” poate fi, pe lângă toate celelalte metode didactice pe care le implică, o metodă validă în formarea comportamentului disciplinat al elevilor și preșcolarilor.. Aplicată cel puțin o dată pe săptămână, ca activitate de tip extracurricular, o poveste cu scop terapeutic poate contribui semnificativ în corectarea comportamentului de tip perturbator. Aplicații de tip joc de rol, jocuri exercițiu sau jocuri de colaborare pe suport de poveste, prin rolul moralizator, își pot dovedi oricând eficiența mai ales datorită vârstei la care ne referim când poveștile încă atrag și se bucură de audiență. Bibliografia disponibilă este vastă, astfel încât este ușor de ales o poveste potrivită fiecărui tip de comportament ce se dorește a fi corectat.

Practica de zi cu zi ne arată faptul că, există un număr tot mai mare de copii care dau dovadă de hiperactivitate sau deficit de atenție datorată diversilor factori preexistenți, ceea ce face ca efortul învățătoarei să fie mult mai mare în a disciplina acești copii, în a le implementa un comportament corespunzător cerințelor și sarcinilor date, astfel încât activitatea didactică să se poată desfășura în condiții optime. Acest lucru poate fi realizat prin responsabilizarea acelor copii cu comportament de tip perturbator prin atribuirea unor sarcini de tip „Responsabilul de menținerea disciplinei în timpul pauzei” când unui copil mai agitat i se atribuie sarcina de a se asigura că toți colegii se comportă responsabil în timpul pauzei, reamintind mereu regulile de respectat, acestui copil fiindu-i apreciată munca de observator sau în caz de nevoie de mediator a unui conflict iscat în tot acest timp, printr-o insișă, bulișă,etc. Rolul de responsabil funcționează

aproape întodeauna; copilul perturbator își ia de cele mai multe ori rolul în serios, și va dovedi că poate să se comporte exemplar, și mai ales poate fi „lăudat” deopotrivă.

Atribuirea de sarcini de acest tip pot avea loc inclusiv în timpul orelor, acei copii plin de energie/perturbatori pot ajuta educatoarea/ învățătoarea la împărțirea materialelor, la adunatul obiectelor, la orice activitate care poate să îi consume surplusul de energie și astfel desfășurarea orelor poate avea loc cu un zgomot de fond atenuat iar capacitatea de concentrare a atenției tuturor copiilor sporește.

Metoda „Unul pentru toți și toți pentru unu” sau „Metoda celor trei mușchetari”, este de fapt un exercițiu de disciplinare reciprocă între elevi: se stabilește un pact între educatoare/ învățătoare și elevii săi încă din primele zile de școală, un fel de regulă nescrisă, prin care se cade de comun acord asupra faptului că timpul petrecut la școală este prețios, la fel ca și timpul petrecut în familie unde toți membrii trebuie să contribuie cu propriul efort. Prin efort propriu înțelegem acele acțiuni conștiente prin care fiecare copil din clasă este responsabil de bunăstarea celorlalți! Copiii sunt antrenați de către cadrul didactic în a deveni atenți la propriile acțiuni, vorbe sau gesturi care ar putea să-i atragă pe colegii lor în a „plăti” alături de făptaș consecințele unei abateri disciplinare ceea ce ar putea aduce nemulțumire colectivă și eventual excluderea elementului perturbator din grupul de joacă. Prin „plată” a nu se înțelege pedeapsă, ci doar o revizuire a unor privilegii de tipul acordarea jetoanelor de bună purtare, neacordarea bulinelor, scurtarea timpului dedicat jocului liber prin înlocuire cu joc dirijat, schimbarea unei activități distractive cu rezolvarea unor exerciții matematice, etc.- toate aceste intervenții din partea educatoarei/ învățătoarei vor fi aplicate întregului colectiv în mod strategic, pe viitor copiii înșiși vor lua atitudine asupra celui care prezintă tentative de încălcare a regulilor de bun comportament, cu scop de PREVENȚIE a consecințelor asupra întregului grup. Chiar dacă pare o metodă punitivă inițial, analizând contextul și logica acesteia, rezultă că poate deveni o metodă eficientă atâta timp cât este aplicată rațional, cu scopul responsabilizării grupului de copii.

1. Herman, Iulia Ramona, Managementul clasei- strategii eficiente, Editura Eikon, București, 2016
2. Iucu, R.B., Managementul clasei de elevi. Aplicații pentru gestionarea situațiilor de criză educațională, Iași, 2006
3. Ionescu, M., Bocoș, M., Cercetarea pedagogică și inovația în învățământ, în Pedagogie. Suporturi pentru formarea profesorilor, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2001.
4. Iucu, R., Managementul și gestiunea clasei de elevi, Editura Polirom, Iași, 2006
5. Iucu, R., Formarea cadrelor didactice .Sisteme, politici, strategii, Editura Humanitas Educațional, 2007

Rolul familiei în educarea copilului

BICA ALINA ELENA

„ ... Este curios să constatăți că, deși, toate meseriile pretind o învățare, există una care face excepție de la regulă: tocmai aceea care pune în joc cele mai grave responsabilități,

profesiunea de părinte...” Andre Berge

„Familia reprezintă agentul acțiunii pedagogice care fixează în individ habitusul primar, adică formează inițialele scheme de percepție, gândire, imaginație, creativitate, modul de a fi și deveni, care vor funcționa ca un mecanism de selecție și consolidare a experienței ulterioare, plăsmuind fundamentul viitoarei personalități.” (Cuznețov, 2013)

Autoarea Valentina Bodrug-Lungu spunea într-un articol că, familia „nu este un simplu refugiu, nici o umbrelă protectoare. Ea este chemată să asigure necesitățile fizice, emoționale și spiritual, să îngrijească copiii, să favorizeze comunicarea între membrii săi. Având însă și funcția de socializare, familia trebuie să garanteze și să protejeze relațiile sociale în afara ei, spiritul de cooperare, adaptabilitatea în situații de criză, să educe flexibilitate în distribuirea rolurilor și funcțiilor, respectul pentru fiecare membru.” (Bodrug-Lungu, 2001)

Pentru ca o familie să-și exercite eficient funcția educativă, ea trebuie să dispună de o anumită cultură, de un nivel intelectual adecvat, valori morale, și un cadru economic decent de viață. Ambele calități, de familist și de părinte, cer, de fapt, același efort ca și pregătirea de specialitate, perfecționare continuă, deoarece competențele de familist și cele de părinte se formează și se cizelează treptat, ambele bazându-se pe știință și artă, ambele presupunând o anumită vocație, o muncă permanentă de autoinstruire și autoperfecționare (Cuznețov, 2013)

Un curent nou în ceea ce privește educația copiilor din zilele noastre este „parenting-ul”. Este un balaur cu șapte capete, care „educă” părinții și le îngrădește anumite ieșiri comportamentale, în favoarea copilului. Parenting-ul nu reprezintă o sumă de do’s and don’ts pe care să le aplicăm ca o schemă grilă din prima zi de când ajungem acasă cu copilul (pentru că fiecare individ este unic și singular), ci este, mai degrabă, știința ce ne ajută să înțelegem ce se întâmplă cu puiul de om și să filtrăm emoțiile și trăirile, care sunt, la rândul lor, intensificate și total diferite de tot ce am simțit, de-a lungul vieții.

La polul diametral opus, se situează curentul „antiparenting”, descris pe larg în cartea cu același nume, Antiparenting, de Savatie Baștovoi, în care autorul problematizează, discută, povestește, exemplifică, consemnând și validând praxiologic intuițiile sale cu privire la sensul pierdut al paternității. El consideră că o definire unitară a parenting-ului, cât și alte taxonomii sunt imposibile, tocmai pentru că este un fenomen lipsit de diriguire, specific „economiei de piață educațională” care stupefiază mediul academic, educatorii din școli și pune la colț toată cunoașterea simțului comun care a crescut omenirea până astăzi. O privire de ansamblu asupra autorilor de parenting

arată că obiectivul acestora este să crească prima generație de părinți care ascultă de copii și să contribuie la sfârșitul vieții de familie pe care încă o cunoaștem astăzi.

„Importanța familiei în formarea și devenirea personalității umane este incontestabilă. Cei șapte ani de acasă își lasă amprenta pentru toată viața omului, deschizându-i calea spre producerea sinelui prin interiorizarea valorilor familiale, valorilor naționale și a celor generalumane. Familia ne învață a iubi, a prietenii, a colabora, a munci, a crea frumosul, a perpetua tradițiile spiritualității, eticii și moralei creștine. În familie copilul învață a fi om, personalitate, un bun soț sau o bună soție, un părinte eficient și un bunic sau bunică înțeleaptă. În esență familia constituie pilonul de bază al promovării valorilor umane și culturii societății.” (Cuznețov, 2014)

BIBLIOGRAFIE:

Bodrug-Lungu, V. (2001). Rolul familiei în educația copiilor. *Revista Didactica Pro...*, revistă de teorie și practică educațională, 8(4), 46–48.

Cuznețov, L. (2013). Curriculum "Educația pentru familie" din perspectiva educației permanente.

Cuznețov, L. (2014). Pedagogia și psihologia familiei.

ACTIVITĂȚI NONFORMALE ÎN ȘCOALA MODERNĂ

Ilie Tincuța

Activitățile nonformale, bine pregătite, sunt atractive la orice vârstă. Ele stârnesc interes, produc bucurie, facilitează acumularea de cunoștințe, chiar dacă necesită un efort suplimentar. Copiii li se dezvoltă spiritul practic, operațional, manualitatea, dând posibilitatea fiecăruia să se afirme conform naturii sale. Copiii se autodisciplinează, prin faptul că în asemenea activități se supun de bună voie regulilor, asumându-și responsabilități. Dascălul are, prin acest tip de activitate posibilități deosebite să-și cunoască elevii, să-i dirijeze, să le influențeze dezvoltarea, să realizeze mai ușor și mai frumos obiectivul principal - pregătirea copilului pentru viață.. Realizarea acestui obiective depinde în primul rând de educator, de talentul său, de dragostea sa pentru copii, de modul creator de abordare a temelor, prin punerea în valoare a posibilităților și resurselor de care dispune clasa de elevi .

Este necesar să abordăm o nouă concepție asupra copilului și a învățării în general, să avem o viziune constructivă, să-l ajutăm să se cunoască mai bine, să-l încurajăm să aibă încredere în el și în forțele lui făcându-l în acest fel participant activ la propria lui formare. Elevul trebuie să-și descopere disponibilitățile și să le valorifice la maximum. Problematika educației dobândește în societatea contemporană noi conotații, date mai ales de schimbările fără precedent din toate domeniile vieții sociale. Accentul trece de pe informativ pe formativ.

Educația depășește limitele exigențelor și valorilor naționale și tinde spre universalitate, spre patrimoniul valoric comun al umanității. Un curriculum unitar nu mai poate răspunde singur diversității umane, iar dezideratul educației permanente tinde să devină o realitate de necontestat.

Procesul educațional presupune și forme de muncă didactică complementară activităților obligatorii. Acestea sunt activități desfășurate în afara activităților obligatorii. Ele sunt activități extracurriculare și se desfășoară sub îndrumarea atentă a cadrelor didactice. Astfel, fără a nega importanța educației de tip curricular, devine tot mai evident faptul că educația extracurriculară, adică cea realizată dincolo de procesul de învățământ, își are rolul și locul bine stabilit în formarea personalității tinerilor.

Modelarea, formarea și educația omului cere timp și dăruire. Timpul istoric pe care îl trăim cere oameni în a căror formație caracterul și inteligența se completează pentru propria evoluție a individului.

În școala contemporană eficiența educației depinde de gradul în care se pregătește copilul pentru participarea la dezvoltarea de sine și de măsura în care reușește să pună bazele formării personalității copiilor.

În acest cadru, învățământul are misiunea de a-i forma pe copii sub aspect psihointelectual, fizic și socioafectiv, pentru o cât mai ușoară integrare socială.

Astfel de activități sunt de o reală importanță într-o lume dominată de mass media

și ne referim la televizor , calculator și internet, care nu fac altceva decat să contribuie la transformarea copiilor noștri în niște persoane incapabile de a se controla comportamental , emoțional și mai presus de toate slabi dezvoltăți intelectual. Se știe că începând de la cea mai fragedă vârstă, copiii acumulează o serie de cunoștințe punându-i în contact direct cu obiectele și fenomenele din natură.

Activitățile de acest gen cu o deosebită influență formativă, au la bază toate formele de acțiuni turistice: plimbări, excursii, tabere, colonii. În cadrul activităților organizate în mijlocul naturii, al vieții sociale , copiii se confruntă cu realitatea și percep activ, prin acțiuni directe obiectele, fenomenele, anumite locuri istorice. Fiind axate în principal pe viața în aer liber, în cadrul acțiunilor turistice, școlarii își pot forma sentimentul de respect și dragoste față de natură, față de om și realizările sale. În urma plimbărilor, a excursiilor în natură, copiii pot reda cu mai multă creativitate și sensibilitate , imaginea realității, în cadrul activităților de desen și modelaj , iar materialele pe care le culeg, sunt folosite în activitățile practice, în jocurile de creație.

Vizionările și spectacolele constituie o altă formă de activitate extracurriculară, prin care copilul face cunoștință cu lumea minunată a artei.

Excursiile și taberele școlare contribuie la îmbogățirea cunoștințelor copiilor despre frumusețile țării, la educarea dragostei, respectului pentru frumosul din natură, artă, cultură. Prin excursii, copiii cunosc locul natal în care au trăit, muncit și luptat înaintașii lor învățând astfel să-și iubească țara, cu trecutul și prezentul ei.

Serbarea este modalitatea eficientă de cultivare a înclinațiilor artistice ale copiilor contribuind la dezvoltarea armonioasă a personalității copiilor.

Vizitele la muzee, expoziții, monumente și locuri istorice, case memoriale constituie un mijloc de a intui și prețui valorile culturale, folclorice și istorice ale poporului nostru.

Deși această formă de activitate îl pune pe copil în majoritatea cazurilor în rolul de spectator, valoarea ei deosebită rezidă în faptul ca ea constituie o sursă inepuizabilă de impresii puternice, precum și în faptul că apelează permanent la afectivitatea copilului.

Activitățile extracurriculare moral-civice, alături de celelalte activități desfășurate contribuie, prin trăirile afective, emoții puternice, generate de exemplele oferite de eroii neamului, la formarea în sufletul copiilor a unor sentimente morale care se vor transforma în convingeri ferme pe parcursul procesului instructiv-educativ.

În concluzie putem spune că activitatea nonformală e o componentă educațională valoroasă și eficientă căreia orice cadru didactic trebuie să-i acorde atenție, adoptând în primul rând, o atitudine creatoare, atât în modul de realizare al activității, cât și în relațiile cu elevii, asigurând astfel o atmosferă relaxantă care să permită stimularea creativă a elevilor.

Cadrul didactic poate face multe pentru educarea spiritului creativ în cadrul activităților extracurriculare. Se vede necesitatea de a modifica destul de mult modul de gândire, să evite critica, în astfel de activități, să încurajeze elevii și să realizeze un feed- back pozitiv.

COMUNICAREA NONVERBALĂ ÎN ACTIVITATEA DIDACTICĂ

Balea Luciana

În calitate de profesor, am prilejul să observ modul în care comunică elevii, atât între ei, cât și în momentele didactice, și constat că, de multe ori comunicarea verbală nu este de ajuns. M.L. Patterson ia în considerare două accepțiuni ale termenului de comunicare nonverbală: „în general se referă la transmiterea de informații și la influențarea prin reacțiile fizice și comportamentale ale indivizilor”. Pentru un mesaj complet primit de la elevi este absolut necesar să adaug și informațiile trimise prin intermediul comportamentului nonverbal. În egală măsură, și comunicarea mea trebuie să fie una completă: nu este suficient să reproduc informații verbale, ci trebuie să le anim, să le dau profunzime, ajutându-mă de mimica, ritmul vorbirii, volumul vocii, gesturile, tonul, mișcările și postura profesorului, vestimentația etc., semne transmițătoare de mesaj. Uneori, un gest, schimbarea tonului, tăcerea etc. spun mai mult decât o mie de cuvinte, după cum se întâmplă uneori ca aspectele nonverbale să spună mai mult sau altceva decât ceea ce intenționează cineva prin cuvinte. Copiii învață de la adulți să fie în pas cu timpul, să fie modelul timpului în care trăiesc, inclusiv la nivelul gesturilor, al înfățișării, al atitudinii etc. În general vorbind, este o modă, un tipar al timpului, și la nivelul limbajului nonverbal, tipar învățat prin imitație selectivă. Dintre elementele nonverbale valorificate în activitatea didactică, pentru a îmbunătăți comunicarea sau pentru a diagnostica o situație cu intenția de corectare, amintim: ritmul vorbirii, volumul vocii, acoperirea pauzelor în vorbire, mișcările și posturile corpului, vestimentația etc.

Ritmul vorbirii este un indiciu important în comunicare didactică. Un ritm rapid în exprimarea verbală poate indica o bună stăpânire a informațiilor și a competențelor de ordonare rapidă și adecvată a acestora, precum și graba de a oferi cât mai multe informații, dorința de afirmare, de reușită, de a impresiona etc. Un ritm lent poate dovedi un temperament melancolic, dezinteres față de activitate, o slabă stăpânire a informației (insuficientă, insuficient înțeleasă etc), o suferință fizică sau una psihică. Privirea, în concepția lui John Heron, este „cea mai profundă și intensă, dar în același timp și cea mai simplă metodă de comunicare în lumea umană”. Atât calitatea de dezvăluitor ai stărilor interioare, cât și puterea de influențare a sentimentelor și voinței asigură ochilor o poziție privilegiată de emițători și de receptori de semnale interpersonale. Orice mișcare a ochilor sau a pleoapelor, precum și orice dilatare a pupilei conțin elemente importante de informație. Privirea furnizează expresiile cele mai nuanțate și emoțiile cele mai reale

Calitatea vorbirii poate indica o persoană caldă, mieroasă, neutră, dură etc. În activitatea didactică, acest element, precum și celelalte puse în discuție, trebuie folosit în favoarea elevului, profesorul fiind nevoit să-și găsească o tonalitate plăcută, atrăgătoare, în orice caz, adaptată diferitelor secvențe de învățare.

Volumul vocii, mare sau mic, transmite sau nu autoritate, siguranță, dorința de receptare etc. În plan didactic, este de dorit ca profesorul să posede un volum mare al vocii, element benefic partenerilor în comunicare, măcar din două motive: mesajul este receptat de către toți elevii cu

claritate, fără efort, indiferent de distanța față de profesor, menținându-și atenția spre vorbitor; profesorul nu face un efort deosebit să se facă auzit sau înțeles cu claritate, nu este nevoit să repete informațiile, nu ar avea nevoie de eforturi suplimentare, la nivel de voce, pentru a acapara atenția elevilor. Utilizarea acestui element este educabilă.

Acoperirea pauzelor în vorbire cu sunete sau cuvinte parazitare poate trăda o obișnuință sau poate indica probleme de exprimare, de ordonare a ideilor, de activare a informațiilor, o slabă cunoaștere a problemei, incapacitatea de concentrare, o altă idee dominantă, un disconfort psihologic etc.

Toate elementele ce țin de vorbire și sunt extraverbale conturează un fel de-a vorbi, imitabil. Acesta este și motivul pentru care am pus în discuție aceste aspecte, deoarece sunt educabile, iar profesorul poate interveni prin exemplul propriu și prin explicarea, sancționarea punctuală a aspectelor neplăcute ale exprimării la elev.

Acoperirea pauzelor în vorbire cu sunete, repetiții, cuvinte de umplutură sau prin lungirea sunetelor este o practică aproape curentă a reporterilor care transmit de pe teren, în direct, în jurnalele de știri, dar sunt și suficiente exemple din partea abonaților ecranului, invitați la diverse emisiuni, care fac același lucru. Nici desenele animate n-au scăpat de așa ceva. Tânărul poate prelua, voit sau nu, acest mod de exprimare, iar școala este singura care poate interveni la timp și convingător în corectarea situației, având în vedere timpul petrecut de către elevi la lecții, în exercițiul comunicării cu profesorul.

Mimica este un element important în comunicare, în mod special în relația elev-profesor. Se știe că elevul spionează reacția mimică a profesorului la fiecare cuvânt rostit, mai ales când nu este sigur de răspuns, așteptând un semn de încurajare. Alteori, când are un răspuns bun sau o soluție inedită, abia așteaptă răsplata mimică a profesorului. Așadar, în paralel cu exprimarea verbală, între emitent și receptor are loc un flux informațional pe bază de mimică, flux cu rol de evaluare, corectare, aprobare etc, care, pe ansamblu, creează sau nu o atmosferă favorabilă comunicării, o atmosferă plăcută sau una aspră, stresantă etc.

Acesta este și motivul pentru care, teoretic, cei care n-au capacitatea de a reacționa prin mimică la spusele, la acțiunile altuia, n-ar trebui să se numere printre profesori. Este o realitate faptul că există suficienți oameni egali cu ei înșiși, adică purtând aceeași mimică aproape în orice împrejurare, ca o mască. Profesorul trebuie să știe că elevul are nevoie de o față vie căreia să i se adreseze și în raport cu care să-și regleze imediat exprimarea, postura, comportamentul, atitudinea etc. O mimică deschisă, orientată spre vorbitor, poate indica interesul pentru comunicare, pentru conținutul acesteia, pentru emitent, pentru domeniul temei etc.

Modul de stabilire a contactului vizual dă indicii despre temperament, educație, socializarea individului, timiditate sau siguranță de sine. Nu este de dorit ca profesorul și elevul, antrenați în comunicare, să privească în altă parte, în jos, lateral etc. De aceea, profesorul este cu ochii pe elev, iar acesta din urmă își urmărește profesorul, măcar în adresarea individuală. Practic, este de neconceput actul comunicării didactice în afara acestui tip de adresare din partea ambilor actori, întrucât în fiecare clipă, fiecare trebuie să vadă ce face, ce zice, cum reacționează celălalt. În comunicarea nonverbală, se vede ce se spune.

Gesturile, de reglaj și de alte tipuri, transmit informații necesare în adaptarea comunicării. Sunt utilizate și descifrate atât de elevi, cât și de profesor, contribuind la economie de timp și de

vorbe: i se dă dreptul la răspuns elevului, i se indică încheierea răspunsului, se solicită participarea la construirea, corectarea răspunsului, a rezolvării etc., prin gesturi care au o semnificație comună și sunt înțelese ca atare.

Pozițiile corpului sunt purtătoare de mesaje și în comunicarea didactică, dar și obiecte ale învățării: profesorul nu este indiferent cum i se adresează elevul, din acest punct de vedere, dar nici cum i se adresează acestuia, fiind un reper imitabil.

Atitudinea unui profesor care îndrumă activitatea de la catedră, stând pe scaun, va fi etichetată ca distantă, oficială, eventual indiferentă față de elev. Un profesor care circulă printre bănci în timp ce comunică cu elevii va fi recepționat ca apropiat, activ, interesat de relația cu interlocutorii, de reacțiile acestora, interesat de modul recepționării sarcinilor, de consecințele acestora ș.a.m.d.

Atitudinea unui elev de a ține la distanță profesorul în relația de comunicare poate indica faptul că este dezinteresat de relaționarea cu acesta, că nu-i este simpatic, că este obosit, introvertit etc. Elevul care este insistent în a comunica cu profesorul poate indica faptul că se simte bine în preajma acestuia, după cum poate indica lingușeala sau exersarea unei atmosfere de comunicare deschisă, firească, prietenoasă, în caz că nu este vorba de o prea mare permisivitate din partea profesorului.

Utilizarea corectă a timpului este o dovadă de disciplină și respect la adresa interlocutorului, mai ales în comunicarea didactică. Nu numai profesorul trebuie să fie disciplinat în utilizarea eficientă a timpului, în calitate de organizator și de îndrumător al unei activități cu finalitate știută, ci și elevul. Acesta trebuie să învețe să nu consume în comunicare inutil timpul altuia și nici să-și risipească propriul timp. Altfel spus, relația de comunicare dintre profesor și elev este reglată, influențată și de factorul de timp, iar atitudinea față de utilizarea acestuia este educabilă.

În concluzie, elementul vital în asigurarea succesului școlar și social, nu rezintă comunicarea, ci felul în care ea este folosită pentru atingerea acestui scop.

Bibliografie:

1. Stoica, Marin: Pedagogie și psihologie, Ed. Gh. Alexandru, Craiova, 2002
2. Cucoș, Constantin: Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și gradele didactice, Ed. Polirom, Iași, 1998
3. Toma, Melentina: Perspective semio-logice ale situației didactice, Ed. Univ. A. I. Cuza, Iași, 2012
4. Chelcea, Septimiu, Comunicarea nonverbală: gesturile și postura, București, Ed. Comunicare.ro, 2005
5. Ezechil, Liliana, Comunicarea educațională în context școlar, București, Editura Didactică și Pedagogică, 2002
6. Pânișoară., Ion Ovidiu, Comunicarea eficientă, Bucur

ROLUL JOCULUI ÎN ACTIVITATEA DIDACTICĂ

MIHAELA NAE

Jocul didactic este un procedeu activ, mult practicat în ciclul primar. Jocul, activitate cognitivă specifică copilăriei, îl pune pe școlarul mic în situația unei intense activități intelectuale și asigură o asimilare reală a noțiunilor, regulilor, o însușire activă și conștientă a cunoștințelor.

Folosit cu măiestrie, jocul creează un cadru organizatoric, care favorizează dezvoltarea interesului elevilor, a spiritului de investigare și formarea deprinderilor de folosire spontană a cunoștințelor dobândite.

Situația de joc reprezintă o amplasare a cadrului didactic și elevului în câmpul de joc și această situație conține și raporturile, relațiile dintre componentele jocului și persoanele participante.

Prin intermediul jocurilor, activizăm elevii timizi, pe cei care învață mai slab, oferindu-le posibilitatea de a se manifesta și de a-și recăpăta încrederea în forțele proprii. Atunci când jocul este utilizat în procesul de învățământ, el dobândește funcții psihopedagogice semnificative, asigurând participarea activă a elevului la lecții. Oricare ar fi tipul de joc, acesta impune învățătorului respectarea unor cerințe metodice specifice jocului: pregătirea și organizarea clasei pentru joc, explicarea și fixarea regulilor, urmărirea executării lor de către participanții la joc, aprecierea rezultatelor.

Această metodă dinamizează acțiunea didactică prin intermediul motivațiilor ludice care sunt subordonate scopului activității de predare-evaluare într-o perspectivă pronunțat formativă. Modalitățile de realizare angajează următoarele criterii pedagogice de clasificare a jocurilor didactice.

- ☐ după obiectivele prioritare: jocuri senzoriale (auditive, vizuale, motorii, tactile), jocuri de observare, jocuri de dezvoltare a limbajului, jocuri de stimulare a cunoașterii interactive ;
- ☐ după conținutul instruirii : jocuri matematice, jocuri muzicale, jocuri sportive, jocuri literare/lingvistice ;
- ☐ după formă de exprimare : jocuri simbolice, jocuri de orientare, jocuri de sensibilizare, jocuri conceptuale, jocuri-ghicitori, jocuri de cuvinte încrucișate ;
- ☐ după resursele folosite : jocuri materiale, jocuri orale, jocuri pe bază de întrebări, jocuri pe bază de fișe individuale, jocuri pe calculator ;
- ☐ după regulile instituite : jocuri cu reguli transmise prin tradiție, jocuri cu reguli inventate, jocuri spontane, jocuri protocolare ;

□ după competențele psihologice stimulate : jocuri de mișcare, jocuri de observație, jocuri de imaginație, jocuri de atenție, jocuri de memorie, jocuri de gândire, jocuri de limbaj, jocuri de creație.

Un joc bine pregătit și organizat constituie un mijloc de cunoaștere și familiarizare a elevului cu viața cotidiană, deoarece în desfășurarea lui cuprinde sarcini didactice care contribuie la exersarea deprinderilor, la consolidarea cunoștințelor și la valorizarea lor creatoare.

Prin folosirea jocurilor didactice la clasa mea am antrenat la elevi operațiile gândirii, s-a dezvoltat spiritul de echipă, am asigurat astfel un climat favorabil pentru o însușire mai rapidă și temeinică a cunoștințelor.

Importanța studierii verbului la clasele I - IV

Ploaie Mădălina Diana

Vasile Alecsandri spunea că „limba este depozitul cel mai sacru lăsat de generațiile trecute și care merită să fie păstrat cu sfințenie de generațiile ce-l primesc.”

Copiii, cu ajutorul limbii, își exprimă primele sentimente, încep să perceapă de pe buzele mamei lor primele gânduri, încep să ia contact cu semenii lor. A-i face pe copii capabili să vorbească corect limba și să înțeleagă corect înseamnă, în același timp, a servi atât societatea, cât și individul. În asemenea condiții, răspunderea învățătorului este enormă deoarece, de cele mai multe ori, în afara școlii nu sunt condiții favorabile pentru îmbogățirea limbajului la nivelul cerințelor. Ca urmare, învățătorului îi sunt indispensabile trei calități: dragostea față de limbă, cunoștințe temeinice de limbă, plăcere și măiestrie în predarea ei. Învățătorul trebuie să transmită această plăcere elevilor săi prin exemplul personal, folosind un limbaj bogat, precis, folosind fiecare cuvânt la locul potrivit și pronunțându-l, în același timp, foarte corect.

Învățarea limbii române este prioritară în toate ciclurile sau etapele de învățământ, implicând, în același timp, succesul în celelalte domenii, în studiul matematicii, al științelor sociale (istorie, geografie), însușirea unor cunoștințe despre științele naturii și tehnice, alături de alte activități artistice, practice sau fizice.

Ca obiect de studiu în ciclul primar, limba română are o însemnătate deosebită în formarea elevilor, asigurând evoluția lor intelectuală, pregătirea corespunzătoare la celelalte discipline și integrarea lor în viața socială. Orele de limba română îi inițiază pe elevi cu aspecte privind limba scrisă și ortografia, cu însușirea corectă a aspectului oral al limbii materne. Se pune astfel accentul pe perfecționarea exprimării orale și a receptării mesajului, asigurând elevilor accesul la tipurile variate de comunicare, stimulându-le activitatea verbală. Toți elevii pot să învețe și trebuie să știe să citească, să se exprime corect, fluent, precis, atât în comunicarea verbală, cât și în cea scrisă.

O contribuție esențială în perfecționarea limbajului fiecărui elev o aduce în cadrul limbii române studiul verbului. Acesta se definește prin trăsături specifice. El este partea de vorbire flexibilă care se conjugă și exprimă acțiuni sau stări, existența, toate văzute dinamic sau sub formă de proces. Exprimând realitatea dinamic, verbul creează sau selectează dintre categoriile gramaticale tocmai pe acelea ce au caracter dinamic, pentru că tocmai prin aceasta verbul există și poate funcționa ca atare.

Este interesant de observat că verbul este cunoscut de elevi fără a-l denumi, începând cu clasele I și a II-a, când este cunoscut sub numele de cuvânt care arată acțiunea.

În clasa a III-a se învață despre verb ca fiind partea de vorbire care arată acțiunea, starea sau existența. Se studiază persoana și numărul verbului, urmând ca în clasa a IV-a să se studieze și timpul verbului. Elevii vor înțelege dubla ipostază a verbului, ca parte de vorbire și predicat, ca

parte de propoziție. Învăță că predicatul exprimat prin verb răspunde la întrebarea ce face?, adresată subiectului.

S-au creat astfel toate condițiile înaintării elevilor spre studiul morfologiei și sintaxei verbului din ciclul gimnazial.

COMUNICAREA LA VARSTA PRESCOLARA

FLOREA FLORENTINA

Limbajul îi oferă copilului posibilitatea de a se descurca cu ușurință în mediul care-l înconjoară. Dobândind corect de la vârsta preșcolară această capacitate i se deschid larg porțile spre integrarea socială de mai târziu, deoarece are posibilitatea de a-și exprima gânduri, impresii, păreri, cerințe își manifestă trăirile afective.

În procesul instructiv-educativ limbajul constituie atât mijloc de comunicare cât și mijloc de cunoaștere. Prin limbaj se transmit cunoștințe lărgind orizontul copiilor cu reprezentări noi. În cazul lipsei de comunicare sau a imposibilității de a comunica, personalitatea preșcolarului are de suferit, dezvoltarea fiind lentă, ceea ce defavorizează relațiile cu mediul, cu cei din jur. Vorbirea la vârsta preșcolară este esențială, deoarece copilul poate fi educat ușor, prin cuvânt se contribuie la dezvoltarea lui intelectuală.

Prin intermediul limbajului, copilului i se oferă posibilitatea să gândească, să compare, să analizeze, să clasifice și să concluzioneze. Toate acestea favorizează dezvoltarea vocabularului, a modului de exprimare. Capacitatea de comunicare a copilului preșcolar depinde în foarte mare măsură de gradul de dezvoltare a limbajului, cu toate formele sale, și de nivelul de funcționare a aparatului fono-articulator.

Pentru o reușită în comunicarea cu copiii preșcolari, trebuie să ținem seamă de faptul că gândirea copilului este concret – intuitivă că memoria are o mare plasticitate, că se reține mai ușor ceea ce crează o stare emoțională puternică.

La vârsta preșcolară nu trebuie să exagerăm primejdia verbalismului, dar nici să-l alimentăm peste măsură, iar cuvintele noi să le prezentăm într-un context în care sensul acestora să fie înțeles cu ușurință și cât mai precis cu putință. Nouă cadrelor didactice ne revine misiunea importantă de a fi exemple de exprimare corectă, iar în activități să nu abuzăm de verbalism și să avem capacitatea de a-i asculta pe copii și de a-i corecta cu mult tact.

În grădiniță, dezvoltarea capacității de comunicare a copiilor, reprezintă un obiectiv major, care se realizează prin lărgirea relațiilor verbale cu cei din jur, în condițiile manifestării

de către copil a curiozității de cunoaștere a obiectelor, pe de o parte, a atitudinii interogative referitoare la originea și cauza unor fenomene, pe de altă parte

Orice experiență din grădiniță se realizează prin comunicare, educatoarea având rolul de a stimula astfel de interacțiuni și de a controla și corecta limbajul copiilor.

Prof.inv.preprimar Florea Florentina

ROLUL EXCURSIILOR ȘCOLARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL SPECIAL

Nica Ina

I. Activitățile extrașcolare

„Democratizarea învățământului reprezintă un principiu de politică a educației care vizează egalizarea șanselor de reușită școlară/universitară în condițiile unei instruiți de calitate, confirmată în termenii raportului intrare-ieșire, la toate nivelurile sistemului,” afirmă Sorin Cristea. Autorul citat remarcă locul și rolul educației nonformale, ca fiind parte integrantă inclusă în aria conceptului pedagogic de democratizare a învățământului ce „definește o anumită disponibilitate a sistemului, dependentă de structura de funcționare a acestuia, care validează la nivel de decizie politică: organizarea nivelurilor/treptelor școlare și a modalităților de evaluare a elevilor/studentilor; conducerea managerială a instituțiilor; proiectarea curriculară a programelor de instruire formală și nonformală; realizarea relațiilor cu comunitatea educativă națională, teritorială și locală”.

Toții copiii și tinerii, inclusiv copiii cu CES suportă consecințele sărăciei, fiind neglijăți în dreptul lor să fie informați și să beneficieze de acces la servicii de educație, sănătate, odihnă și activități recreative, la un mediu sigur și tolerant, la oportunități de participare și exprimare a opiniei. Ei devin victimele condițiilor și deprinderilor comportamentale ce le pun în pericol bunăstarea fizică, intelectuală, emoțională, socială. Societatea se confruntă cu prezența unui număr impunător de copii și tineri marginalizați, cu probleme de sănătate, care consumă alcool, substanțe narcotice. Copiii și tinerii se confruntă cu dificultăți de a-și valorifica la maxim potențialul de dezvoltare (fizic, socio-emoțional, intelectual), își petrec într-un mod defectuos timpul liber. Activitatea în afara clasei și extrașcolare ocupă un loc foarte important în ansamblul influențelor educative.

Este nevoie ca elevii să fie antrenați în activități extracurs, evenimente și serbări școlare, excursii, acțiuni de voluntariat, menite să contribuie la formarea unor competențe sociale și civice, orientând copiii și tinerii noștri spre succes. În instituție trebuie afirmat un sistem de activități extrașcolare, care se perfecționează în permanență, tendința de dezvoltare a acestui sistem fiind orientarea spre satisfacerea intereselor și opțiunilor individuale ale elevilor. Noi, cadrele didactice, trebuie să ne axăm în activitatea noastră pe doleanțele elevilor, dorindu-ne să creăm o comunitate școlară care își cunoaște și își valorifică tradițiile, învață prin cooperare, stimulează participarea și are o imagine proprie.

II. Excursiile și oferta lor educațională

Excursia reprezintă o formă de activitate extrașcolară care face posibil contactul nemijlocit cu lumea vie, oferind prilejul elevilor de a efectua observații asupra obiectelor și fenomenelor așa cum se prezintă ele în stare naturală. Excursia școlară ca metodă de învățământ este folosită tot mai mult în toate tipurile de școli, pentru aproape toate obiectele de învățământ.

Cu ajutorul excursiei se pot transmite noi cunoștințe, se pot fixa și sistematiza cunoștințele dobândite la lecții, se realizează aplicații practice, se pot verifica diferite cunoștințe căpătate în școală sau în alte excursii sau vizite.

Faptul că excursia poate fi folosită la aproape toate obiecte de învățământ, pe toate treptele de învățământ, în toate tipurile de școli și la toate specialitățile, este înțeles în sensul că ea este cerută de anumite necesități pedagogice.

Planul excursiei trebuie să fie elaborat în conformitate cu planurile calendaristice elaborate pe obiecte de învățământ, în care se prevede folosirea excursiilor ca metodă de învățământ :geografie, biologie, istorie etc.

Excursia și drumeția cultivă dorința de a călători, de a cunoaște, de a ști cât mai mult, de a câștiga prin propriile forțe cunoștințe noi, de a se supune unui program de lucru în care activitatea intelectuală este împletită cu munca fizică.

Cadrul didactic, educatorul are în excursie numeroase posibilități de a traduce în viață sarcinile procesului instructiv-educativ. Datorită faptului că este poate mai apropiat de elev decât în școală, el reușește să-l cunoască mai bine în toate manifestările lui și, ca atare, să poată realiza mai fructuos sarcinile educației morale.

Excursia și drumeția mai contribuie într-o largă măsură și la educația estetică a elevilor, constituie un prilej de stimulare a creației artistice, de cunoaștere a artei populare etc.

Rolul inteligențelor multiple

Laura Geta Dobrescu

Teoria inteligențelor multiple a fost propusă de Howard Gardner profesor de teoria cunoașterii, educație și psihologie la Universitatea Harvard și de neurologie la Facultatea de Medicină din Massachusetts, S.U.A. El critică modelul unilateral în care este privită, recunoscută și valorizată inteligența umană și, pe baza studiilor neurologice și antropologice, propune un model alternativ, numit teoria inteligențelor multiple.

Aceasta pleacă de la premisa că toți oamenii dispun de cel puțin nouă inteligențe diferite (incluzând nu numai pe cea verbal/lingvistică ori logico-matematică, dar și pe cea spațială, muzicală, corporală, interpersonală, intrapersonală, naturalistă, existențială). Gardner le-a definit pe primele șapte în 1983 în lucrarea „Frames of Mind” și pe ultimile două în „Intelligence Reframed” (1999). Vorbind despre inteligența artistică, el precizează faptul că fiecare inteligență poate fi folosită într-un mod estetic sau mai puțin estetic. De exemplu, pot folosi inteligența lingvistică, exprimându-mă metaforic, în versuri, deci, în mod artistic sau pot asculta o melodie liniștitoare în timp ce aștept pe scaun la dentist, folosind inteligența muzicală într-un mod neartistic. Și inteligența tehnologică sau instrumentală poate fi luată în considerație ca o componentă a inteligențelor spațială, corporală și logică; la fel și cea care privește abilitățile (inteligența) de a lucra cu calculatorul (de a crea programe, de a inventa noi limbaje, de a tasta foarte repede, de a naviga pe net etc.) care se poate înscrie, alături de altele, în rândul unor noi tipuri de inteligențe ce pot să apară pe măsură ce evoluăm.

În 1983, Gardner definea inteligența ca fiind „abilitatea omului de a-și rezolva problemele în viață sau de a crea produse care sunt valorizate în unul sau mai multe contexte culturale.” Revenind și completându-și teoria în 1999, Gardner subliniază faptul că inteligența umană este un „potențial bio-psihologic de a prelucra informația, care poate fi activat pentru rezolvarea de probleme și crearea de produse prețuite de cel puțin o cultură.”

Din acest motiv, cadrele didactice pot să ia în considerație aceste diferențe la elevii lor și să opteze pentru tratarea diferențiată a acestora în procesul de predare-învățare-evaluare. De modul cum aceste potențialități latente ale elevilor sunt stimulate, depind dezvoltarea și manifestarea lor expresivă. Lipsa de stimulare poate duce la scăderea șanselor de dezvoltare a unui anumit tip de inteligență, datorită faptului că zonele cerebrale corespunzătoare rămân nefolosite, se dezactivează, conducând la reducerea abilităților specifice de învățare.

Gardner atrage atenția asupra faptului că aceste inteligențe sunt potențialități biologice care se dezvoltă mai mult sau mai puțin în funcție de oportunitățile întâlnite și de motivația individuală, la orice vârstă.

Folosind strategiile interactive de predare, învățare și evaluare educatorii pot să propună elevilor alternative metodologice centrate pe stimularea diferitelor tipuri de inteligențe dominante, asigurând tratarea diferențiată a acestora în procesul instructiv-educativ.

Plecând de la premisa că performanțele în învățare depind de motivație și de gradul de stimulare în activitate, elevilor trebuie să le oferim o gamă variată de experiențe printre care să se regăsească și cele menite să le asigure o învățare eficientă, corespunzătoare inteligenței sau inteligențelor dominante.

În concluzie, dacă ne raportăm la teoria inteligențelor multiple, putem spune că omul se naște cu anumite potențialități a căror cultivare va defini profilul intelectual al fiecărui individ. Cadrele didactice, profesorii, educatorii pot juca, deci, un rol semnificativ în identificarea, dezvoltarea și exploatarea acestor inteligențe în contexte educaționale formale, nonformale sau informale cu scopul de a eficientiza procesul de predare-învățare-evaluare. Teoria inteligențelor multiple constituie o alternativă a muncii diferențiate, o strategie modernă de instruire interactivă care poate contribui la îmbunătățirea performanțelor școlare. Toate cele nouă tipuri de inteligență sunt diferite, dar în aceeași măsură egale: nici un tip de inteligență nu e mai important decât altul și în lumea de azi exemplele de oameni de succes care erau ultimii la școală și au ajuns printre primii în lumea afacerilor, sunt din ce în ce mai numeroase. Nu contează ce abilitate au oamenii într-un anumit tip de inteligență, ei pot să o amplifice, să o dezvolte.

JOCURI PENTRU ORELE DE JOC ȘI MIȘCARE

Alexescu Maria Gianina

Mingea prin tunel

Se împarte colectivul în echipe. Jucătorii sunt așezați pe șiruri, cu picioarele depărtate, formând un tunel. La semnal, primul jucător rostogolește mingea printre picioare. Ceilalți ajută mingea să înainteze prin tunel împingând-o cu mâinile. Ultimul jucător din șir prinde mingea, se așază în fața șirului și rostogolește din nou mingea. Jocul continuă până când primul jucător revine în fruntea șirului. Câștigă echipa care a reușit să încheie prima jocul. În cazul în care mingea este aruncată din tunel, ea este repusă în același loc și jocul continuă.

Culesul cartofilor

Se împarte colectivul în mai multe echipe. Pe sol se trasează o linie în spatele căreia stau echipele. La o distanță de 15-20 m se desenează trei-patru cercuri la distanțe egale, iar în interiorul fiecărui cerc se pun diferite obiecte (pietricele, eșarfe, creioane, etc).

La semnal, primul jucător din fiecare echipă aleargă și culege din fiecare cerc (cuib) obiectele pe care le aduce următorului jucător. Acesta are sarcina de a le așeza la locul lor. Câștigă echipa care termină prima "culesul cartofilor".

Stăpânul apelor

Se desenează un dreptunghi care reprezintă lacul. În interiorul acestuia va fi așezat un copil – "stăpânul apelor". Ceilalți încearcă să intre în lac din diverse direcții. "Stăpânul apelor" îi urmărește. Dacă reușește să atingă pe unul dintre ei, schimbă rolul cu cel atins.

RELAȚIA PĂRINTE – COPIL - EDUCATOARE, FACTOR IMPORTANT ÎN DEZVOLTAREA ARMONIOASĂ A COPILULUI

COMȘA(IANCU) ADELA- ROXANA- GABRIELA

Implicarea familiei în cadrul programului desfășurat în grădiniță este esențială pentru îmbogățirea mediului stimulativ, fixarea și lărgirea cunoștințelor asimilate în sala de grupă. Implicarea familiei în program va întări sprijinirea țăelurilor educaționale. Implicarea părinților în activitatea preșcolară este în beneficiul copiilor, al familiei și al calității actului educațional.

Dezvoltarea personalității copilului este un proces complex, care se desfășoară în timp și presupune acțiunea simultană a eredității, a educației și a mediului.

Influența părinților asupra formării copilului ca viitor om cu respect față de cei ce-l educă se simte încă din perioada grădiniței. Nu de puține ori se întâlnesc copii care nu respectă cerințele educatoarei sau care fac aprecieri necuviincioase la adresa ei. De cele mai multe ori, acești copii vin din familii care au obiceiul de a ponegri autoritățile locale, șefii de la locul de muncă sau chiar educatoarea sau învățătoarea copiilor mai mari. Copilul este obișnuit deci, cu lipsa de respect. Acești copii, de multe ori, refuză să vină la grădiniță. Discutarea cadrului didactic în directe făcute de către părinți sădesc în sufletele copiilor neîncrederea, frica.

Atunci, când unii copii povestesc acasă, de exemplu, că educatoarea nu-i apreciază lucrarea ca fiind cea mai bună, părinții fac afirmația celor protejați. Dacă copilul nu spune primul poezia la serbare, părintele nu caută cauza, ci acuză educatoarea că ar fi lipsită de tact pedagogic. Desigur că, în felul acesta, copilul își pierde încrederea în educatoare și devine nepoliticos, nemaisupunându-se cerințelor acesteia și reacționând greșit.

Copilul nu se educă numai prin îndemnulrile părinților, ci și prin exemplele personale pe care părinții le oferă acestuia. Există multe cazuri când părinții intră în grădiniță fără să salute personalul care lucrează în incinta acesteia. Prin firea lucrurilor, copilul trebuie să găsească în imediata sa apropiere, realitatea corectă a persoanei de care sunt atașați, realitate care să-i inspire conduita. Desigur că, aceste exemple de conduită se corectează pe parcurs, se îmbogățesc, ajungând chiar să se modifice. În acest proces, intervin grădinița, școala, societatea care contribuie la modelarea personalității copiilor. Prima etapă în acest proces de organizare și formare a membrului societății este reprezentată, însă, de identificarea cu personalitatea tatălui sau a mamei.

Lipsit de un model, de un exemplu cu care să se identifice în propriul său cămin, copilul va găsi astfel de modele în afara acestuia, într-o persoană valoroasă pentru el, cum ar fi , de exemplu: educatoarea, învățătoarea.

Din nefericire însă, adeseori, copilul care este lipsit de autoritatea părintească pozitivă și eficientă își va afla prieteni printre indivizii străzii. În acest caz, efectele negative pot fi prezise cu corectitudine.

Copiii provin din familii care se deosebesc între ele prin condițiile de trai, prin gradul de cultură al părinților, fapt care își imprimă pecetea asupra caracterului și conduitei copilului.

Se mai produc încă abateri de la regulile morale și civice în unele familii. Cel mai frecvent se înregistrează astfel de cazuri acolo unde părinții consumă alcool. Unii copii observă aceste fapte și le sesizează părinților, în felul lor, dar, sincer.

Tensiunile și conflictele dintre părinți și copii, pot avea o intensitate diferită și o durată variabilă, distingându-se forme simple, cum ar fi: cearta, neînțelegerea, contrazicerea, refuzul asumării unei obligații conjugale sau forme complexe, precum: agresivitatea fizică, violența, alungarea unui partener de la domiciliu. În condițiile în care părinții vor avantaja un copil în favoarea altuia, nerepectând raportul dintre merit și recompense, pot apărea situații de rivalitate, gelozie fraternă. Copilul dezavantajat va utiliza mecanisme de apărare, cum ar fi: încordarea, izolarea sau prefăcătorie, minciuna.

Părinții trebuie să acorde copilului atenție totală pentru ca acesta să vadă că suntem interesați să îl ascultăm. Retragera cu el într-un loc liniștit și evitarea prezenței altor persoane la discuție îi pot arăta copilului că părinții sunt cu adevărat interesați de problema lui. Copilul trebuie să fie sigur că "problema" se va rezolva "între ei". Indiferența este la fel de dăunătoare. Copilul se simte respins și neglijat dacă, atunci când își împărtășește gândurile părinților, aceștia continuă să privească la televizor sau să își vadă în continuare de treabă. Încetarea oricărei activități este necesară pentru a-și demonstra disponibilitatea.

În cazul copiilor mici este importantă și atitudinea pe care părinții o au. Ei nu trebuie să se simtă dominați nici măcar fizic, din această cauză fiind bine ca părinții să coboare la nivelul lor atunci când le vorbesc sau îi ascultă.

Din cele observate în timpul activității mele în incinta acestei grădinițe am dedus că de educarea și îngrijirea copiilor prea puțin se ocupă ambii părinți, rezultatele fiind pe măsura participării lor la educație.

Este important pentru copii să vadă că părinții vin la serbările lui sau cu ocazia altor activități desfășurate în incinta grădiniței sau în afara acesteia. În cadrul grădiniței noastre am desfășurat serbări în jurul bradului de Crăciun împodobit în curtea grădiniței, am organizat un foc de tabără și un spectacol de circ cu ocazia sărbătoririi Zilei Copilului, etc. Copiii ai căror părinți au fost alături de ei cu ocazia acestor evenimente au fost foarte fericiți, dar au existat și copii ai căror părinți nu au putut fi alături de ei din diferite motive. Acești copii au fost foarte supărați, suferind chiar din cauza absenței părinților lor.

Ședințele cu părinții sunt prilejuri pentru a-i informa pe aceștia referitor la modul cum se comportă copilul lor în relația cu ceilalți copii, cum se descurcă acesta în cadrul activităților educative, etc. Tot la aceste ședințe, educatoarea este informată de părinți despre problemele pe care aceștia le parcurg și de cele mai multe ori le oferă soluții.

Așadar, dialogul dintre educatoare și părinți este foarte necesar, de exemplu: educatoarea constată că sunt copii care vin la grădiniță obosiți. În acest caz, li se adresează părinților, fie atrăgându-le atenția să solicite mai puțin copilul în activități gospodărești, fie să petreacă mai puțin timp privind programul TV.

Grădinița, prin metodele și procedeele pedagogice, are datoria de a interveni direct în cazurile de îndrumare greșită a copilului în familie. Toate îndrumările și intervențiile trebuie să aibă în vedere viitorul om ce ar putea altera atmosfera în propriul său cămin și, chiar, la locul de muncă în care acesta va ajunge.

Familia, ca prim grup cu care ia contact copilul, rămâne reperul permanent și fundamental în condiția indivizilor, în manifestarea unor atitudini civice, moral-comportamental

Bibliografie:

- Agabrian, Mircea, (2006), Școala, familia, comunitatea, Editura „Institutul European”, Iași;
- Boniface Jean, Legrand Jean-Andre, Andre de Peretti, (2001), Tehnici de comunicare, Editura Polirom, Iași;
- Dumitrana, M., (2002), Copilul , familia și grădinița, Editura Compania , București;
- Truta Elena, Mardar, Sorina, (2007), Relația profesor-elevi: blocaje și deblocaje, Editura Aramis, București.

CLASA PREGĂTITOARE- O PROVOCARE

ȚONCU MARICELA – CERASELA

Motto: „Să nu-i educăm pe copiii noștri pentru lumea de azi. Această lume nu va mai exista când ei vor fi mari; și nimic nu ne permite să știm cum va fi lumea lor. Atunci să-i învățăm cum să se adapteze.” (Maria Montessori)

Problematica psihologică și pedagogică în educația contemporană solicită cadrului didactic atitudini și demersuri de înțelegere semnificativ mai profunde și complexe. Este nevoie de atitudini proactive și prelucrare științifică reflectivă a informațiilor didactice psihopedagogice și nu de o practică oarbă, întâmplător utilizată, mai mult sau mai puțin optim.

Viziunea interdisciplinară în învățământul primar pentru formarea competențelor cheie la școlarii mici și, în mod special, noutățile privind clasa pregătitoare, urmăresc inovarea și reformarea învățământului primar în ansamblul său.

Noutățile din proiectarea didactică, strategiile de interacțiune didactică și evaluarea pe parcursul și la finalul clasei pregătitoare analizează implicațiile majore pe care interdisciplinaritatea, ca viziune nouă de organizare a experiențelor de învățare la școlarii mici, le poate exercita, pe multiple planuri reflective și acționale, în spațiul educațional, sunt necesare în contextul schimbărilor de anvergură preconizate la nivelul curriculumului național,

Curriculumul integrat prezintă următoarele caracteristici:

- combinarea și punerea în relație a obiectelor de studiu;
- stabilirea de relații între concepte, fenomene și procese din domenii diferite;
- corelarea rezultatelor învățării cu situațiile din viața cotidiană;
- centrarea pe activități integrate, de tipul proiectelor;
- principiile organizatoare ale curriculumului sunt unitățile tematice, conceptele sau problemele;
- flexibilitatea în gestionarea timpului școlar și în gruparea elevilor;
- maximizează utilizarea timpului de învățare pentru „împrumuturile” dintr-o arie spre a fi utilizate ca suport în alta.

Din punct de vedere al semnificației subiective, clasa pregătitoare are valoarea unei invitații pe care o primește fiecare copil de a participa la crearea unei aventuri de durată care, la această vârstă, își derulează prima etapă: „povestea de dinaintea poveștii”.

BIBLIOGRAFIE:

- Suportul de curs- Abilitarea curriculară a cadrelor didactice din învățământul primar pentru clasa pregătitoare;

- www.didactic.ro

Impactul folosirii tehnicilor de predare interactivă asupra elevilor

Drumeși Adriana Elena

Tehnicile de predare interactivă sunt cele care pot fi capabile să mobilizeze energiile elevului, să-l facă să urmărească cu interes și curiozitate lecția, să-i câștige adeziunea logică și afectivă față de cele nou învățate, care-l determină să-și pună în joc imaginația, înțelegerea, puterea de anticipare, memoria. Aceste metode ajută elevul să caute, să cerceteze, să găsească singur sau în grup cunoștințele pe care urmează să și le însușească, să afle soluții la probleme, să prelucreze cunoștințele, să ajungă la reconstituiri și resistemalizări de cunoștințe. Sunt metode care îl învață pe elev să învețe să lucreze independent și în grup.

Aceste metode plac atât elevilor cât și dascălilor. Eficientizarea folosirii lor este condiționată de măiestria didactică a învățătorului, de spiritul său liber, novator. Am constatat că timpul necesar familiarizării elevilor cu aceste metode este pe deplin compensat de eficiența lor în planul dezvoltării psihice. Aceste metode sunt agreate de copii, sporindu-le acestora motivația. Dacă ne dorim niște învățăcei flexibili și moderni în gândire este bine să introducem cât mai des metodele active de învățare în demersurile noastre didactice.

Există moduri diferite de a prezenta informația și de a iniția discuția în rândul elevilor, unele din aceste strategii sunt potrivite pentru grupuri mai mari sau pentru a prezenta un subiect, în timp ce altele sunt potrivite pentru grupuri mai mici. Cele mai multe tehnici prezentate se concentrează pe participarea și interacțiunea în grup. Ele oferă elevilor posibilitatea de a pune întrebări, de a împărtăși idei sau de a discuta conținutul informațiilor.

Demersurile didactice propuse se bazează pe câteva principii legate de învățare:

- ☐ În clasă să se realizeze un mediu care conferă încredere.
- ☐ Colaborarea în timpul activităților să se bazeze pe respect între membrii grupului.
- ☐ Învățarea să fie îmbogățită prin studiul individual și prin interacțiunea în cadrul grupului.
- ☐ Prin acest tip de învățare să se permită fiecărui elev să se formeze astfel încât să își poată defini propriile valori și să găsească modul prin care își poate clarifica propriile puncte de vedere.

Alegerea celor mai potrivite metode folosite la clasă este influențată de experiența și stilul de predare al fiecărui învățător, dar și de individualitatea și particularitățile specifice fiecărei clase.

Metoda este tehnica prin care conținutul este comunicat cu scopul de a atinge obiectivele formării.

Metoda trebuie să:

- ☐ acopere componentele vizate în procesul de învățare: cunoștințe, atitudini, abilități;

- ☐ fie adaptate la particularitățile de vârstă ale elevilor;
- ☐ reflecte modelul învățării experiențiale;
- ☐ fie compatibile cu experiența dobândită anterior de către elevi;
- ☐ fie în conformitate cu abilitățile dobândite de învățător în urma formării sale continue.

CARACTERISTICI ALE CREATIVITĂȚII CARE INFLUENȚEAZĂ ÎNVĂȚAREA LA PREȘCOLARI

Neagu Elena

Un copil antrenat în creativitate va excela într-un anumit domeniu, dar mitul că el ar putea fi cel mai bun în toate disciplinele este parțial adevărat.

Este greu de stabilit o trăsătură caracteristică a copiilor creativi (talentați); ei pot face parte dintre copiii supradotați intelectual, dar, în același timp, pot face parte și dintre copiii care excelează doar într-un anumit domeniu. Acest mecanism este asigurat în școală tocmai datorită faptului că în desfășurarea procesului creativ sunt remarcate anumite etape interdependente:

A. PREPARAȚIA (pregătirea) : ea nu pornește de la un loc gol, de la nimic (ex. nihile) ; ea se bazează pe un fond ideatic și acțional apreciativ ; ea înseamnă învățare (pregătire) nouă prin documentare și experimentare (analize, raționamente, sinteze, calcule, prelucrări, formulare de ipoteze, modele de date noi etc.) care se restructurează cu cele aperiute;

B. INCUBAȚIA (dezvoltarea naturală) : asocieri, bisocieri, combinații, restructurări de date, structuri, modele, etc. în mod inconștient, subconștient, preconștient și conștient, care creează datele, ideile, structurile, modelele, etc. noi, cu asigurarea condițiilor interne și externe;

C. INSPIRAȚIA (iluminarea) : apariția bruscă a noului, a creației, a noilor idei, modele, sisteme, structuri, teorii, tehnologii, etc. în mod inconștient, subconștient (în vise) și conștient; Este stadiul sau mai bine-zis momentul iluminării (intuiției) când apare ideea fericită, proiectul creativ punându-se la punct .

C. VERIFICAREA (controlul) : creația fiind un rezultat al factorilor subiectivi și obiectivi are nevoie de controlul veridicității, autenticității valorii, aplicabilității și eficienței în plan teoretic sau aplicativ.

Manifestarea și exprimarea creativității constituie și o condiție a depistării ei. Din acest punct de vedere, vârstele fragede, ale copilăriei sunt și cele la care se poate depista cu mai multă ușurință , căci copiii, fiind spontani și neconformiști, sunt mai creativi. În lucrările de specialitate, privind creativitatea, se afirmă că toți copiii sunt inventivi și creatori, însă odată cu înaintarea în vârstă, această calitate dispare sau se diminuează . Acest fenomen negativ este explicat prin reducerea treptată a timpului de joacă și de preocupări mai puțin dirijate, paralel cu creșterea treptată a sarcinilor școlare, iar pe de altă parte, și prin practicarea, de către o parte din educatori și profesori, a unui învățământ rigid și conformist.

James Galagher a concluzionat că toți copii talentați au în comun următoarele caracteristici: îndemânarea în a absorbi concepte abstracte; memorie extraordinară; un nivel deosebit de curiozitate; gândire divergentă; vocabular dezvoltat și folosit oportun;

Deși mulți dintre copiii creativi se comportă în școală ca niște modele, sunt și mulți care se situează sub nivelul clasei. Explicația rezidă prin deținerea de către aceștia a gândirii divergente. Copiii cu o gândire divergentă dezvoltată se plictisesc repede la orele de curs, dau răspunsuri nonconformiste care, de multe ori, frizează o anumită obrăznicie (confundată), devin ironici, și, de cele mai multe ori, necooperanți. Din aceste motive multe genii ale omenirii au fost tratați de profesorii lor ca fiind deosebit de slabi ca elevi (Napoleon, Edison, Einstein, Gauss, etc.).

Din această expunere am putea crede că dezvoltarea creativității la școlari face ca aceștia să devină elevi mai slabi. Nu este așa deoarece dezvoltarea creativității impune copiilor un anumit spirit de disciplină, dar, mai ales, va duce la rezultate mult mai bune la materiile școlare abstracte. De fapt, dezvoltarea creativității în grădiniță va avea un efect de anihilare a manifestărilor negative prezentate mai sus. Astfel, caracteristicile creativității vor aduce mai multe modificări în posibilitățile copilului creativ de a învăța:

1. Copiii creativi fiind mai inteligenți:
 - a. Capacitate mare de formare a noțiunilor;
 - b. Dezvoltare deosebită a limbajului;
 - c. Înțelegere rapidă, capacitate vie și intensă de învățare;
 - d. Aptitudini egale pentru raționament deductiv și inductiv, pentru generalizare;
 - e. Capacitate deosebită de memorare;
 - f. Atenție de durată;
 - g. Curiozitate;
 - h. Aptitudine pentru evaluare;
 - i. Imaginație activă;
 - j. Gândire creatoare;
2. Copiii creativi au personalitate puternică:
 - a. Dezvoltare ieșită din comun a intereselor și a capacităților lor;
 - b. Atitudine pozitivă față de educație;
 - c. Plăcere excepțională a lecturii;
 - d. Capacitate de a construi o autoimagine complexă;
 - e. Stabilitate și mobilizare emoțională;
 - f. Preferința pentru societatea copiilor mai vârstnici;

PROIECT DE ACTIVITATE

VOICU MARINA EMILIA

Data: 18.03.2022

Unitatea de învățământ: GRĂDINIȚA NR.2 MĂGURELE

Grupa :Mare

Profesor: VOICU MARINA EMILIA

Tema anuală de studiu: "Când, cum și de ce se întâmplă?"

Tema proiectului tematic: „Primăvara, Primavara ”

Tema săptămânală: „Flori de primăvară”

Tema activității: “Surprizele Primaverii”

Tipul activității: fixare și consolidare de cunoștințe, priceperi și deprinderi

Activitati de invatare: Domeniul Limba si comunicare(DLC)

Forma de realizare : joc didactic

SCOPUL ACTIVITĂȚII: Educarea unei exprimări verbale corecte din punct de vedere fonetic , lexical,sintactic;

Obiective operationale:

- Sa ghiceasca dupa cateva caracteristici esntiale florile de primavara;
- Sa desparta cuvinte in silabe, precizand numarul de silabe din care este format fiecare cuvant;
- să alcătuiască propoziții corecte din punct de vedere gramatical, pe baza unor imagini descoperite;
- să-și dezvolte spiritul de lucru în echipă;

Dimensiuni ale dezvoltarii:

- ☐ Mesaje orale în diverse situații de comunicare

Comportamente vizate:

- ☐ Demonstrează capacitatea de comunicare clară a unor idei, nevoi, curiozități, acțiuni, emoții proprii
- ☐ Respectă regulile de exprimare corectă, în diferite contexte de comunicare

Sarcina didactica: Rezolvarea de ghicitori, despărțirea corectă a cuvintelor în silabe, menționarea numărului de silabe, formularea singularului sau a pluralului obiectelor afișate, alcătuirea unor propoziții .

REGULILE JOCULUI:

- grupa este împărțită în două echipe: echipa „NARCISELOR” și echipa “LALELELOR”;
- Educatoarea numește un copil de la fiecare echipa care va da răspunsul corect la ghicitoare, alege jetonul corect și-l așează pe tablă, desparte cuvintele date în silabe , apoi menționează numărul de silabe, vor formula pluralul unui substantiv si alcătuiesc propoziții pe baza imiagini găsite;
- Copiii vor rezolva probele jocului fiind punctați ;
- Echipa care nu rezolvă corect sarcina dată este corectată de cealaltă echipă căreia i se acordă punctajul aferent.

ELEMENTE DE JOC:

- mișcarea, manipularea materialelor, surpriza, aplauzele, întrecerea, prezența personajului surpriză, recompensele.

Strategia didactica:

Metode si procedee: conversatia, observatia, expunerea, explicatia, jocul;

Mijloace didactice; machetă personaj Zâna Primăvară, plicuri, jetoane, imagini, coșul primăverii, ghicitori;

Forma de organizare; frontal, individual, pe echipe.

BIBLIOGRAFIE:

- Curriculum pentru învățământul preșcolar;
- Metode interactive de grup, Silvia Breben, Elena Gongea, Georgeta Ruiiu, Mihaela Fulga, ed. Arves, 2007

PROIECT DE ACTIVITATE INTEGRAT

Vlasin Iulia-Ioana

NIVEL/ GRUPĂ: Mică B. „Furnicuțelor”

TEMA ANUALĂ DE STUDIU: „CU CE ȘI CUM EXPRIMĂM CEEA CE SIMȚIM?”

TEMA SĂPTĂMÂNII: „Prietenia, darul cel mai de pret!”

TEMA ZILEI: „Ne jucăm, prietenii legăm”

FORMA DE REALIZARE: Activitate integrată

CATEGORII DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE ABORDATE:

1. ACTIVITĂȚI DE DEZVOLTARE PERSONALĂ (ADP):

Întâlnirea de dimineață: „Bine v-am gasit, prieteni dragi!”

Rutine: „Vreau să mă joc cu tine” – deprinderea de a colabora cu ceilalți

Tranziții: Bat din palme clap, clap..., Morarul,

Să ne jucăm împreună..., Mâna lebedă o fac... Dacă vesel se trăiește...

2. ACTIVITĂȚI PE DOMENII EXPERIENȚIALE (ADE) :

Alfabetizare: DLC: ”Mănușa”-pov. Educatoarei

Activitate practică: DOS: ”Copacul prieteniei”-lipire

JOCURI ȘI ACTIVITĂȚI LIBER ALESE (ALA1):

Artă: ”-dactilopictură: ”Căsuța prietenilor din poveste”

Știință: ”Recunoaște prietenii din poveste si colorează-i!”-fișa de lucru

Construcții: joc de construcții: ”Căsuța prieteniei”

Joc Manipulativ: ”Inimioare pentru prietenii mei”-sortare(mare-mic)

JOCURI ȘI ACTIVITĂȚI LIBER ALESE (ALA2):

”Dansul prieteniei”-joc distractiv

”Ce mi-a plăcut?”-joc liniștitor

OBIECTIVE GENERALE:

- Lărgirea sferei cunoștințelor copiilor despre povestiri, personajele acestora, precum și însușirea mesajelor transmise;

-Dezvoltarea vorbirii sub toate aspectele, stimularea gândirii, a atenției voluntare, a creativității și a interesului pentru activitate în general;

-Cultivarea dragostei pentru povești, a empatiei față de cei din jur.

COMPORTAMENTE URMĂRITE PE PARCURSUL ACTIVITĂȚII INTEGRATE (preluate din planificarea săptămânală)

- Exersează cu sprijin , ascultarea activă a unui mesaj în vederea înțelegerii și receptării lui
- Manifestă curiozitate și interes pentru experimentarea și învățarea în situații noi;
- Realizează în mod dirijat activități simple folosind instrumente și metode specifice;
- Participă la activități fizice variate, adecvate nivelului de dezvoltare.

OBIECTIVE OPERAȚIONALE: Până la sfârșitul activității, preșcolarii vor fi capabili:

O1- să formuleze propoziții corecte, sub toate aspectele, în cadrul abordării temelor date;

O2- să redea desfășurarea evenimentelor povestirii, în succesiunea întâmplărilor, cu suport intuitiv;

O3- să reproducă tonul și modalitatea principală de exprimare a povestirii;

O4- să sesizeze mesajul educativ transmis de poveste;

O5- să folosească în contexte noi, cuvintele și expresiile învățate;

O6- să numească unele aspecte caracteristice ale personajelor principale;

O7-să realizeze temele date la centre, prin respectarea tehnicilor de lucru propuse;

O8-să parcurgă etapele obligatorii ale zilei un procent de peste 80% din grupa de copii;

O9- să exprime emoțiile generate de situațiile create în grupă.

STRATEGII DIDACTICE

Metode și procedee: conversația, explicația, povestirea, exercițiul, demonstrația, observația, descoperirea.

Mijloace didactice: calendarul naturii, machetă, siluete animale, hârtie cartonată, poze, lipici, hârtie albă, tempera, fișă de lucru, creioane colorate, jetoane, lego, recompense.

Forme de organizare:

F1- Frontală ; F2 - pe grupuri mici ; F3 - individuală.

SISTEM DE EVALUARE

1.Forme de evaluare:

E1-Evaluare curentă

2. Metode și tehnici de evaluare:

e1 – observarea directă ;e2-chestionare orală;e3-stimulente orale;e4-analiza produselor activității

METODE ȘI TEHNICI DE COMUNICARE ÎN PERSPECTIVA INTERCULTURALĂ

MOCANU IULIANA MARIA

Comunicarea educațională sau pedagogică este cea care realizează fenomenul educațional, indiferent de conținuturile, nivelurile, formele sau partenerii implicați. Comunicarea didactică apare ca formă particulară, obligatorie în transmiterea unor informații, specifice unui act de învățare asistată.

Educația în perspectiva deschiderii valorilor multiple reprezintă un act pe deplin justificat, deoarece vizează mai buna inserție a persoanei într-o lume spirituală polimorfă și dinamică. Demersul formativ vine ca o întâmpinare atât a particularității individualității, prin valorificarea unor trăsături unice ce merită a fi recunoscute sau multiplicare, cât și profilul societății, să se asigure un anumit grad de coerență, solidaritate și funcționalitate. Solidaritatea comunitară este condusă prin felul cum se gestionează reproducerea marilor simboluri în interiorul spațiului cultural, dar și prin modul cum se este reglată deschiderea spre alte formațiuni socio-culturale. O cultură este mare nu neapărat prin ea însăși, prin propriile mecanisme autoreproductive sau autocontemplative, ci și prin „metabolismul” creșterii și transformării ei, prin felul în care permite deschideri spre lumea din exterior. Se concretizează cu această ocazie o dinamică specifică dintre închidere și deschidere, o relație dinamică care generează sporirea culturală. Acest raport dintre general și particular, dintre continuu și discontinuu, dintre asumare și negare trebuie actualizat, într-un mod specific cât și la nivel școlar. Experimentarea diferenței trebuie să înceapă încă din școală și să continue toată viața.

Obiectivul principal al educației interculturale rezultă în pregătirea persoanelor pentru a percepe, accepta, respecta și a experimenta alteritatea. Scopul îl reprezintă netezirea terenului întâlnirii cu celălalt. A face educație interculturală presupune ca însuși procesul educațional să se realizeze într-un mediu interacțional, prin punerea față în față a persoanelor din culturi diferite. Diferențele trebuie să fie un motiv de bucurie, o ocazie de întărire a vieții împreună, o dorință de a conlucra. Altul este un prilej de descoperire și conștientizare a realei identități. De obicei în căutarea celui alt, ne descoperim pe noi înșine, ne dăm seama de ceea ce suntem, sperăm, merităm. Frumusețea existențială ne este dată de cel de lângă noi, de miracolul ieșirii din eul nostru, de proiectarea în altul, de iubirea celui de lângă noi.

Măsurile care pot duce la facilitarea incluziunii sociale în cadrul școlii

MIȘCOLȚI IOANA

Predarea diferențiată în funcție de necesitățile fiecărui elev;

Întocmirea programelor școlare adaptate, în funcție de nevoile și capacitățile elevilor;

Descurajarea discriminării în unitatea școlară prin stabilirea unor reguli ce ar conduce la reducerea comportamentului discriminativ;

Întocmirea unui regulament școlar care să aibă ca prioritate problema absenteismului și a abandonului școlar, precum și a violenței;

Colaborarea cu consilierul școlar existent în unitatea școlară ;

Organizarea proiectelor în care să fie implicați școala, familiile dezavantajate și ONG-uri;

Respectarea diversității;

Organizarea unor programe extrașcolare; de exemplu, „Școala după școală”, „Învățăm și progresăm”, implementate cu ajutorul Primăriei și a Asociației Reprezentative a Părinților, cu scopul de a desfășura activități de socializare pentru copii, dar și pentru părinți;

Oportunități de finanțare; desfășurarea unor proiecte cu tema „incluziunea socială” cu posibilitatea de a oferi sprijin material copiilor ce provin din medii dezavantajate;

Consiliere și orientare școlară și vocațională potrivită, astfel încât, la încheierea ciclului gimnazial, elevii să fie orientați să urmeze calificări în funcție de aptitudinile fiecăruia;

Necesitatea recunoașterii dreptului copiilor la o educație incluzivă în mijlocul comunității;

Promovarea unui învățământ favorabil incluziunii și a învățării de-a lungul vieții pentru toți elevii;

Eliminarea barierelor școlare cu privire la ideea că învățământul trebuie să se centreze pe nevoile copiilor și nu pe profesor sau disciplină, precum și acceptarea elevilor cu dizabilități în școală și sprijinirea acestora în acordarea unei oferte educaționale potrivite;

Formarea cadrelor didactice pentru o „școală incluzivă” prin cursuri și programe;

Tratarea nediferențiată a tuturor părinților și o bună integrare a părinților elevilor cu CES în colectivul de părinți;

O legislație favorabilă privind incluziunea școlară și socială.

Dezvoltarea competențelor digitale ale elevilor

Gogîltan Constantin

Sistemul de învățământ românesc operează cu cele opt competențe-cheie europene, competența digitală fiind una dintre ele. Competența digitală implică utilizarea cu încredere, critică și responsabilă a tehnologiilor digitale în contexte de învățare, de muncă și participare la activități sociale. Include alfabetizare digitală, comunicare și colaborare, alfabetizare media, creare de conținuturi digitale (inclusiv programare), siguranță (inclusiv stare de bine/confort în mediul online și competențe de securitate cibernetică), respectarea proprietății intelectuale, rezolvare de probleme și gândire critică.

Dezvoltarea competențelor cheie la elevi și studenți trebuie să aibă în vedere profilul de formare al absolventului, pe diferitele niveluri de studiu, profil care reprezintă o componentă de reglare a Curriculumului național și descrie așteptările exprimate față de absolvenți, prin raportare la cerințele exprimate în Legea educației naționale nr.1/2011, cu modificările și completările ulterioare (LEN) și în alte documente de politică educațională și studii de specialitate, la finalitățile învățământului și la caracteristicile de dezvoltare ale elevilor.

Conform documentului de politici educaționale „Repere pentru proiectarea și actualizarea curriculumului național”, aprobat prin Ordinul Ministrului Educației și Cercetării nr. 5765 din 15 octombrie 2020, profilul de formare al absolventului de învățământ preuniversitar, din punct de vedere al descriptivului de deținere a competențele cheie – respectiv competențe digitale, este prezentat astfel:

Profilul Absolventului – pe niveluri de competență – competența digitală

Nivel elementar (la finalul învățământului primar) Nivel funcțional (la finalul

învățământului obligatoriu) Nivel dezvoltat (la finalul învățământului secundar superior)

Rezolvarea unor sarcini simple de învățare prin utilizarea unor dispozitive și aplicații digitale familiare, care presupun funcții și reguli simple de folosire. Rezolvarea unor sarcini variate de învățare prin utilizarea cu încredere a unor dispozitive și aplicații digitale potrivit regulilor de funcționare a acestora. Rezolvarea creativă de probleme,

care presupun organizarea datelor, a informațiilor și conținutului digital, prin utilizarea unor dispozitive, aplicații digitale și rețele, potrivit principiilor și mecanismelor de funcționare a acestora.

Manifestarea curiozității pentru accesarea și crearea de conținuturi digitale simple, care răspund unor nevoi de învățare specifice. Manifestarea interesului pentru accesarea, crearea și împărtășirea de conținuturi digitale variate, care răspund unor nevoi de învățare specifice.

Manifestarea interesului pentru

dezvoltarea de conținuturi digitale și utilizarea noilor tehnologii, inclusiv a celor care valorifică inteligența artificială, ca răspuns la nevoi de învățare specifice.

Utilizarea dispozitivelor digitale cu respectarea unor reguli simple care vizează siguranța fizică și socio-emoțională. Utilizarea responsabilă și în

siguranță a tehnologiilor digitale, prin respectarea de reguli referitoare la construirea și protejarea identității în mediul digital și prin raportarea critică la avantajele și riscurile în mediul online. Utilizarea critică a tehnologiilor

digitale, prin analiza oportunităților, limitărilor și riscurilor pe care le implică și prin

respectarea unor principii de etică și juridice, care vizează datele

personale și proprietatea intelectuală.

Aplicarea unor reguli simple de colaborare și interacțiune în mediul online. Manifestarea cetățeniei active prin interacțiuni și colaborare în medii digitale. Participarea activă la societatea

cunoașterii prin utilizarea noilor

tehnologii ca mediu de susținere a

cetățeniei digitale.

În România, competența digitală este inclusă în curriculum în general ca disciplină separată, obligatorie pentru învățământul secundar (gimnazial și liceal și profesional), respectiv opțională (pentru învățământul primar).

În ceea ce privește dezvoltarea competenței digitale prin activități non-formale, aceasta se realizează, de regulă în palatele și cluburile copiilor (unități de învățământ pentru activități extrașcolare), în cercuri ale copiilor/elevilor, precum și în cadrul concursurilor cuprinse în Calendarul Activităților Educative Naționale, Regionale și Interjudețene.

Deși aprecierile elevilor, părinților și profesorilor cu privire la competențele digitale ale elevilor sunt divergente, rezultă totuși nevoia de dezvoltare a acestora, în special pentru elevii din învățământul primar, precum și pentru elevii din învățământul gimnazial din mediul rural și urban mic, precum și importanța disciplinei TIC în cadrul curriculumului național.

Bibliografie:

Comisia Europeană/EACEA/Eurydice, 2019. Educația digitală în școlile din Europa.

elaborat în cadrul Proiectului CRED – Curriculum relevant, educație deschisă pentru toți, București 2020

<https://drive.google.com/file/d/19ruy72mLfn62sPAYIYbPYCnXgJo0A5S6/view?usp=sharing>

Repere pentru proiectarea, actualizarea și evaluarea curriculumului național – Cadrul de referință al curriculumului național, -

Bune practici privind metoda predării în echipă

Mitroi Lorena Nuți

Pentru elev, metodele de învățământ au rolul de a-l sprijini să parcurgă calea spre cunoaștere, spre dobândirea de noi comportamente care îi sporesc valoarea personalității. În sens restrâns, metoda este o tehnică de care profesorul și elevii se folosesc pentru efectuarea acțiunii de predare-învățare, ea asigură realizarea practică a unei activități proiectate mintal, conform unei strategii didactice.

Acumulările cognitive din diversele domenii de cunoaștere, precum și multiplicarea surselor învățământului impun strategii moderne de dimensionare și de structurare a conținuturilor. Se impune o modalitate nouă de selecție a informațiilor, descongestionarea, dar și alte criterii de organizare, ierarhizare, de creare și aplicare cât mai potrivite realității și obiectivelor educaționale privind realizarea unei viziuni integrative, holistice la elevi.

Predarea în echipă este o metodă didactică modernă care permite promovarea într-o manieră concretă, a interdisciplinarității în învățământ, asigurarea unor sinteze coerente pe o anumită problematică, demersul având și o mare forță formativă asupra elevilor. Practic, este vorba de desfășurarea lecțiilor în condițiile în care nu unul, ci mai multe persoane sunt implicate în actul didactic.

Predarea în echipă de cadre didactice presupune:

- Existența variațiilor în cunoștințe, competența și capacitățile profesorilor;
- Exercițarea asupra elevilor a unei influențe pedagogice mai diverse;
- Procesul de învățare este abordat mai flexibil;
- Calitățile umane, în special cele de comunicare, sunt predominante în echipă;
- Schimbarea ritmului, a stilului de predare are darul de a capta atenția, de a menține interesul elevilor pe tot parcursul orei;
- Realizarea interdisciplinarității;
- Intervenția complementarității.

Team teaching –ul, pedagogia de grup sau predarea în echipă a câștigat numeroși adepți în rândurile specialiștilor și ale educatorilor practicieni, în ultimul deceniu.

Echipele pot fi echipe pentru o disciplină, pentru o lecție interdisciplinară în cadrul unei școli care se întâlnesc cu un set comun de elevi pe o perioadă extinsă de timp. Profesorii noi pot face echipe cu profesori veterani.

Renunțarea la modelul de învățământ unic, single-course, single-teacher, care a fost acceptat pentru a fi încurajat, încurajează alte inovații și experimente. De exemplu, elevii pot fi împărțiți după sex, vârstă, cultură sau alte interese, apoi recombinate pentru a stimula reflecția.

Predarea în echipă răspândește responsabilitatea, încurajează creativitatea, aprofundează prietenia și construiește comunitatea în rândul profesorilor. Profesorii se completează reciproc. Aceștia împărtășesc perspective, propun noi abordări și pun la încercare ipoteze. Ei învață noi perspective și intuiții, tehnici și valori. Elevii intră în discuții între ei în timp ce dezbate, nu sunt de acord cu premisele sau concluziile, ridică noi întrebări și subliniază consecințele.

Prezența unui alt profesor reduce problemele de personalitate ale profesorilor. În caz de urgență, un membru al echipei poate participa la această problemă în timp ce clasa continuă. Împărtășirea în procesul decizional stimulează încrederea în sine. Pe măsură ce profesorii văd că se îmbunătățește calitatea predării și învățării, stima de sine crește.

Bibliografie:

Cerghit Ioan, Metode de învățământ, ediția a III-a, Editura Didactică și Pedagogică R.A., București 1997.

Cerghit Ioan, Neacșu Ioan, Negreț-Dobridor Ion, Pânișoară Ion Ovidiu, Prelegeri pedagogice, Editura Polirom, Iași, 2001.

Dinamica grupului și a echipei, A. Neculău, Editura Polirom, 2077
<https://www.scribd.com/document/96187323/Dinamica-de-Grup-Si-Munca-in-Echipa>

EXEMPLE DE BUNE PRACTICI PRIVIND ABORDAREA INTEGRATĂ A ACTIVITĂȚILOR-INSTRUCTIV EDUCATIVE DIN EDUCAȚIA TIMPURIE

Roman Ana

Învățarea constituie un ansamblu de acțiuni cu caracter planificat, sistematic, metodic, intensiv, organizate și conduse de cadrul didactic, în scopul atingerii finalităților prevăzute în curriculum. În educația timpurie, învățarea integrată semnifică modul în care cadrul didactic integrează conținuturile mai multor domenii experiențiale, exploatând resursele din mai multe centre de activitate cu scopul atingerii mai multor obiective de referință. O abordare integrată permite copiilor să se angajeze în scop de învățare, relevantă. Învățarea integrată încurajează copiii să vadă interconectarea și interdependențele dintre ariile curriculare. Abordarea integrată este o împletire a conținuturilor într-o formă atractivă, flexibilă, mobilizatoare, care conduce activitatea copilului spre investigare, documentare, cercetare și aplicare practică a celor învățate.

Pornind de la principiile de disciplină inteligentă: „Toți elevii sunt diferiți”. „Toți elevii urmează aceeași secvență în dezvoltarea sa, dar fiecare într-un ritm diferit. „Elevii sunt în mod natural curioși și dornici de a explora mediul lor.”: „Elevii știu să învețe unii de la alții” Învățarea este posibilă atunci când ai interes și când poți participa activ.” „Utilizarea mai multor modalități senzoriale facilitează învățarea.” și nu în ultimul rând acela că „Jocul este unul dintre cele mai bune moduri de a învăța.” Predarea integrată a conținuturilor se manifestă atât la nivelul proiectării globale, cât și în proiectarea activităților zilnice. Procesul formativ-educativ pe care îl desfășoară în activitatea cu preșcolarii permite fiecărei educatoare să-și valorifice propria experiență didactică, originalitatea și creativitatea prin realizarea activităților cu caracter integrat.

Experiențele de învățare la care copilul participă pot fi comune tuturor copiilor din grupă sau pot fi diferențiate, în funcție de gradul de interes manifestat de aceștia, de particularitățile individuale ale fiecărui copil. Astfel, activitățile integrate se pot organiza prin alternarea tuturor formelor de învățare, individual, în perechi, în microgrup sau cu întreaga grupă. Prin intermediul jocului, considerat element dominant al vârstei preșcolare, copilul poate dobândi noi cunoștințe, își formează anumite priceperi și deprinderi, dar are și ocazia să aplice în situații concrete cunoștințele învățate, să interrelaționeze cu colegii, să-și formeze și dezvolte abilități socio-afective, prin asumarea responsabilității și rolurilor diferite în cadrul microgrupului din care face parte.

Jocul este cea mai eficientă formă de învățare integrată datorită naturaleții cu care copilul învață! Desfășoară o activitate specifică în sensul identității personale, urmează cerințele și determinările de bază ale copilului; Realizează mișcări de motricitate grosieră și fină, de coordonare oculo-motorie; Comunică, își îmbogățesc și exersează vocabularul, își dezvoltă limbajul; Rezolvă probleme de viață din mediul lor fizic și social; Experimentează posibilități de adaptare, rezolvă probleme, creează soluții; Prin joc preșcolarul exprimă sentimentele lor în simboluri, își dezvoltă astfel gândirea abstractă, comunică cu sine, cu ceilalți, își exprimă sentimente, reacționează afectiv, recepționează și învață să recunoască sentimentele celorlalți, folosește obiectele din jurul

lui în scopuri în care au fost create, dar și în alte scopuri (își dezvoltă creativitatea), își dezvoltă atenția, motivația, interesul.

Activitățile integrate aduc un plus de lejeritate și mai multă coerență procesului de predare-învățare, punând accent deosebit pe joc ca metodă de bază. Activitatea integrată se dovedește de a fi o soluție pentru o mai bună corelare a activităților de învățare cu viața societății, cultura și tehnologia didactică. Pentru copiii mici, adaptarea la regimul grădiniței se face adesea cu greutate. Cea mai ușoară cale de a-l face pe copil să nu simtă absența mamei, a jucăriilor și lucrurilor personale de acasă este aceea a "scenarizării" activităților din grădiniță. Marea artă a educatoarei este aceea de a fi o artistă deosebită și de a da, în fiecare clipă, "marea reprezentație" în fața micilor spectatori și de a-i implica și pe ei.

BIBLIOGRAFIE :

1. Adina Glava, Maria Pocol, Lolica-Lenuța Tătaru, "Educația timpurie – ghid metodic pentru aplicarea curriculumului preșcolar", Editura Paralela 45, 2009;
2. coordonator – Laurenția Ciulea, "Aplicarea noului curriculum pentru educație timpurie – o provocare" , Editura Diana, 2009;
3. Curriculum pentru învățământul preșcolar (3-6/7 ani) 2008
4. Mioara Pletea, Filoftea Grama, Laurențiu Culea, "Activitatea integrată din Grădiniță- Ghid pentru cadrele didactice din învățământul preuniversitar". Didactica Publishing House, 2008
5. Monica Lespezeanu, "Tradițional și modern în învățământul preșcolar- O metodică a activităților instructiv-educative", 2007
6. Scrisoare metodică 2015-2016